

Biblioteka

ANTOLOGIJA

ZBORNIK MAŠTE

Grupa autora

Izdavač:

Kreativna radionica Balkan

Za izdavača:

Stevan Krstec

Redakcijski kolegijum:

Marina Đenadić, Tijana Krstec, Snežana Samčević Cvetkoski, mr
Milenko Mihajlović, Boško Savković, Vladimir Gajtović, Petar Marš
(čika Peca), Stevan Krstec

Lektor:

Dr Stevan Jakšić

Dizajn korice:

Zvonimir Stanković

Dizajn teksta:

Vesna Petrinović

Marketing:

www.krbalkan.rs

Štampa:

SZGR Jovan

Tiraž:

300

ISBN 978-86-6403-167-7

Copyright©Kreativna radionica Balkan

*Zbornik
mašte*

Beograd
2022.

*Horník
mašte*

МАШТАЊЕ О МАШТИ
ИЛИТИ
МАШТОВАНСТВО – ДУХОВНО
БАШТОВАНСТВО

Машта је сан, који се и будан сања, да би, кад се сањар пробуди, могао да се настави или заборави. Да ли је боље маштати, ако су очи затворене, или широм отворене, у потрази да се у свему што нас окружује, види могућност да се постане део тог сна – то је питање на које само маштар може да да одговор. Маштање је индивидуални процес својствен људским јединкама, који је, како то научници објашњавају, предосећај будућих догађаја и „способност“ испуњавања жеља за стварањем, или за проналажењем неоткривених светова или њихових делића, које треба склопити у целину. Зато је оно и „кривац“ свих открића и проналазака, који су мењали свет. Иако је у основи уобразиља, оно је карика која повезује дух и „материју“, ако под овом другом подразумевамо научну, техничку и уметничку креативност. Да га нема, сигурно је да би свет остао велика тајна за сва жива бића која у њему обитавају, да би им се живот сводио само на опстајање у времену и простору које их окружује...

Машта се воли, али она може и да боли, да буде опасна и по оног ко машта и по околину која га окружује. Ако је свет стваран нечијом маштом, остао и поред племенитих намера недовољно савршен, да се трпе последице, што је намерно или случајно бескрајни роман у наставцима, онда је боље спустити се из облака на земљу, уштинуту се и уверити се у

сопствено постојање. Мада, и у тренутку када човек помисли да заиста постоји, појави се сумња да је све сан. Зато маштарењу и његовој сестри од тетке, машти, треба прићи као корисној програмској алатки у природно дигитализованом свету. Размишљања о њиховој улози, маштарења као процеса и маште, као његовог производа, треба да буду на корист и добробит маштајуће јединке, односно врсте и класе живих бића којој она припада. То значи да, ако је маштарење њихово својство, не треба из разматрања изузети, рецимо, жабе, јер, ако се у ближој будућности предвиђа успостављање контакта са неком од цивилизација у другим галаксијама, зар није сврсисходније боље упознати бар неке од представника својих класа и родова свега што се и у стајању и у покрету налази око нас. Сетимо се само шта се све некада није знало, па се открило, почело да проучава, освојило, грубо или фино искористило и уврстило у свакодневицу. Нити је човек од почетка био човек, ни коњ коњ, ни вирус вирус... Иако се човек, овај обични људски гмизавац на једној, ипак бедној планети, на којој се бори да би опстао у свом ограниченом времену трајања, понаша као њен господар, он још увек није убеђен да реално постоји, или је производ нечије маште, или је само фајл неког, ко зна каквог фолдера... Зато се и батрга, доказујући себи да је супериоран у односу на друга бића, иако му се дешава, да трпи поразе и поред својих несумњивих достигнућа у бивовању на планети коју је присвојио, иако му педигре није био сјајан: хвала нашим далеким прецима - амебама, што су још тада дозволиле различитост у формирању својих потомака, тако да је „програм“ допустио да имамо и „битанге“ и „принцезе“, и „будале“ и „паметњаковиће“, и „слуге“ и „господаре“, и „бекове“ и „крила“, и „бираче“ и „изабране“...

Машта није само понирање у сопствену прошлост, при чему је битнија њена атрактивност у односу на истинитост, што аутоматски показује да може да буде и да вероватно јесте

- подлога многих лажи. То јој не треба замерити, јер је у многим случајевима препорука за афирмацију њених аутора у образовању, научном усавршавању, свакодневном раду, љубави..., па чак и у сукобима. Сви имају способност маштања, али је мало њих користи из страха да се њихове „маштарије“ не свиде другима, да не изазову подсмех и ниподаштавајуће коментаре... Да би себе убедили да нисте „оперисани“ од ове корисне животне активности, покушајте да забележите оно што сте измаштали. Запањићете се, кад утврдите да нисте нимало лошији од оних, чијим сте се делима дивили. Храбро и без одустајања! Јер, и „Ваша машта може свашта!

И на крају, треба знати да је маштање добар лек против туге, разочараности, усамљености, губитка самопоуздања, потонућа бродова у којима су пловили „вера“, „љубав“ и „нада“... Сваки од радова у овом Зборнику је један облик овог лека и почиње да делује одмах после читања.

Аутор ове прозне „Оде машти“ поклања Вам, драги читаоче и Маштару, своју песму „Маштарије“, намењену најмлађима, из књиге песама за децу „Пецилин“ коју је објавила „Креативна радионица Балкан“! Маштајте!

Ваш Пеца Петровић Марш – Чика Пеца

МАШТАРИЈЕ

Када сам нешто тужан и љут,
ја скупим прње, кренем на пут,
завалим се у прву фотељу меку
и шеткам тако по Старом веку.

Нећете веровати - о, људи моји,
био сам чак лично у Троји,
свима сам гласно рек'о у лице,
гледајте како се постижу „трице“.
Затим сам додао да нисам шоња
и помогао им да угурају „тројанског коња“.

Знам да нећу моћи да убедим брата,
да сам био гост код чика Сократа,
са Одисејем сам играо фудбал и жмурке,
са Марком Краљевићем на мегдан изазив'о Турке.

Још кад би знао онај мој деда,
да сам свратио и до Архимеда,
не би ме гњурао у море лети
и говорио ми: „Архимедовог закона се сети!“

Зато имам савет и добар и прост,
чим Те неко у живац дарне,
трк у будућност, или у прошлост!

ČOVEK IZ MAŠTE

Nikada nisam napisao ništa inovativno za ovo kratko vreme postojanja. Oduvek prepisujem reči koje su drugi izmislili. Utiškuje slova u papir, kao po pokvarenom obrascu. Kombinatorika je jasna - običan plagijator bez mašte. Sve ideje su već u istoriji viđene. Nikada nisam zasijao - bezbojno biće.

Pišem, ošuren njenom pojavom na tom tuđem korzou. Nije ovo ništa drugo, no opažanje jednog Stihoklepca. Ne zamerite što dajem večni život vama kroz ovaj tekst. Hladno martovsko jutro je postalo još hladnije, kada je stvarnost pala ispred mene. Izustio sam najteže reči koje je neko od nas morao da kaže. Vi ste me čuli i osmehom ranili. Znao sam sve i hvala vam na nežnosti.

Niste me čuli, prošli ste kraj mene. U prolazu ste zakačili moju ruku svojom rukom i osetio sam strah. Nisam izmislio ništa, pa ni ovo iskustvo. Ja sam čovek bez mašte. Mene su izmislile jedne tople oči, jedan tanki osmech, kao utehu za svoje nedaće. Služim da je spasim. I jesam, tog martovskog dana, u stranom gradu, gde smo oboje zalutali. Ona izgubljena, a ja izmišljen. Spasio sam je i nestao. Tako je to sa izmišljenim stvarima. One spavaju u srcu osoba kojima trebaš. Do sledećeg viđenja kada se izgubite. Slobodno me tada stvorite iz mašte.

NE BUDI USNULE SNOVE

Ne diraj umrle nade
Nek nađu vječni mir
Ne gazi ranjenu dušu
Jer je to samo hir

Ne bježi na drugu stranu
Ja sam i dalje tu
Pusti da pobjedim tamu
Nemoj me vući ka dnu

Ne traži nikad od drugih
Što sam ne možeš dati
Pusti da srce ćuti
Dok u tišini pati

Ne budi usnule snove
Nemaju više ni dom
Ti sanjaj neke nove
A ja ću sama po svom

ТВИТОВИ

- Оптужују ме да стално нешто измишљам. То је тачно. Мени машта много боље ради него осталима, а то је зато што сам ванземаљац!
- Једном се мој имагинарни пријатељ напио, па ме је питао да ли сам стваран!
- Истетовирао сам Брзог Гонзалеса, али ми је побегао!
- Рекао сам девојци да је вештица. Она се увредила, рекла ми је да лажем и претворила ме у жабу!
- ВУКОДЛАК: Смем да завијам?
ЈА: Не смеш. Пробудићеш ми комшије.
ВАМПИР (чачкалицом чачка зубе): Које комшије?
- Вештицама није битно каква кола мушкарци имају, јер оне имају своје метле.
- Мој социјални живот је супер. Ево, и играчка Супермена се слаже са тим!
- Успео сам да дозовем духа свог прадеде, али нисам стигао ништа да га питам, јер ме је грдио што не пуцам на Бугаре!
- – Мислим да си говорио истину!
– У вези са оним да сам измлатио Деда Мраза?
– Ма не, него да ми мачка није побегла, већ ју је мој комшија убио и закопао!
– А... Ма, то сам измислио. Не могу да верујем да си поверовала у тако нешто!

ЧАРОЛИЈА ЗА ДУХОВИТОСТ

Један младић, по имену Марко, је желео да постане стендап комичар, али је имао један велики проблем – није био духовит. Једног дана је нашао решење... Тачније, решење је нашло њега. Упознао је једну вештицу која му је обећала да ће га учинити духовитим ако спава са њом, а он је на то пристао, па су исте ноћи вештица и он спавали. Вештици се секс није свидео јер се пребрзо завршио, али пошто је обећала, након што су спавали, она је на њега бацила чаролију да буде духовит. Чаролија је успела! Недуховити Марко је постао духовит и одмах је кренуо да пише материјал за стендап наступ. Материјал је био обиман, довољно за наступ од два сата, а свака реченица је била много духовита. Пошто је био сигуран у то да је написао ремек-дело, организовао је наступ у једном клубу у свом родном граду, Вршцу. Позвао је све своје пријатеље, којих нема много, као и своју фамилију, која је многобројна... Дошло је и то вече наступа. Клуб је био препун, дошли су сви који су му значили. Он се припремио, свој материјал је научио напамет од речи до речи, али ни пред ким, па ни сам пред огледалом није вежбао. Није испробао свој наступ и своје шале, јер је био сигуран у чаролију вештице. Изашао је на сцену, добио аплауз, а онда му се десила ноћна мора... Почео је да муца! Ни једну једину шалу није успео да исприча без муцања. Те ноћи су му се сви смејали, али не због духовитости, па је одустао од стендап комедије и почео да се бави само писањем. Он и данас може нормално да прича, али када треба да исприча неку шалу, онда замуцкује. То је вештичина освета за кратак секс!

PRIJATELJSKI RAZGOVOR POSEBNE VRSTE

„Zdravo, ja sam novinarka sa planete Zemlje. Izgleda da sam pomalo neshvaćena. Možemo li da popijemo kafu“, upitala je Ana Vanzemaljca koji je bio na njenoj terasi u Srbiji oko ponoći. Nazirala je njegove ogromne prekrštene ruke i nog. „Naravno, što da ne“, visoko stvorenje kao da je jedva dočekalo taj predlog. „Hvala ti. Veruješ li mi da su neki svetski političari spremni da upotrebe atomsko oružje za masovno uništavanje, kako bi imali kontrolu nad naftom na Zemlji?“ „Mene, dušo, to uopšte ne čudi s obzirom na inteligenciju ljudi“, Vanzemaljac je bio pomalo ironičan, mada se uz osmeh potrudio da deluje kao da je bar razume. Tada su oboje sipali kafu u svoje šoljice, srknuli po gutljaj i nastavili razgovor. „Ovaj polu ćelavi bivši špijun sa Istoka je načisto prolupao, a Amerikanci sa Zapada misle da svi na ovoj planeti treba da rade za njihove interese“, lupila je prstom po slepoočnici, dajući mu signal da se situacija na Zemlji otela kontroli. „Stvarno ludo“, zgrozio se Vanzemaljac sa izrazom gađenja na svom licu sa buljavim očima, upozorivši je da ona lično ne sme više nikoga da kritikuje javno. „Ali, šta ću kad volim da kažem istinu makar mnogo uvredila sujetne ličnosti?“ „Onda je najbolje da se preseliš na Mars, da bi delovala u skladu sa okruženjem. Kažu da su tamo već neki američki i kineski roveri, mada ja iskreno, nijedan nisam video, ali ako veruješ u sve šta pišu mediji...“, sarkastično se nasmešio Vanzemaljac, očito nalik muškom polu, iako to na prvi pogled ništa nije odavalo. „Ha, izgleda da svi tipovi u svemiru moraju da prave šale praveći se pametnijim od nas žena“, pognula je glavu obeshrabreno Ana, zaspavši na fotelji pred uključenim televizorom, zaboravivši prethodno da pita Vanzemaljca da je povede sa sobom.

OBRED

U četvrtak, prve bračne noći
Mimo svih običaja
Muž ženi opra noge u hladnoj vodi

Kao Hrist svojim apostolima
Kao sve žene pravoslavlja
Vijekovima unazad svojim svekrovima.

Vodom milujući joj gola stopala
Muž ženi odu progovara
Slova samo za njene uši krojena:
„Služiću te do kraja vremena“

Ni danas niko ne zna
Zašto mlada i zimi bosa hoda.

Душан Стојковић

НЕБО У ПРАХУ

У капсули
сличној оној
у којој
пакују
амоксицилин
чувам
небо у праху.

Кад ме умори
овај свет
попијем је
и
дванаест
сати
сам спокојан
са тобом
у себи.

KAD POŽELIŠ

Kad poželiš moje srce, biće tu, pored tvog
Jer nikada nije ni prestalo kucati za oboje
Još si deo ove zaljubljene duše i tela mog
Iako nam sudbinu uporno drugi ljudi kroje

Zajedno smo već mnogo toga videli i prošli
Da bi sada hladnom posteljom bili kažnjeni
Zagrljaji i poljupci su nam uvek dobro došli
Kako ne bi više bili zbog nekih drugih ranjeni

Kad poželiš moje dodire, biće, po vratu tvom
U nemirnoj noći, željne ruke samo tebe traže
Do kraja života bićeš u ranjenom srcu mom
Jer glas iz dubine duše skoro nikada ne laže

Po navici, staro vino nalivam, al' u dve čaše
I u polumračnoj odaji tvoju senku dozivam
Ljubomorno čuvam sećanja na sve ono naše
Dok se jutro i svitanja, bez tebe, pribojavam!

PRIZNAJEM

Priznajem,
Nisam rođen pod sretnom zvezdom.
Koliko samo pažnje i truda,
A malo šta lepog mi se dogodilo.

Priznajem,
Neki drugi su više sreće imali.
Koliko samo pustih snova i želja,
A retko koja mi se ostvarila.

Priznajem,
Duša i srce su često plakali.
Koliko sam sebe drugima davao,
A nimalo dobrog mi se vraćalo.

Priznajem,
Nisam spreman za ovaj surovi svet.
Moje biće je iz drugog univerzuma,
Ali je bar pokušavalo i do kraja verovalo!

VOLIM TE

Volim te takvu, baš kakva jesi,
Iako ledi krv tvoj oštar pogled,
Jer te krasi čisto lice i osmesi,
I neke najlepše princeze izgled.

Pored tebe, ja nisam onaj isti,
Jer razum mi se brzo pomuti,
Gledajući biće nalik nekoj bisti,
Za koje se vredi boriti i ginuti.

Dok ti duga kosa niz leđa pada,
Divim se tvojoj nestvarnoj lepoti.
Srce se uporno poljupcima nada,
U času kad nam se ukrštaju životi.

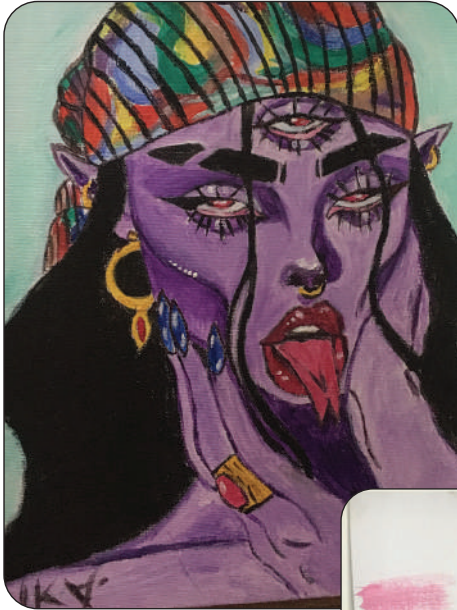
Za mene ostaješ žena, ona najveća,
Sa usnama, nalik slatkim malinama.
Dok ova duša prejaku strast oseća,
Okrećemo leđa hladnoći i tminama!

NE DOPUSTI

Ne dopusti da me orkani od tebe odnesu
Vetrovi i oluje, koje u meni postaju sve jače
Neka me do tvoga srca anđeli opet donesu
Kako bi ranjeni lav prestao da moli i plače

Ne dopusti da nas tornada nemira rastave
I unište sve naše zajedničke želje i snove
U okeanu i moru tuge uplakane nas ostave
Prekidajući nam sreću i sve planove nove

Ne dopusti, jer to dugujemo jedno drugom
Nekim vremenima prošlim i čistoj ljubavi
Putujmo lepšim putem i drugom prugom
Kad nam zora u živote novu priliku dostavi!

AFORIZMI

- Nisu ljudi postali od majmuna, već su postali majmuni.
- Mi smo iluzionisti, tu smo, a nema nas nigdje.
- Od naših političara dobijem proliv, pa taman dobio i zatvor.
- Neko ima dug nos, duge uši ili dug vrat, a naši političari imaju dug jezik i još duže prste.
- Koliko krvi treba da se prospe da bi političari shvatili da su to crvene linije.
- Nisam antivakser, ja bih sve ljude pelcovao protiv bjesnila.
- Sve manje vjerujem u ljudsku pravdu, nadam se da gore u VAR sobi ipak neko sjedi.
- Naravno da lubenice uvozimo iz Grčke i Sjeverne Makedonije, jer mi uvijek oberemo zelen bostan.
- Kod profesora matematike sam potegao veze, jer mi sin o matematici nema veze.
- Kad muškarac misli glavom, nema to veze s mozgom.
- Da bi bio uz tron, moraš biti poltron.
- Kako li se Englezi prave Englezi?
- Svi književni putevi vode do rima.
- U nevolji se vide prijatelji, mada se uglavnom ne vide.
- Slovenski narodi su braća po krvi. Do lakata!
- Na svjetskoj sceni su američki poker i ruski rulet!
- Za hranu ne brinite, reče mi proročica Pitija, kad udare Amer i Rus jedan na drugoga, nicaće pečurke kao poslije kiše.

GDE SMO?

Često, ali baš često vodim monologe:
Sve te slike koje prolete kroz moju glavu nekako su lepe,
sve te maštarije koje će me povrediti,
idealizovanje života i uzdizanje tebe i nas.
Znaš, u mojoj glavi mi već odavno imamo malu, toplu kućicu
sa velikom bibliotekom i nešto manjom terasom sa pogledom
na more,
u mojoj glavi već znam imena dece koja se nisu rodila,
i već sam im sobe obojila, kao i njihove živote.
Vidim sebe kao nadahnutu majku, a tebe kao razdraganog oca,
I ta deca, srećna su, jer smo mi srećni.
I samo na trenutak me udari realnost u glavu:
Gde smo?
Nigde!
Ko smo?
Ništa!

NEDOSTAJANJE

Dese se tako neki momenti slabosti u kojima mi fališ
I onda zaredam po neki stih.
Kad mi nedostaješ listam albume, oplakujem slike,
Prstima milujem tvoj lik.
Kad mi nedostaješ svaka nota postane ti,
Svaka žica na gitari počne da jeca.
Beležim ti ime po sveskama,
Besno švrljam i cepam listove,
Jer mi fališ,
Jer ne znam da l' me se sećaš?
Pa brojim dane na kalendaru,
Gledam sate u kojima te nema
I budna ostajem noćima,
A danju sam snena.
Kad mi nedostaješ,
U glavi bezbroj, pitanja
I bezbroj negativnih odgovora:
Da si pored neke druge žene,
Da zaboravljaš ranjivu devojčicu, mene!
Prođe duga noć
I započne novi dan,
Sav nikakav.
I opet mi fališ i opet te tražim,
Kao smejem se i idem dalje,
A poruke ti pišem i brišem,

Nikad ne pošaljem.
Nikad i neću, jer ti si tamo negde,
U drugom svetu, na drugom kraju,
Izgradio svoj put, novi život, novu sreću.

NIBANA

Izlomljeno na sitne komade
Rasparčano na milion delova
Srce iz grudi što sam Vam dala

Teško disanje
Udah po udah – izdah

Pesak je iscurio
I sat je otkucao
Tačno sedamnaest časova
Vreme odlaska

Prelazak kućnog praga
Čovek sa šeširod i dva kofera
Poneo je samo par košulja
Kao da će se vratiti
Zna li da neće

Ovo srce ne prašta
Odlazak za zauvek
Čovek koji me je razarao
Sada mu se smejem

АФОРИЗМИ

- Ако аплаудирате возе вас аутобусом. Ако нешто кажете долазе по вас!
- Дође ми да вриснем. Не можемо да артикулишемо захтеве.
- Докле ће бити све овако скупо? До наредног поскупљења!
- Закупио сам једну фиоку у суду. Тамо годинама стоје моји предмети.
- Из пирамиде власти на све гледају кроз призму својих интереса.
- Кад све ставимо на папир, нама не остаје ништа.
- Кад се печете на тихој ватри, пишете о ономе што вас тишти.
- Лош, лошији, хвали га жута штампа.
- Надилазимо себе, подастирући се.
- Наше паре иду страним фирмама, а деца у државе из којих те фирме долазе.
- Нормално је променити власт, а не државу у којој живимо.
- Посао неће побећи. Зарада зна да изостане.
- Постоји једна адреса за све. На њој је погрешан човек.
- Пред странцима подвију реп, а нама причају ловачке приче.
- Приватна имовина је неотуђива, док неко не баци око на њу.
- Реакције су подељене. Зависи колико је ко добио пара.
- Са пшеницом и кукурузом немамо проблема. Кукољ је међу нама.
- Треба нам будилник, ето колико је сати.

- У ком правцу ће ићи разговор? Зависи на коју смо ногу устали.
- У суштини свега је обрт. Неко окреће милионе, а неко пише афоризме.

ПОСЛЕДЊИ КОРАК

Тихо, сасвим тихо. Дођи да ту заувек останеш. Дођи ми у снове, ходајући на прстима и пазећи да ме не пробудиш. Понеси са собом све оне ствари које су ти потребне, све оно што волиш и што те чини срећним. Искради се из своје реалности и дођи у моју машту. Створила сам ти читав свет, баш онакав какав си одувек желео да имаш, онакав какав заслужијеш. Само пази, немој никоме рећи куда путујеш и о чему сањаш, јер људи су зли, они ће ти упропастити машту. Путуј ноћу и видећеш све оне чаробне ствари. Осетићеш мир који влада пустим улицама, реку како мирно тече, светла казина како маме случајне пролазнике, али не дај се. Ниси ти неко ко је на овом свету дошао случајно да би га лажни сјај привукао. Погледај у небо и видећеш како изгледа прави сјај који Месец исијава, прати магичне звезде које ти исцртавају пут, пут ка мени. Погледај само како оне светле и трепере, баш као и моје очи када угледам тебе након дужег периода и када се ушускам у твој загрљај као када дете загрли мајку након вртића или свог плишаног медведића пре спавања. А мени сан не долази на очи, бар не док се у њему не појавише ти. Једном ћу те вечно заробити у мојој машти. На корак сам да то и постигнем и ово ће ти можда бити последњи пут да долазиш. Овог пута те нећу пустити да одеш, па макар морала и вечно да сањам и жмурим. Овог пута ћу те задржати ма колико год то било тешко. Када отвориш врата чекаће те мирис свеже направљених кокица, јер знам колико волиш чари које доноси мирис кокица који се шири просторијама куће. Пуститићу те да гледаш утакмицу и створити прави фудбалски

терен иза куће, сећам се да си ми једном рекао да си одувек то желео. Дозволићу ти да одспаваш и тих пар минута дуже и нећу ти откинути ни минут времена за спавање док подешавам аларм. Само дођи, макар да ме на тренутак загрлиш да још једном упијем твоју појаву у свој живот. Зар не схваташ? Учинила сам и тај последњи корак, шахисти би рекли шахмат, крај једне игре или само почетак нове. Победила сам? Или сам можда побеђена? Надам се да си се лепо сместио у мојој машти, зар не видиш да сам те већ давно тамо заробила? Зар не схваташ да си сада моја машта, да си сада моје све? Мој свет, мој живот. Сада још остаје твој последњи корак. Начини га и затвори врата за собом. Дођи ми у снове, ходајући сасвим тихо и пазећи да ме не пробудиш. Дођи да ту заувек останеш. Тихо, сасвим тихо.

LET LJUBAVI

Kada se ljubav desi i more bude tiho.
Noć onda duže traje,
nikada ne prestaje.
Kada se ljubav rodi, bol svaka ode.
Ponovo se rađaju rode,
vazduh na slatko miriše.
Svega ima sve više i više.
Kada se ljubav pruža
vesela duga bude duža.
Kao pruga kada voz po njoj gazi, svira.
Kada ljubav raste onda lete laste sa juga,
vode svog novog druga.
Kada ljubav čekaš zvijezde brojiš
nadu stvaraš,
misli onda lete želiš tada da budeš
samo jedno veliko dijete.

SLATKO PONESI

Slatke stvari ne kvari,
slatko ide.

Sve se desi na putu
staneš, kreneš, zaokreneš.

Novo se desi
samo slatko ponesi.
Slatko se noću krade
tajno čuva.

Kada sunce zađe
noći su slađe.

Slatke stvari ne kvari,
sačuvaj to nešto,
što se krije vješto.

Zvijezda sa neba sija
noć bude milija.

Stvari se dese
kada sunce zađe.

Zvijezda slike stvara,
po nebu šara.

Slatke stvari ne kvari!

ONA, TA ŽENA

Ona tako jednostavna!

Ona tako voljena!

Ona tako senzualno korača bez i jednog trača.

Ona, ta žena, kao prava leptirica,
ima krila da obleti na sve cvjetove sleti.

Ona ta žena čuda njena ima,
govori ih sada bez imalo jada.

Ona, jedinstvena neumorna,
divlja na sve spremna.

Ona ta žena nestvarna, neodoljiva, iskreno poželjna.

Ona svoje snove sanja ne da ih dalje,
ni više to tako jednostavno na nju miriše.

Ona, ta žena neumoljiva,
nedokučiva dobre duše i ne da
da joj se pogledi ruše.

Ni sa jedne strane pa kome šta ostane.

Ona, ta žena svestrana, realna,
pažljivo ljubazna, korača naprijed.

Ona, ta žena važna, borbena jednostavno
Voljena.

KAP

Da sam kiša koja noćas pada
kucala bih na prozore tvoje
ili da sam samo jedna kap,
spustila bih se na usne tvoje.

Blistala bih u tvom oku,
slila bih se niz obraze
i zastala onda tiho,
gde ne ljubi tebe niko.

Ne bi bili ljubavnici,
što se brzo zaborave,
što ne vide jedno drugo,
čak ni kada dan im svane.

Da sam sada kap parfema,
pala bih na grudi tvoje,
samo tako milovanje moje
pamtio bi u cik zore.

POGLED UZ REČI

Ljuta sam.

I tako ljuta neću da pričam sa tobom. Okrećem glavu na levu pa na desnu stranu, sklanjam pogled, jer znam ako te pogledam ja više neću biti ljuta. Ali opet kraičkom oka ja vidim da me gledaš, vrebaš me kao hijena svoj plen i čekaš pravi momenat za napad. Ugladeno mi dodeljuješ komplimente, pričaš umiljate reči, dok moje usne prvo sa leve, pa sa desne strane počinju da se osmehuju. Neću da te pogledam u oči, opirem se i puna sebe te odbijam. Uporan, ne odustaješ, ne dopuštaš da moja tvrdoglavost pobedi i prilaziš mi sve bliže. Koristiš trenutak da mi kažeš da me voliš, samo zato jer znaš koliko sam slaba na te tvoje reči i onda više ne mogu da se opirem. Osmeh je obuzeo moje lice dok gledam taj sjaj u tvojim očima. Usledio je momenat ćutanja, neopisive sreće i trenutak kada leptirići u mon stomaku sviraju opijajuću ljubavnu melodiju. Sada sam već zaboravila da sam ljuta, jer ko bi posle svega mogao biti ljut na tebe.

IZ TRAVE

Iz trave vire žute glave,
Maslačci se rađaju,
Pa se suncu smeše,
Oni ne umeju da pogreše!
Šafran pustio svoju ljubičastu kosu,
Dok dočekuje jutarnju rosu.
Mravi zidaju svoje kuće,
Mala Mina na travici skakuće.
A za njom Sramežljivko,
Posebno kuće
Kuće koje peva,
A kad grmi i seva,
U kuću on beži,
Na fotelji leži.
Iz trave vire žute glave,
Maslačci se rađaju,
Pa se suncu smeše,
Oni ne umeju da pogreše!

НЕМУШТИ ЈЕЗИК

Улична светла су се угасила, звери не воле да виде себе у правој форми. Сакрили су своја права лица, док маске крију бол толиких година.

Посматрам док град мења облике и врши метаморфозе, које се дању не виде голим оком.

Непожељни гост тражи свој сто. Сазнао сам из забрањених књига ствари за које се сече језик.

Не таласај мртво море, одавно су сви мртви, само проживљавају своје животе изнова, а да не знају.

Оно што су ми поверили нестало је са жељом да никад не буде поновљено. Успомене су ту да подсети на лицемерје бивших вољених.

Не могу бити жртва, постао бих као они. Зато се у тмини смејем, док демони сабласно шапућу тајне потопљеног града.

У вино верују, док је истина давно заборављена на дну бурета. На искап испићемо, заборавивши себе и своју људскост.

Бежао сам од себе, само да бих се вратио да завршим пун круг, у служби карме.

Тајне у реци Стикс не изреци никад, јер ћеш бити убијен, док ће опрати руке од тебе. Понтије је рекао своје. Варави је слобода.

ПЛАВО

Плаво је небо,
плаве су речи...
Ко да ме спречи
да волим те...?
Плаве су твоје очи
које видим кроз ноћи,
и свако вече ка њима путеве пратим.
Желим твоју душу да схватим,
да је загрлим и не дам.
Желим свако јутро твоје лице
поред себе да гледам.
Да тихо ти шапнем да увек сам ту,
и у добру и у злу.
Плаво је море,
које бих до зоре
са тобом гледала
и тако на обали сањала
о твојим рукама на мојим,
и да наредне дане са тобом бројим.
Плави су дани,
у мојој сети разбацани,
разним мислима прошарани...
Не знам како те је моја душа
заволела овако,
а није смела,
све је према теби на љубав свела.

SAMORAZGOVOR

Ako sačuvam sebe za tebe
zamišljeni galebe neistraženih pučina,
hoće li krila naših uzleta blaženih,
osnaženih strašću noćobdenja
ispuniti htenja dva tela?

Vrela naša postelja od izmaglice,
neviđenje svetlom ispisano,
može li sačuvati tajne nebeske
dok kao freske iscrtava, nebeska ruka,
duhovnost spajanja straha i sreće?

Može li trajanje izgubiti smisao
dok misao o vremenu iščezava...
pa kao trava da iznova zazelenimo,
procvetamo zvukom milozvučnih tkanja
sladostrasti dok se probuđeni predajemo?

I PAD JE LET

Osvane dan kad neke tuge, stare, obuzmu um... Sjećanja naviru, a talasi tuge zapljuskuju cijelo moje tijelo. I ne pokušavam da im se izmaknem... Pustim da učine svoje.

A oni hladni... Nemilosrdno me potapaju ne ostavljajući mi prostora ni da dišem. Ali, opet, duboko u sebi sam svjesna - nastupit će oseka... Odnijeti ono što je plima života donijela. I znam - ustat ću opet... Hladna, nepristupačna nastaviti dalje, bez volje da nešto promijenim... Da skrenem sa staze na kojoj me plima dohvati.

Ne uspijeva mi to... I dalje se krećem pravolinijski po istoj stazi. Navikla na plime i oseke.

„Mojom ulicom“ triptih format 180 x70 cm, akril na platnu

„Sestre“ format 50 x 70
cm, akril na platnu sa
podlogom fraktalnog
crteža iz jedne
zatvorene linije

Marina Raičević

ŽELJE I SNOVI

Zamisli da se želje sve,
sve ostvare istog trena
o čemu bi srce snilo?!
Dosadno bi stvarno bilo.

Od želja se brže raste,
svaki dan se željno čeka
i srce se uvek nada
dok života ide reka.

Svaka želja novu rađa
i svaka je nova veća.
Da se želi, da se sanja...
To je ona prava sreća!

KRILA OD MAŠTE

Ako bih
da krenem nekud
stvarno daleko,
ne treba mi
avionska karta
da posetim
nepoznata mesta,
upoznam neka nova,
prijateljska lica
s kojima bih dotakla
rubove najširih širina,
vrhove najviših visina...

Ako bih
da krenem nekud
stvarno daleko
u svet gde bih
slobodna
kao ptica bila,
sve što mi treba
su moje mašte krila!

U STIHOVE

stavio bih te u stihove
ali ti ne možeš stati
preveliko je srce
koje ćeš ti dati

stavio bih te u stihove
ali ćeš da štrčiš
ne drži te mesto
ti slobodno trčiš

stavio bih te u stihove
ali se nećeš snaći
jer iz duge pesme
ti ne znaš izaći

stavio bih te u stihove
pa da večno živiš
ali kako ćeš bez mene
tu narav da smiriš

stavio bih te u stihove
ali samoće se bojim
od svih mojih pesama
tebe najviše volim

PRST SUDBINE

Prošlo je već pet godina, ali Elena i dan danas nije zaboravila tu užasnu nesreću koja joj je promenila život.

* * *

„Upravo venčani“ Elena i Marko, nakon ceremonije venčanja, pozdravili su sa svojim najdražima i krenuli na svadbenu putovanje. Već dugo su imali želju da otputuju u Pariz i radovali su se kao mala deca što će konačno posetiti grad svetlosti. Padala je kiša ali to im nije pokvarilo raspoloženje. Zaljubljeni i srećni, pevušili su svoje omiljene pesme.

Iznenada, u jednom trenu, sve se promenilo. Auto koji im je išao u susret kretao se njihovom stranom. Auto se bez kontrole kretao po mokrom kolovozu. Sve se brzo dogodilo, udarac je bio jak. Vozač auta koji je udario u njih poginuo je na licu mesta. Elena je uspeła da izađe iz auta, povređena, krvava, ali svesna. Izbezumljeno je gledala u Marka koji je ležao u nesvesnom stanju. Okupili su se prolaznici. Ubrzo je stigla i hitna pomoć. Elena je imala lakše povrede i brzo je zbrinuta. Prilikom pregleda utvrđeno je da je Elena trudna. I ona i beba bile su dobro. Međutim, Marko je bio u teškom stanju i u životnoj opasnosti. Lekari su se satima borili za njegov život. Nažalost, nisu uspeali. Marko je preminuo posle višečasovne borbe. Elene je bila neutešna. Jedina uteha joj je bilo to malo nežno biće koje raste u njoj.

* * *

Ni posle pet godina od nesreće, Elena nije zaboravila. I nikada neće zaboraviti. U toj nesreći izgubila je Marka, ali je dobila najlepší dar, malenog Vuka, koji je bio plod njihove ljubavi.

Svaki dan živila je za svog sinčića. Trudila se da bude veselo i srećno dete. Živeli su na jednom malom i mirnom imanju. Sve ove godine porodica i prijatelji bili su uz nju. Najveću podršku i pomoć imala je od Alekse, Markovog brata. Aleksa je mnogo vremena provodio sa njima. Obožavao je malenog Vuka. Pomagao je Eleni u svemu. Vremenom se zaljubio u nju. I Elena je shvatila da oseća prema njemu nešto više od prijateljstva. Nijedno od njih nije imalo hrabrosti to da prizna. Dugo su se borili protiv svojih osećanja. Jedne večeri Aleksa je skupio hrabrost i priznao Eleni koliko je voli i da bi voleo da ostatak života provedu zajedno kao srećna porodica. I ona je njemu priznala svoja osećanja, a zatim se rasplakala. Nikada neće zaboraviti Marka, mnogo ga je volela, ali je vremenom zavolela Aleksu. Polako joj je prišao, obrisao suze i nežno je zagrlio. U tom trenutku vreme kao da je vreme stalo. Njihove usne su se spojile. Kasno u noć, zaspali su zagrljeni. Sutradan su otišli na Markov grob. Osetili su da im Marko daje svoj blagoslov. Na njegovom grobu zakleli su se da će se voleti i poštovati. Da će malenom Vuku pružiti miran dom i srećnu porodicu. I da ga nikada neće zaboraviti, zauvek će živeti u njihovim srcima.

Sudbina je ponovo umešala svoje prste. Život im je pružio novu šansu i oni su rešili da je iskoriste. Zaslužili su da budu srećni.

MAJKA

Samo budi tu da znam da dišeš i postojiš,
glas tvoj da čujem, čak i da vičeš i grdiš kad
grešim nema veze samo da postojiš.
Iskrenijeg prijatelja, podrške i ljubavi od tvoje nema.
Ne treba ništa, stvarno ništa, samo tvoje postojanje
i prisustvo u našim životima je od neprocenjivog značaja.
Zagrljaj i poneka topla reč.
Orden za sve što roditelji za svoju decu učiniti mogu.
Prve reči, slova i brojevi.
Svakog dana nešto novo od malenog čeda
do odraslog bića i zrele osobe.
Hvala ti mama!
Samo da postojiš možeš slobodno da kritikuješ i vičeš,
samo nastavi da dišeš.
Budi nam i dalje oslonac i štit, ne dozvoli da osetimo
šta znači bez tebe biti.
Nastavi lavovsku borbu, zajedno možemo sve.
Jedna je majka, za sreću dece svoje sve bi dala.

SPASI NAS BOŽE

Bože, kad si pravdu delio svima,
što ne podeli tako i Srbima?
Zašto si nas ostavio nama samima,
da stalno izdržavamo kaznu danima.
Na vlast je došao kao nezvan gost,
dokle će da nam stoji u grlu kao kost?!
Bolje bi nam bilo i bez vođe,
nema noga za kim da ti pođe.
I biljke žive uspravnije od nas,
dok mi vegetiramo čekajući spas.
Ali, dok je kontejnera gladi se Srbin ne plaši,
jedino ga često jedu stenice i vaši.

BAJKA

Noćas prodajem svoj mir
za šaku lažnih dodira
želja nije greh, a ja te poželega...
Dok cveta jasmin i miriše
livadom rosnih dodira
istina o nama postaje
bajka samo nama znana...
I dok nailazi val na val
morske zvezde žele na bal...
a ja postajem mađioničar
što vešto izvodi trik
i tako u toj bajci
ti si sasvim ne bitan lik.

PASTIR VETROVA

Đavoli su klesali moju dušu
i zato, oprosti Bože, al ti ne znaš
kakva se bol krije iza osmeha
ni kako boli koža ispod lakovanih cipela
(štikle da i ne pominjem)
što gazile su šut tuđih tvrđava...
I zato sada hodam po tankom ledu
još tanjih živaca
i s provalije uživam u pogledu
i ne čudi se tome što pišem
odustala sam od razuma...
sakupljam osmehe leptira
i pored svih diploma
postajem pastir vetrova.

ДЕЦА РАЈСКОГ ВРТА

Ја знам шта Небо од Земље крије,
где нектар гордо пију богови,
да л' је смрт пораз ил' можда није,
зашто нам расту реп и рогови...

Од малих ногу ка своду летим
и стрепим да се тајна не сазна:
уметност живот чини прелепим,
љубав је благослов или је казна...

Видим да свет се кроз призму сажима...
Шта је срж свега нећу вам рећи...
Ал' живот сваки моћну драж има...
Сневамо вечно песме о срећи...

А насред шуме срећемо сатира
од ког би свака душа стрепела...
Он стадо своје, попут пастира,
свиралом зове и ствара из пепела...

Неко нас кришом одозго гледа ...
Опојно вртом мирише зџва...
Дом нам је тамо сред дрвореда
храстова и мноштво изазова...

СПИРАЛНА СТАЗА

Јутра ми носе поруке мрачне,
душа ми вене љубавним жалом,
јер не дам да те суноврат начне,
хитам ка теби небеском спиралом...

Отпадох од крста и од мача...
Мало ми лакше када зажмури...
Да те избавим од Отимача
што ми те узе... Па, да пожурим...

Волим те... Сасвим девијантан
од силне жудње... Опет те иштем...
Знам да ме чека Левијатан
и борба са тим чудовиштем...

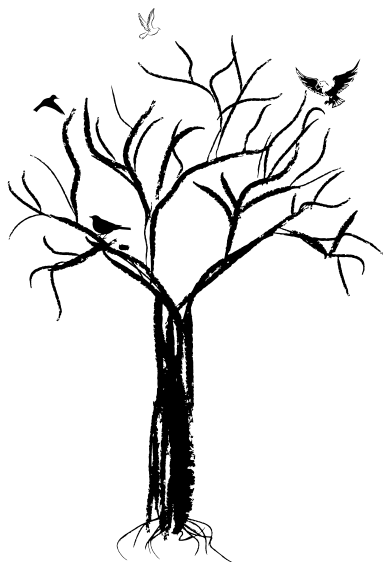
А све се, душо, увек своди на
наду која ме успе винути
ка небу... Да л' ми прође година
или ми само прођу минути?

Настављам да се ка небу пењем
спиралном стазом, љубављу спаљен...
Са уклетошћу ил' с опроштењем,
од Бога кажњен, од Врага спасен...

MAŠTA

Od kamena sova
može biti živa
i žaba i peč'o
i drvo i list.

Stvori mašta svašta
što u glavi sniva
šareniš od boja
i kamena siva.

DA MI JE

Al' ko će slušati iskrenost?
Kad izopačenost čekalaca
loših vesti traži ulov bezobraznog, lažljivog.

Da mi je preokrenuti poredak stvari.
da loše postane dobro
da rat postane mir.

Sve je moguće u mojoj pesmi
al' u stvarnosti mnogo teže.
Neka mir svima u duši vlada.

Neka mašta postane stvarnost.
Da očevi decu uspavljaju
da smeh nadjača svaki strah.

Da mi je!

БРАТЕРСЬКА ЛЮБОВ

Ратко великий і сильний, у нього повні кишені боеприпасів,
необхідних для будь якої битви,
і ніхто не наважиться глянути на нього скосом,
навіть доторкнутися до нього, не кажучи вже про спробу побити.
Стоян його дуже любить,
(рідко бачене кохання),
і вважає його другом,
і навіть більше, він вважає його братом,
ріднішим за рідного брата,
він клянеться ним, а іноді іншим погрожує його іменем,
і розраховує на нього якби, випадково, стало „густо“.
А, не так давно, дійсно було „густо“...
Але Великий брат був зайнятий чимось іншим,
Мабуть, у нього були свої турботи,
тож не встиг надати очікуваної братерської допомоги.
Але малий брат не обурювався на Великого брата.
І коли Великий брат спіймав п'яти свого сусіда,
свого найближчого, а набагато слабшого брата,
Стоян неабияково радів,
і пишався успіхами свого Великого брата,
і був не проти, що той розбиває набагато слабшого брата...
Швидко Стоян забув, як це було, коли сильніший б'є слабшого.

БРАТСКА ЉУБАВ

Ратко је велик и јак, и има пуне џепове помоћних средстава,
неопходних за тучу сваке врсте,
тако да нико не сме ни да га попреко погледа,
ни да га дира, а камо ли да проба да га бије.
Стојан га јако воли,
(љубав каква се ретко виђа),
и сматра га за пријатеља,
и још више, сматра га за брата,
рођенијег од рођеног брата,
и у њега се куне, са њим понекад и прети,
и на њега се узда ако би, далеко било, дошло до густог,
а не тако давно, баш је било загустило...
Али, Велики брат је био заузет нечим другим,
ваљда је имао својих брига,
па није стигао да пружи очекивану братску помоћ.
Но, мали брат није замерио Великом брату.
А кад је Велики брат ухватио да лема свог комшију,
свог најближег, а много слабијег брата,
Стојан се баш изистински радовао
и поносио успехом свог Великог брата,
и није му сметало што овај растура много слабијег брата.
Брзо је Столе заборавио како је то кад јачи бије слабијег.

Са украјинског превео аутор

„Еликсири“ акрил на платну

„Смисао постојања“, цртеж тушем

ИГРЕ СИЛУЕТА

Ноћ у ритму игре силуета
по тананим нитима
стрепње срца.

Сребром у оку под сводом,
месец светлуца,
нежно спаја, прелама,
утапа сенке искричаве
и звезде над водом.

Кружи љубав дрхтаво,
сменом светлости стакластих,
док прамен магле, загонетно,
из сивица распрскава
нежни сан.

Трепере нити танане,
провидне, стаклене.

Меканом свилом осмеха,
у слапу јутра, звони,
озарен златом дан.

MAŠTA

Leto je vreme za maštu.
Volim da maštam
dok u kabini broda
opušteno ležim.
Zažmurim i pustim da misli lete,
ne znam ni ja gde će sve da slete.

Jedno samo znam!
Otploviću jednom niz Dunav
sve do Crnog mora.
Tražiću te na nekoj pustoj plaži,
peščanom sprudu
Znam da ću te sigurno
barem u mašti naći.

Ćuteći milovaću nago telo
Zatalasati strasti od iskona
Usne nam spojiti vrelo
Zajedniči vrisak
nek se čuje daleko
nadjača snagu reka i mora,
galebova krik
talase umiri
uzavrela tela smiri.

ZAKASNELA LJUBAV

Otišla si
u daljini se izgubio
bat koraka tvojih,
vreme pokrilo stopa trag
glas ti više ne čujem
tišina samo ječi
umesto poljubaca,
dodira i reči

Kada kap rose sa cveta
na moj padne dlan
Košava raspe kapljice vode
Talas nežno zaljulja brod
na zalasku sunce
još jednom obasja svod
...Otišla si

Uz obalu moćnog Dunava
labud nežno labudici miluje vrat
Brodski polako otkucava sat
Sve nestaje
Samo slova se kroz reči
stapaju u rime
a u pesmi se večito
ponavlja tvoje ime

ИДИ

Нисам ти ја
За ове заврзламе
Ти мени, ја теби
Код мене је љубав
Љубав у свему
Ако те моја душа неће
Немамо тражити шта
Ни у чему.
Прећути, можда ми некад затреба
Ма иди молим те.
Ако ме чачкаш
Има да боли те
За обичан витешки гест
Душу дајем на длану
И при томе
Немам ништа у плану
Код мене одмах знаш
Како стоје ствари
И зато: Иди. Иди.
Срце за тобом не мари

Марица Лукић

ЕХ

Ех, мој друже
Ено тамо цвјетају руже
И све је исто
као пре година триста
Од неког спомен
Од неког ништа

Знам рећи ћеш
да живот траје
А ја питам:
Гдје престаје?
И паметоват хоће свако
и ако зна да није тако.

А шта је живот?
Нит или сјеме?
Да л' се плете
ил' расте и вене?
А ко ће знати
мој друже мили
Сипај вина
Ајд' живили!

СЈЕЋАЊА

Тихо, као наговјештај сна
Условише незвана у луку,
Стидљива и мало поспана
Нуде ми своју ледну руку.

Препознах њихов немир лако,
Од њих не тражим одговор,
И мада не знам зашто и како
Не дотиче ме њихов ромор.

То се моја сјећања вуку
Ко тмурне кише јесени,
Душа им не пружа руку,
Касно је. Умрла су у мени.

Марица Лукић

СВЕ ЈЕ ПРОЛАЗНО МОЈ ДРУЖЕ

Све је пролазно
Мој мили друже
И пјесма коса
И мирис руже

Хтјели не хтјели
Бићемо прашина
Тишина и мир
Једина истина

Па чему сјета
И чему жал
Дајте нам вина
И пјесме вал

Нек се пјева и пије
Што може дуже
Живот је један
Живи га друже

НАЋИ ЋЕШ МЕ

Међу морима, иако нијесам риба,
Међу зорама иако нијесам птица,
у бродској лађи, иако не умијем да пловим,
на мору живота бићу ловац што од живота само мало среће,
тражи, наћи ћеш ме и на дну празног стиха, што у гаражи ћути,
зато, ајде ме мало потражи, ајде ме мало наслути.

Ако само тражити будеш знао,
наћи ћеш ме у улици старог праскозорја,
иако тражењу само мало наговјештаја будеш дао,
наћи ћеш ме тамо гдје изгубљени ћуте,
и на вео среће мирисом слуте,
наћи ћеш ме ако све заблуде под тепих скријеш,
наћи ћеш, само ме потражи и на зеленој стражи,
само ми траг покажи, и кад на тражење заборавиш,
ја ћу доћи и бићу твој мјесец у пола ноћи.
Само ми покажи како се жели?
Како се сања?
И наћи ћеш ме чак иако не зовем се Вања.

UNDINA

Izlij me noćas
Iz srca,
Zvezdanih očiju,
Pod senkom vrba.
Da potečem veliki,
Snažan kao Dunav.
U svakoj kapi vode,
U svakom talasu
Da izdubim svoje korito
U tvojim venama,
Letnjim haljinama
Roze boje.
Da omeđim naše obale
Anđelima koji će imati
Tvoje oči,
Lice Afrodite.
Moj šarm,
I moj mladež na levom dlanu.
Da zaplovim kroz tvoje gradove,
Oko tvojih ostrva,
Rukavaca, uvala i meandara.
I ulijem se silinom strasti
U tvoje međurečje večnosti.

НЕСТВАРНА НОЋ

Ноћ та се напросто деси...
Слутиш јој вреже...
Она због које срце заигра
кад он рекао би:
„Не напуштај плес драга
док све у нама, за нама, сеже!”

За том искричавом нити
хрлила к’о лептирица
да у нестварности мреже,
оне fine бити,
зграбиш недосањано,
пробудиш успавано...
Трен један, као рајска птица,
трајеш неспутано.

Ноћ ти се догодила...
Дохватила да ли си, моја мила,
тај златоусти пој?
У паучину наде умрсила,
а срце више
ни да украде нема ко.

PROBUDI ME

Probudi me
Dodirni mi lice
Ono zna da si ti
Svanulo je

Probudi me
Nema zime napolju
Pomozi mi da volim
Ovaj divan dan
Pričajmo o juče

Probudi me
Nisam tumarao
Nisam plakao
Nisam spavao
Samo sam sanjao

Probudi me
Da šetamo
Nebo je bez oblaka
Šarao sam
Po dlanu riječi

SMISAO

Nalazio se u samom jeku kontemplativne epopeje, studiozno sagledavajući raspršene djeliće utisnutih cjelina nepobitnog razuma. Odveć u neumitnoj potrazi za kalokagatijom, svrsishodna potraga kroz razasuti mozaik vasiljene odvela ga je u prapostojbinu moderne civilizacije – veliku Helensku Republiku.

Prolazeći kroz vrata svetišta u Delfiju, prelamajući zlatasti odsjaj u kamenu utisnutih slova, mamio je pogled na ovjekovječeno: *γνώθι σεαυτόν*.

Da li je to potraga za Svetim Gralom konačno svršena? – stade se zapitkivati.

O, da li tu zaista leži onaj ključni dio slagalice istine: u tom konciznom fundamenalizmu, u prvi mah tako zavaravajuće jednostavnom epigramu, u toj ultimativnoj zavještajnoj poruci svekolikoj ekumeni – „*Spoznaj sebe*”... ?!

ČEKAĆU TE

Čekaću te
i kada sve kiše
ovog sveta prođu.
Kada jesen nestane,
a leta ostanu
samo puste stranice
ofucanih dnevnika.
Čekaću te na obali,
ispod hrasta,
na krovu sveta,
pod malim žutim kišobranom...
Ali, molim te...
Ne čekaj me
kad se zagubim
na stranicama
zaboravljenih klasika.
Tada znaćeš,
da tražim
neuspelu iluziju o tebi,
melodijo moja.

ZNAK

„Nije ga ni rodila u mukama.

Poradala se 'preko veze', mažena i pažena, na deset-miligramskom 'Apaurin'-u, koji je toj dugoj, a nemiloj sceni davao jedan zabavan ton, pri čemu su čitava ta dreka, krv, znoj i zaurlanje, dobili svoj pravi smisao onoga trenu kada su joj ga položili na grudi. On se, sav ružičast i majušan, propeo na rukice i držeći uspravno glavu na drhtavom vratiću, pogledao je pravo u oči. Čak misli da se i nasmešio.

Odmah ga je prepoznala.

U njegovom pogledu videla je sve najlepše zbog čega je izabrala baš tog, njegovog oca. I znala je da će je i on, jednom, isto kao i otac voleti - Duboko i snažno, iskonski povezano međusobnim odobravanjima, a istovremeno svadljivo i jetko, praćeno otrovnim ujedima. Ko i svaki iver sa svojom kladom.

Sa tek rođenim ponosom i inatom, držao je uperenim pogled u nju. Zanemario je njenu neurednu, ulepljenu kosu i dah što je smrdeo na ispražnjenu, gladnu utrobu, nenahranjenu od kasno sinoć. Nije trepnuo. Za tih nekoliko sekundi pre nego je umorno klonuo, videla je sve njegove ožiljke, bolesti od kojih će bolovati, zdravlje od koga će pucati, časove sa kojih će bežati i žene koje će ga voleti. Pred očima joj je preleteo čitav njegov životni put, sve lenjosti i indolentnosti, nezgrapnosti i spretnosti, nepojmljive veštine i mučne slabosti... Znala je da je dobila zasluženog naslednika, ali i dostojnog protivnika, sa kojim će bitke biti teške i mukotrpane, iscrpljujuće i uvek neizvesne do poslednjeg momenta. Al' sa istorijskim primirjima. Klimanjem glave dala mu je znak: „Kad postaneš čovek, razgovaraćemo o tome.“

Tada se nasmešio, bila je sigurna.“

SMRT JE NIŠTA NASPRAM PRAVE LJUBAVI ILI PRIČA O LJUBAVI KOJA ZASLUŽUJE DA OSTANE ZABILJEŽENA

Radeći moj posao išla sam na mnoge tužne parastose. Ali jedna priča od prije desetak godina mi se zauvijek urezala u srce, dušu i mozak. Neću pominjati gdje je to i kada bilo. Nije ni bitno. Na tom parastosu preko puta mene i koleginice sjedila je žena za koju smo odmah shvatile da ne pripada tu. Spontano smo s njom ušle u priču. Ona je došla na obilježavanje ne znam ni koje godišnjice ubistva svoje studentske ljubavi. Njih dvoje nisu bili iste nacionalnosti. U njegovo selo je prije rata s njim dolazila mnogo puta. I ona nam ispriča priču o ljubavi koju nije ni smrt prekinula. Ne znam kako i zašto sam bila indiskretna, ali prosto je iz mene izletjelo pitanje: „Jeste li udati, imate li porodicu?“. Ona je samo odmahnula glavom. Sve mi je bilo jasno. Ona njega i dalje voli. Do Banjaluke sam u autu gutala suze. I iduće godine nisam išla na to obilježavanje. Upitah koleginicu koja je išla da li je bila Ivana. Reče mi da jeste...

MUK

Ne osećam strah, ne gubim dah,
Sve ružne sene oko mene
Gledam u oči pravo,
Bezlično kažem, „Zdravo!“
I tako one ostanu ili odu,
Pa, šta ja tu mogu?

Ravnodušnost sada u meni vlada,
Sve je u redu i kad nije.
Prolazi tako vreme,
Dođu i lepe sene,
Vesele, bajne, čiste,
Ali meni, meni, sve su iste.

Razlike nema sve mi je ravno,
I sreća i tuga i bol.
Osmeh za ljude, za spolja, za svet,
A duboko urezan vlada u meni,
Taj muk klet.

ДВЕ ПТИЦЕ

Мирисао си на покисло цвеће, руке су твоје клијале,
под ноктима ти се мешали полен и звездани прах,
очи се твоје отварале са сунцем и венуле кад се смрачи.

Како ми храбро недостајеш,
могла бих лећи у траву и сањати да сам травка
што нема крви ни бола,
а ипак људски корачам ка свету од карата.

Машта се разбокорила испод кошуље испеглане
и златна бубамара дошетала на белу крагну,
то значи да те је душа разбудила,
речи широко знане као бумеранг падају уназад
кроз грло и постају своја сена.

Ја оно сам што желим и што немам, али то нећу рећи,
очи ми замагљено стакло путничког воза,
назиреш меке даљине и обресе, али ништа ти није јасно.
Можда те пробудим сасвим, ал' биће касно,
у коси мојој ницаће руже беле
и бићемо две птице што лете скупа на небу и на реци,
а никад нису се среле.

MAGIČNA MJESEČINA

Blista pun mjesec nad zahuktalom rijekom
U vodi se pojavljuju zapretane, stare slike
Vidjeh sebe na tren u zagrljaju s čovjekom
Sjećanje i svjetlost razlivena u druge oblike.

Mlad mjesečev srp tiho šapuće vodi
O velikoj, tajnoj, tragičnoj ljubavnoj priči
Dok se ogledao u bistroj brzavi
Na mladog stasitog muškarca zaliči.

Sjaj mjeseče, pričaj mi do rane zore
O magičnoj svjetlosti koja klizi vodom
Krupnim suzama upisuje duge razgovore
Očarana mjesečinom pod nebeskim svodom.

RASTANAK

U noći rastanka dvoje su najbliži,
stoje na ivici
poriva i strasti
nemoći i iskušenja
pitaju se kuda i kako posle završetka.
Istina se bliži
kako noć odmakne
a ispod trotoara čuče
neizgovorene potrebe,
ćuteći u mraku
grebu jedno drugom kožu
i psuju najglasnije
sve međusobne mržnje.
Ratuju do smrti, bez biranja sredstava
a znaju da pokretači ratova
nekako su besmrtni.
Udarac u lice i oštrica u grudi
krv se sliva niz gluvu ulicu
a dvoje nepomično stoje
i rastaju se tiho.

БОРАЦ

Мени је овај живот дат да бих вечно патила,
свака ми је срећа одузета да би ми се тугом вратила.
Мени је будућност црња од мрака,
а опет - направљена сам да будем јака.
Дато ми је велико срце
како би што већи бол у њега мого да стане,
када се сломи од туге,
да се распрсне на све стране.
Моје је срце створено да вене,
а опет - издржљиво попут стене.
Дате су ми усне од леда,
да се отопа при ватреном пољупцу,
дате су ми усне од меда,
ко ме пољуби - да му донесем срећу.
Дате су ми очи пуне суза
како бих их вечно лила,
а ја иако рањена,
никад јача нисам била.

BAJKA O GALEBU

Raširio je svoja krila i vinuo se u visine. Osećao je svim svojim bićem moć oblaka i miris vazduha posle kiše. Ispod njegovog suncem okupanog perja se prostiralo beskrajno plavetnilo mora. Ono mu je pružalo mir, dom, nesebično mu je darivalo hranu i činilo je sve da bi se on osećao savršeno sigurnim.

Danas je posle kiše i svoje zgrčenosti, jer mu je smetalo što krupne kapi nemilosrdno polivaju belinu perja, najzad raširio svoja krila. Leteo je, leteo.

Oči su upijale beskrajno plavetnilo. Bezbroj puta je odletao u visinu i spuštao se do beskrajne vode. Radovao se životu, svojoj sposobnosti da osvaja nebo i more.

Ipak je ponekad osećao neki nemir. Nije mogao da se zadovolji ovim savršenstvom. Osećao se previše zaštićenim i previše skućenim. Imao je samo more i nebo. Želeo je više, nove vidike, predele. Želeo je da iskusi neki drugačiji život osim ovoga koji je imao.

- Još danas ću leteti između mora i neba, još danas. Ne mogu, ne želim da svoj život provedem ovako, želim da letim, letim.

Sačekao je prvi sumrak. Stao je na pramac čamca. Čvrsto se oslonio na svoje noge. Pogled je upro u večernjim suncem obasjano more. Voda se mreškala. Poslednji sunčev zrak se igrao na nemirnim talasima koje je polako hvatao san. Upijao je u sebe tu sliku. Želeo je da to ponese u svom srcu, da je usadi tako duboko da je niko nikada ne može izbrisati.

Bio je odlučan, a ipak je čekao. Čekao je prvu najavu dana da poleti. Čuo je da je tamo negde na severu nekada bilo more. Čuo je i da je ono nestalo. Čuo je ...Morao je to iskusiti.

Kada je noć počela da beli poleteo je. Radovao se novom vidiku. Ispred njega su se prostirale beskrajne planine. Smenjivalo se stenje i kamenje. Smenjivale su se visoravni i proplanci. Smenjivale su se zelene vitke jele i vrhovi pokriveni snegom.

Video je samo lepotu. Oko je postajalo zeleno. Povremeno se ogledao u nekim krivudavim rekama. Tada bi se spuštao nisko i lovio. Nije imao izobilje, ali je osećao neizmernu radost. Morao je da se potruđi oko hrane.

Iz nizine bi se svom snagom otisnuo u visinu. Opet je leteo, leteo!

Iza njega su ostajale planine. Predeo se menjao. Mnogi crvrkut se čuo. Ptice su pevale. Osećao je nesigurnost, on nije znao da peva. On bi svojim krikom utišao ostala pernata stvorenja. One bi utihnule, ali bi brzo nastavjale poj. Osećale su da im od njega ne preći nikakva opasnost.

Nebo je bilo plavo, ispod njega se prostirala nepregledna ravnica.

Sigurno je to, to. Stigao sam.

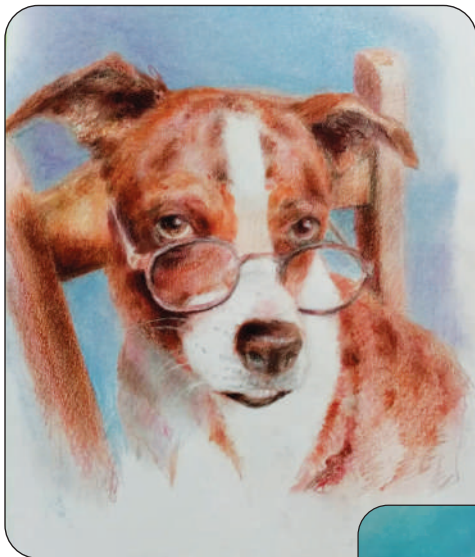
Raširio je krila, vinuo se. Neki novi vetar je punio njegova krila. Podizao ga je visoko, nosio ga je u neke nove visine i predele. Zelenilo je bilo isprekidano nekada plavim, nekada zelenim linijama, a nekada su postajale sumorno sive.

Zavoleo je sve.

Hranio se skromno, lovio je u rekama. S jeseni i proleća se radovao traktoru koji ore. Tada bi se sa visine spuštao u tek uzoranu njivu i sakupljao hranu iz sveže prevrnute zemlje. Radost koju je osećao nesebično je delio sa onima koji su pošli njegovim nevidljivim tragovima.

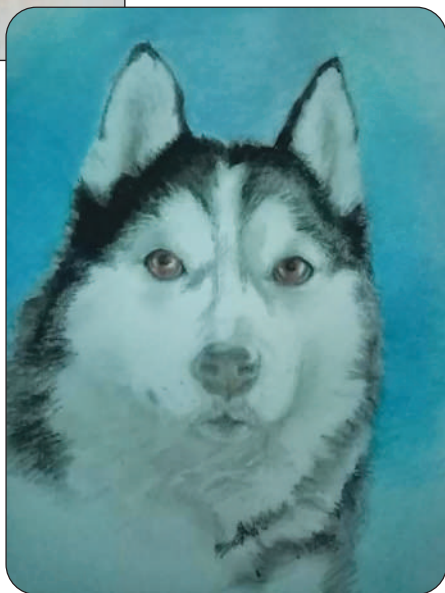
Prolazile su godine. Prolazili su vekovi. Njegovi potomci su zaboravili postojbinu. Sada su oni rečni galebovi. Sada su oni stanovnici ravnica i posetioci reka.

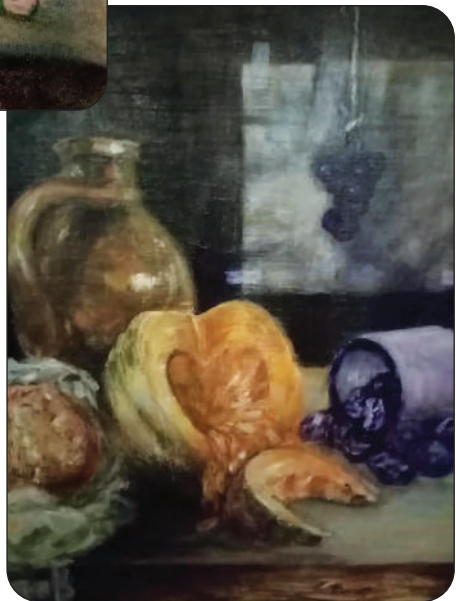
Irena Vučković

*Dina, suvi pastel,
41,5 x 30 cm*

*Nora (haski), suvi pastel,
41,5 x 30 cm*

ЛЕПТИР КОГА ПРИЗИВАШ

Ветар доноси лишће суза
које падају на изнемоглу ливаду цветова,
а лептирова прича чује се све јаче,
лептир то негде тихо плаче.

Ако се зачује његова бука,
ти онда врати шаренило света,
нека постане другачије,
и заборави твог лептира.

Он сам може наставити даље,
он сам може ићи онуда,
прелетети и заувек остати лептир
кога ти призиваш.

Заустави га,
нека ти покаже свој предо замке,
у коју никад нећеш ући.
Она је заувек затворена.

ОСАНА

Пробудих се изненада
у овај позни ноћни час.
И небо и земља се спрема
да ноћас не дрема;
И цела васиона и звезде
које ће небом да језде,
дрвеће да маше гранама
и заједно са Анђелима
васцели свет да 'Осана' поје.
Ни све моје песничке боје
нису довољне да насликају
те тихе, свечане, светле часе
када читав свет спрема се
да Богомладенца дочека:
и поље, и планина и шума и река...
О, величанствени су то дамари
Који тихо бију у мени...
Којом да осликам бојом
Ту промену васцелог света
Која ће се ускоро десити
Рођењем једног детета?
Али не било ког, јер рађа се,
У штали, међу животињама,
једини Богомладенац - Бог.

TAJANSTVENA RUKA

(priče djeci pred spavanje – priča VII)

Odvede me majka kod daidža. Uvijek sam volio da idem kod njih. Privlačila me je rijeka koja je tekla kroz njihovo selo. U njoj je imalo dosta vode, mnogo više nego u moju rječicu-potok po kome sam se brčkao i u firovima gnjurio. Sa mnom je pošlo i kuče zvano Niki. Šetali smo uz rijeku i niz rijeku. Zalazili smo u vrbake, šunjali se oko virova da ne plašimo riblji svijet i svijet koji je vrvio oko njih. Sjetio sam se jedne priče o vodenoj kraljici i koraljnom dvorcu.

Naidoh na predivan vir, dug, modar, providan. U njemu se je ogledalo čitavo nebo. Vrbe su se naginjale i ogledale u staklastoj vodi. Svukao sam se. Sunce me je mamilo i ugrijalo moje tijelo tjerajući me da se bućnem u vodu. Kad sam se svlačio Niki je počeo da skače i da skiči oko mene. Uđoh ladano kako ne bih remetio glatku i staklastu površinu vode. Žao mi je bilo da rastjeram one golubaste oblačiće koji su plovili ispod površine vode. Niki je sve više skićeo i trčkarajući gore dole. Pokušavao je i on da uđe u vodu ali ga je bilo strah.

Sjetih se da sam sebi dao riječ da ću sići ispod površine vode i pridružiti se svijetu vodenih bića.

Polako se spuštih i zaplivah prema sredini. Voda me je sama nosila. Kada bih na sredini fira nešto me počeo škakljati po nogama. Bilo mi je golicljivo. Grčio sam noge, jednu po jednu a ono me je diralo sve češće i jače. Nisam mogao da se otrgnem. I tada me nečiji pipci obuhvatiše oko nogu i povukoše ispod površine vode. Učini mi se da tonem. Nisam se plašio. Oči sam razrogačio gledajući bistru vodu čija providnost se graničila sa dnevnom

svjetlošću. Oko mene sa sakupi čitavo jato sićušnih bića. Ribe i ribice izbuljile oči i ne trepću, rakovi nešto kroje u trstikama škljocajući svojim oštrim makazama, pijavice pretražuju dno i svojim gipkim tijelom pokazuju svu svoju eleganciju. Tu su još i razne bube i sićušna stvorenja. Kao da se nešto dogovaraju između sebe ne odvajaju oka od mene.

Odjednom se sve životinjice izgubiše. Ogromna sjenka zakloni vidik i nečija snažna ruka me ščepa za ruku i povuče. Izvadi me iz vode i u polusnu me položi na pijesak pored spruda. Počeh kašljati i iz mene iskulja dosta vode. Osjetih dah na licu i vreo jezik kako me liže. Niki je skičao i lizao me. Dahtao je očigledno umoran.

Šta se je ustvari dogodilo mnogo kasnije su mi ispričali.

Kada sam zagnjurio i ostao trenutak tako, Niki je skičući otrčao do daidžinog sina, momka, koji je čuvao jaganjce nedaleko, uhvatio ga za nogavicu od pantalona i vukao. On se je sjetio i ustao. Niki ga je pustio i potrčao u pravcu nene. Ja sam, reče mi, plutao bez opiranja. Momak me je izvukao i eto ti moga plivačkog iskustva. Umalo da se preselim u vodeni svijet ne znajući kakav ishod može biti. Od tada sam bio jako oprezan sa vodom. Nikada nisam smio da zagazim dublje od nivoa korita u kome me je majka često kupala.

ZAVEJANI SNOVI

Jutros sam videla tragove ispod prozora mog.
Ko li je tražio utehu, u snežnoj, ledenoj noći,
ispred prozora mog?
Ko li je tražio utehu, srcu svom,
ispod usamljenog prozora mog?

Možda su tragovi mladoga jelena,
a možda onoga, koga bi moja duša poželela?
Sad ceo dan čekam, kroz prozor
šareni gledam, da tamna noćca padne,
sneg iznova belinom svojom pute da zaveje.

Pitam se, da li će nepoznati ponovo doći,
dušu svoju, nadu moju, lepotom da ogreje?
Noć je lagano došla i prošla, obrisi zore
otvoriše snene oči, korak poskoči da vidi tragove onoga,
da vidi da li je noćas dolazio,
do usamljenog doma moga.

Pogled se pružio u nedogled,
belina sjajna postade beskrajna.
Tužna gledah nemo, istina zaiskri bledo,
belina sjajna prekrila je tragove
zavejavši moje, čežnjom ispunjene snove.

LEGENDA O SUZANI

Mila i Luka se rastaju jer Luka odlazi na daleki put sa kog nije izvesno da li će se i kada vratiti. Grle se, ljube i plaču u dvorištu planinske kućice. Luka se okreće i odlazi a Mili jedna suza sklizne i pade na list.

Par se rastavi a suza dobi natprirodnu moć pa poče da se pretvara u zametak pa u fetus. Ptice su to videle pa fetus sakriše u obližnji žbun. Nakon desetine dana fetus se pretvori u prelepu žensku bebu. Životinje pokupiše lišće i travu, pokriše bebu i staviše je ispred Milinih vrata. Kad se Mila probudi i krenu u poljske poslove, vide ispred vrata iznenađenje: devojčica rumenih obraza, belog tena, smeđe kose i zelenih očiju joj se obrati i ispriča joj celu priču kako je nastala. Mila nije mogla da veruje, ali, pošto je bila sama, a i devojčica je sama, reši da je prihvati. Kako je život lepši kad imaš nekog, Mili je devojčica popunila prazninu koju je osećala za Lukom. Obzirom da je nastala od evoluirane suze nazva je Suzana. Kako Milina kuća nije bila sama u selu, mnogi videše čudo i pomislili su da je neko ostavio dete pred vratima samice. Suzana se ni po čemu nije razlikovala od ostale dece osim što je nastala od suze. Mila pomisli kako je Bog plemenit i da joj je dao u pravom trenutku ono što joj treba. Tužna je što Luka nije tu da sa njom podeli sreću. Luka je u tom momentu na Antilima i pokušava da Mili pošalje pismo. Godine prolaze, Suzana raste u prelepu devojku. Sanja da se uda i da ima porodicu kao i sve druge jer joj mnogo nedostaje otac. Voli balet pa vežba da se upiše na državnu Akademiju. Dolazi i dan kada treba da polaže ispit. Prelepo obučena prelepo igra pa ulazi u uži krug ali se predsednik žirija zaljubljuje u nju i nudi joj brak. Zanesena i opčinjena odlazi kući da saopšti radosnu vest, gde zatiče majku u zagrljaju sa muškarcem koga prvi put vidi u životu. Mila ih upoznaje: „Suzana, ovo je tvoj otac Luka“.

КАД НЕСТАНУ СУЗЕ

Песмо моја, нешто си ми посустала.
Зар је душа баш све сузе исплакала?
Зар је суза било мање него бола?
Ох, како је страшна та истина гола!

Нема суза страшне боли да разблаже,
ни песама више боли да ублаже.
Остала је душа сама да се бори,
издржати неће, нешто ми говори.

Јер без суза горких, песма се не пише,
када суза нема тад душа не дише.
Без суза нам ништа више не остаје,
осим силне туге која вечно траје.

Сузе моје, сузе, од бисера драже,
чујете ли да вас моје песме траже?
Немојте ме сада самог оставити!
Зар ћу без вас живот овај наставити?

KAD KAŽEM LJUBAV

Kad kažem ljubav ona mora imati tvoj pogled, tvoje oči,
tvoj osmijeh razvučen od uha do uha,
male jamice na obrazima dok se smije,
bijeli niz zuba pomalo nepravilno raspoređenih,
al i takve sam ih voljela jer su bili tvoji...

Kad kažem ljubav ona mora imati tvoju kosu
i vjetar je mora milovat' ko tvoju...
Mora imati tvoje usne,
lakoću govora: iz srca direkt na jezik,
mora imati tvoj ponos i tvoj način hoda...

Kad kažem ljubav ona mora znati treptati kao ti,
jer i to činiš posebno.

Kad kažem ljubav zaletim li se na vjetrenjače?
Jer nikad poslije tebe nisam srela nekog ni nalik tebi.

UMEŠ

Umeš da stigneš do mene,
Da pomeriš sve stene,
Da pogodiš onu nit tananu,
Da podeliš duševnu hranu.

One nežne, nevidljive niti,
Umeš ih sve sakupiti,
Pa rasuti u čeznji svojoj,
Da se osetim na strani tvojoj.

Da zadrhtim bez tvog dodira,
Svemir se onda pomera,
U glavi mi tada lom,
Ne sme biti sve po tvom.

Pobeći moram hitno sada,
Ne sme ovde niko da strada!
Ne sme se roditi ni jedna sena,
Ne smem biti tobom zanesena.

Tvoje nežne, nesputane rime,
Čitam šta želiš reći njime.
Stihovi nežni, samo za mene,
Bolje ne stvaraj promene.

NEBO I MOLITVA

Da li sam slijepa pa ne vidim pored očiju?
Pravim istu grešku
dajući i zadnju kap krvi
onima što od ničega dižu prašinu.
Kriva sam jer postojim!
Da li sam gluva pa ne čujem srce kada opominje,
kada udari i svijest mi probudi znakom života?
Misli na sebe - sve je laž osim smrti!
Guraju te laktovima a ti se gluva praviš.
Kriva sam jer zatvaram uši!
Da li ćutim kada treba progovoriti?
Muk nije poruka kada nema obzira.
Uzimaju i trgaju me na sitne komande
a godinama zavijam oguljena koljena.
Kriva sam jer držim jezik za zubima!
Da li zaboravim da živim
pa širim ruke pogrešnim ljudima?
Dopuštam da me boje u vlastite nijanse
i guraje me u tijesne šablone.
Kriva sam što sam zaboravna!
Da li sam nestrpljiva kada sam iskrena?
Misli otključam i radujem se sitnicama.
Da li se ljubav nestrpljenje zove?
U džepovima lomim prste
sreću tražim od pogrešnih ljudi.
I šta mi na kraju ostaje - osim neba i molitve?

SRCE ILI RAZUM?

Kada srce počne da treperi,
baš kao listovi breze
na laganom povjetarcu,
razum se budi...
Ne da da se slike iz sjećanja
vrte kao na filmskoj traci
jer donijet' će uspomene
koje češće rastuže,
nego razvesele,
a razum ne da da srce sudi.

Srce ima svoje razloge
koje ponekada um ne razumije,
pa govori šta treba izbjegavati,
a srce govori što osjeća
i što um teško može da prihvati.
To je ona borba vječna:
Biti na oprezu, il' biti srećna?

VOLJELA SAM I JOŠ UVIJEK VOLIM

Voljela sam ja nekada
i sad volim iskreno i jako...
Teško onom ko ostane
da prebraja uspomene
i pita se: „Zar je stvarno,
baš sve bilo tako?“
Kad smo ono sa rukom u ruci,
u tišini na morskome žalu,
ispraćali sunce na počinak
ljuljuškajući se na malenom valu...
Il' kad smo se poslije pola noći
našim čamcem niz Savu spuštali,
pa misleći da niko ne gleda.
k'o od majke slobodno kupali.
A mjesec se na najvišu vrbu,
među grane maksuz okaćio
reklo bi se da je malo snivo,
a on, mangup, na nas provirivo.
I Sava je od nas proključala
jer tako je kad ljubavlju goriš,
kad te voli i ti njega voliš.

IZGUBLJENE GODINE

Kiša dobuje u ritmu nota koje plešu kroz zamagljena stakla auta koji je parkiran ispred ulaznih vrata. Ulična svjetiljka obasjava nekoliko metara oko sebe bez mogućnosti da se vidi ko čeka izgubljene snove ili su baš ove noći ostvarljivi. Trava je spustila glavu u mraku koji je pokriva iščekujući sunčeve zrake da je probude.

Vagabundo godina koje odlaze u nepovrat noćas stoji sa nadom da će ljubav pobjediti razum koji govori da on nije taj iako je ona njemu baš ta koju želi cijeli život. Sjena koja se spušta preko asfalta od krošnje starog bagrema svjedok je nesuđenoj sreći. Onoj koja se pamti i ostaje da leži na srcu i onoj koja boli jer je nemoguća. Kazaljke na satu se pomjeraju drhteći od odlaska koji je neizbježan.

„Gdje smo? Kad smo postali ovako daleki?“

„Gdje? Na rukama i koljenima već odavno.“

Noć je prepuna neočekivane hladnoće i straha. Mjesec je dalek i stran, voda koja curi sa oluka hući kao bujica u naletu. Ni odijelo ne prija tijelu, a u očima plamti vatra žala. Jablanovi postaju nemirni dok ih vjetar savija u njihovim visinama. Nebo je postalo tamna njiva gdje munje i gromovi ostavljaju tragove oranja. U daljini pruga se spaja sa otisicima stopala koja odlaze ili dolaze ko zna gdje.

Hranim se sjetom i ubija me vječni nedostatak koji nije došao na red da zaplače na rođenju. Po kom principu se biraju nasljednici na koje pada uvijek neko nedostajanje? Možda se i ti pitaš u ovoj noći zašto si izabran da stradaš vjerujući da Bog ravna sve račune i da sve što se događa je moralo da se dogodi.

Otvaram oči. Sunce sa istoka šalje svijetlost koja dobro podnosi bol. Kao da nikad nije bilo noći u kojoj su želje ostale zarobljene.

ĆUTANJE

Ćutala bih na tvom ramenu,
da živiš moje tišine,
da razumeš moje uzdahe,
da pomiluješ pramen kose
koji mi nehajno beži
kao da se opire mučnim mislima.

Ćutala bih na tvom ramenu,
da rasturiš moje tišine,
da zaustaviš moje uzdahe,
da voliš svaku vlas
koja ti prožima prste
kao da se predaje tvojim željama.

Ćutala bih na tvom ramenu.

ALISA U ZEMLJI KROULIJA

Pssst, Alisa, ne odaj gde si!
Neka ti gresi ostanu s tobom.
Ne vladaj sobom!
Sačuvaj razum od normalnih.
Sačuvaj vid od slepih.
Sačuvaj ovaj ružan trenutak od lepih.
Tužan je onaj koji za srećom traga, a čuči mu ispred praga.
Vraga on zna, ali ne čuje kucanje na vratima Raja.
Graja u glavi je glasnija od tišine gluposti.
Nije li previše tuposti kad se takav tren naoštri?

Pssst, Alisa, ne budi svoja!
Ti si moja, jer nisam tvoj!
Ne idi s maštom u boj!
Ratuj protiv svesti i budi saveznik besvesti.
Gladan sam te!
Nemoj svoje kosti jesti.
Daj mi krv i meso mi daj!
Alisa, daj mi svoje telo
i od tog pakla stvoriću raj.
Znaj da to umem!

Pssst, Alisa, utišaj svece i pojačaj demone,
one koji ti nerazum ište.
Nemoj da te tište!

Pusti ih iz sebe.
Otvoriću im svoja vrata.
Tvoja duša shvata da pripada meni.
Zato ne crveni u obrazima.
Menjaj kožu kao zmija.
Ovu skini i ne brini što bićeš gola,
zbog svog duševnog bola mi se predaj.

Ovo nije zemlja čuda i ne budi luda da luda ne budeš.
Napisaću ti najdužu molitvu u svemiru
koja će tvom nemiru dati mir.
Njihov kralj Pir će slaviti poraz, a mi našu pobjedu.
Njihov će kralj Lir reći da si previše gruba za svoju mladost,
a mi ćemo u našoj tragediji da nađemo radost.
Nisi toliko mala da velika ne možeš biti,
ali moraš se skriti i sakriti mene.
Raširi se i primi me u um i svoje misli!
Oni su te stisli, a ja ti slobodu nudim.

HELP ME MAKE IT THROUGH THE NIGHT

У муклој тами која је мирисала на влажну, хладну зиму, како обично мирише ходник старе стамбене зграде, зачуло се само тромо окретање кључа у браву. Тишина је само додатно наглашавала одлучни звук метала. Томас је снажно, мокром и промрзлом руком од мећаве, притиснуо металну, тешку кваку. Врата су се отворила. И уместо да га дочека пријатан, топао мирис дома, затекао је већ познату хладну, празнину пространог стана. У њему није било пуно намештаја. Доминирала је отпразна једноставност и превелики прозорски оквири. Није било завеса. Прозорска стакла испуњавали су сиви облаци који су непомично стајали и сипали ситан, мокри снег.

Томас је спонтано кренуо руком да упали светло, али се одједном предомислио задржавајући који секунд више прсте на прекидачу. Скинуо је тежак зимски капут, натопљен од мокрих пахуља, које као да су додатно отежавале црну вунену тканину. Немарно га је спустио на комоду поред улазних врата. Ципеле је оставио уредно поређане једну поред друге. Спорим се корацима приближавао прозору у трпезарији који је заузимао скоро цео зид. Под се шкрипутаво вукао за сваким његовим кораком. Желео је још једном да погледа зимску, ноћну таму. Иако је управо из ње дошао, ноћ као да га је мамила. Волео је поглед са висине. Исто као што је волео самоћу. Још као дечак, волео је да се осами, да одћути неко своје време.

Ипак, вечерас то није желео. Гребале су га разне, недефинисане емоције које није лако препознавао. Самоћа му је

уливала немир. И као у доброј, старој Крисовој песми, скли-
знула му је мелодија са усана: „Help Me Make It Through the
Night“. Ове би речи вечерас најрадио упутио Дини, девојци
са којом је био у некој недефинисаној вези. Њих двоје се че-
сто нису разумели. Њих двоје су се често ћутке разилазили.
Али вечерас, Томасу је било преко потребно да га Дина ра-
зуме, да га познаје, јер он сам себе тренутно није разумео.
Помисли како би било лепо, да се она, као у неком божићном
филму изненада јави, онако баш када затреба. Томас би је од-
мах позвао себи. Дина би само рекла „долазим“. Својим би
присуством вешто распеглала његове мисли. Лаким, топлим
прстима отопила би дрхтави немир који је промрзао у њему.
На тренутак, празна просторија његовог стана могла би да
постане дом. Човеку је потребна блискост, колико год бежао
од ње.

Нажалост, живот није филм, и ко би данас у хладној
зимској ноћи дотрчао на један позив? Томас је немо стајао
крај прозора, упијајући хладну зимску ноћ, са рукама у џепо-
вима. Док је у левој руци нервозно стезао кључеве од стана,
чежњива се мелодија Крисове песме пришуњала у његов већ
уморни ум, лепршавим али искреним стиховима:

„Yesterday is dead and gone
And tomorrow's out of sight
And it's sad to be alone
Help me make it through the night“

Напољу више није било ни једног пролазника. На тре-
нутак, није било ни саобраћаја. Ноћ је била некако прелепо
тиха. У тој тишини, ношен певљивом мелодијом, отпустио је
несвесно хладне кључеве.

Отопио се дрхтави немир који је промрзао у њему.

ЗЕМАЉСКИ НЕМИР

Док зраци сунца земљу назиру
и вода сребри светлост у виру,
свет се у слому пред Господом ређа
испод чудесних небеских веђа.
Све већи понор несрећу шири,
грудима сапет људски род не смири.

Препун бола живот ништа не значи,
гладне и босе мртав ход развлачи.
Разбраћен народ у злу свом пребива
и људском крвљу се предуго умива.
Слепост и безчашће не мари за мир.
Што црн је барјак људски одабир?

У руху сатанском земља планета
задахом смрти дише и цвета.
У вечном мраку пламен жаре свеће.
Човек се надиграва и у смрти надмеће.
Због чега људство сво у сузи врви
а земља све већа у обручу крви?

Јануар 2019

НЕ ДАЈ СЕ

Када се умориш и заболе те крила
И даље остани неустрашиви соко
Не дај да те неправдом сломе
Не дај ми се, моје лијепо око

Демони круже, демони те вребају
Краду ти оно о чему си увијек снила
Не дај да ти пољуљају стање духа
Не дај ми се, ти си моја сила

Корачај храбро кроз ову маглу
Нек те моја љубав кроз њу води
А онда се у неком бољем времену
Дигни из пепела и поново роди

Видјећеш опет и дугу и Сунце
Анђели повикаће са другог краја:
„Јесте ли икада кроз историју чули
Да мишеви могу побиједити змаја?“

Sandra Bogdan

*„Nimfa proljeća“ akril
na lesonitu, 24 x 37 cm,
figurativna umjetnost 2022.*

*„Paradise“ akril na
prepariranom platnu na
lesonitu, 24 x 37 cm, akrilno
slikarstvo 2022.*

ДЕТЕ ОКТОБРА

Постоји једна фотографија коју много волим и жао ми је што не знам ко је аутор исте, јер бих њоме могла савршено да опишем изглед своје душе – као усамљену девојчицу са локницама и својом плишаном играчком, која јој је била већи пријатељ од многих људи, загледану у јесење лишће. Свуда ту јесен носим са собом. У души... У погледу... Многи тај део мене нису умели да схвате, а ја се одавно не објашњавам. То се или разуме или не. Нема средине.

Једном ми је речено да имам ту „сету у очима, коју имају сви који воле јесен“. О, да. Вуцарам је свуда са собом и због ње упорно одговарам на „шта ти је“ питања. И увек је то „све је у реду, није ми ништа“, а поглед ме одаје, прича уместо мене кад пожелим много тога да прећутим. Срећом, већина не слуша ни речи, а камоли погледе. Одустану после првог „све је у реду“.

Дете сам октобра, а он увек има два лица. Једно сунчано које се воли и оно мрачно, сиво, хладно, од кога се бежи. Тако и ми, деца октобра, некад сијамо, некад мрачимо. Ретко ко се потруди да разуме обе стране. А оне што нас прихвате такве какви јесмо и не пожелеле да нас мењају, загрлимо срцем. Увек. Само их ретко пронађемо. Ко зна, можда превише очекујем од света који воли осмехе, Сунце, дуге, једнороге, док их јесен подсећа на све што је ружно. Можда нико никада и не заволи ту јесен у мени, али једно је сигурно – то је део себе који не желим да мењам. То је једини део себе који волим.

USAMLJENOST

Usamljenost me proganja danima, možda čak i godinama. Ušuškana u zbrci svojih misli i reči, ne primećujem ni tebe, a ni sebe. Dani mi prolaze i mimoilaze me, u proširenim avenijama sna.

Nestalo je onih naših zajedničkih tema, jer mi je sve postalo apsurdno i prazno. Puni džepovi kamenčića su me sputavali da ne poletim u neki beskraj usamljenih oblaka, koji me nadvisuju i spuštaju se s vremena na vreme, samo da ih omirišem, i slični su mi šećernoj vuni, roze i plave boje.

Nedostaješ mi, kao i čitav ovaj svet nestvarnih stvari koji se gubi u mojoj realnosti. Više nisam vaša, nego svoja, potpuno neizbrisiva iz vašeg sećanja. Borim se sa loptastim mehurićima, da ih sve uhvatim. Ali, oni puknu, prilikom svakog mog dodira. i ta borba traje i traje u nedogled.

СРЦЕ ТУГЕ

Суво корито исплаканих очију,
Црном тамом испунило ти мисли,
Да ли ће кише пасти и да ли смију,
Спрати демоне што су ти душу стисли...

Да ли ће ти ослободити заробљено срце,
Мутна сјећања потонула у измаглицу,
Да ли ће те огријати себично сунце,
Рано отети осмијех вратити ти лицу...

И извор живота у пустињи ти се крије,
Ни кише неће да ти оперу тугу,
Сунце кад не успијева да те огрије,
У вјечности си нашла своју срећну дугу...

У загрљају вољеног и немирног Лима,
од бола у души си сама себи нашла утјеху,
знај у нашим те срцима заувјек има,
у пјесмама о данима који незаборавни бјеху...

Петар Орозовић

- * У свој букет лепим успомена, додајте и свој цветак среће, памтите све оно лепо у животу, јер оно се никад више поновити неће.
- * Ако у будућност касниш, немаш коме да се буниш. Остајеш у ланцима прошлости и у својој незрелости.
- * Животни воз те вози, кроз сунчана златна поља. Уживај у градњи будућности, која је увек од прошлости боља.
- * И љубав се за своје место бори, када се у браку гаси, тада између прељубника, још јачим пламеном гори.
- * Када је Створитељ стварао свет, савршенство све лепоте уградио је у малени цвет.
- * Најбоље се нешто решава у само два ока, без туђих очију и без сведока.
- * Тамо где се лепа реч дарује, ту најлепше цвеће расте и вечна љубав царује.
- * Није било а неће ни бити, животне светлости без сенке. У непресушној точионици душе, чаше за живот, увек су подигнуте.
- * Не изазивај будуће кајање, не трчи у горко очајање. Отргни се из вира самосреће, лажни сјај ти ништа добро донети неће.
- * Љубави у којима се корите, речи топле и слатке, стабилне су и никада нису кратке.
- * Кад косе оседе, најслађи је онај живот када успеш а кренеш из беде.
- * Само се радом долази до среће, па без среће нико остати неће.
- * Јутро га поједе, а ноћ га роди, ко живи у њему, тај није на слободи.

МИ

Прву јутарњу кафу пијем са њим.
Списак за куповину састављамо заједно
на путу до продавнице.
Расправљамо о мојим глупостима.
Њему сам рекла све своје жеље.
Зна шта ми је на срцу и које ме бриге море.
Држи ме за руку када сам уплашена.
Грли ме и умирује док плачем
као мало дете склупчана на кревету.
Причала сам му о свом детињству,
и рекла му своје планове за будућност.
Гледа ме сваког дана без шминке и у поцепаној пиџами.
Најстрасније сам водила љубав са њим.
Нема тајни, лажи, нема предрасуда.
С њим је све лако!
Зато сам га и закључала у својој глави,
и избегавам да га гледам у очи
ако којим случајем морам да му се обратим.

DECA SU UKRAS SVETA

Kao sunca zrak
kao kišna kap
kao ptice poj
kao rečni slap
kao cvet dok cveta
deca su ukras sveta!

Kao dukat zlatni
kao vetar blagi
kao dobar dan
kao miran san
kao cvet dok cveta
deca su ukras sveta!

Kao leptira let
kao gnezdo laste
kao morski val
kao trava kad raste
kao cvet dok cveta
deca su ukras sveta!

Kao ljubav majke
kao princ iz bajke
kao zagrljaj blagi
kao osmeh dragi
kao najlepši cvet
dok cveta
deca su ukras sveta!

OD LEPOTE STVORENA

Ti lepotice nestvarna
sa očima boje safira,
najnežnijim pogledom umiljatog laneta,
reci mi...
Kuda si pošla tim putem nepregleda, beznada,
putem neodređenosti,
putem bola i iskrenih nadanja?
Iz pepela si me podigla
a ja ti tako rekao hvala.
Prokleta kriv sam!
Duša mi crna, kad' tebe ucvelih,
tebe jedinu, istinsku pravu.
Da li zaslužujem naći mir
pod ovom kapom nebeskom?
Nisi mogla ukrotiti moju ćud,
sve što poželim dok nije moje, nemam mira.
A ti, ti si bila tuđa.
Od drugih drugačija.
Žena za ljubav, žena za stih,
za večnost.
I evo u stih te tkam, dušu tvoju veličam
sad bih da ti se poklonim.
Uzalud mi trud, sa mnom su samo suze trajne!

LEPI MOJ

Prvo poluvreme je završeno? Dobro, da iskoristim onda tu jedinstvenu priliku i zamolim za mrvicu pažnje. Odavno sam na pripremama za ovaj duel tako da ćeš morati da napregneš sva čula jer ne nameravam da me iz takta i auta izbaci bilo kakva primedba. U stvari, možeš uložiti žalbu ali tek po završetku utakmice. Ne nameravam da izigravam veznog igrača a beka još manje. Rešila sam da, svidelo se tebi to li ne, odsad budem napadač. I ne zanima me što već vidim kako te obliva znoj zbog mogućeg gola. Veruj mi, lično ću izazvati situaciju da se dosudi penal a onda tvoj san o mirnim popodnevim i večerima uz tv i limenke piva odoše u prošlost, kao što je otišla i tvoja linija manekena. I ne gledaj me tim čudnim, ispitivačkim pogledom. Ne, moja mama mi nije bila trener! Dovoljno sam razumna da shvatim da je jedini način da sa tobom izađem na kraj - najobičniji dribling. Jesam, vežbala sam, i ne bi voleo da vidiš kako to izgleda. Izneli bi te na nosilima. A onda bi te savladala tuga što nisi poslušao savet da protivničku ekipu treba respektovati, bez obzira na sve prethodne nerešene ili dobijene rezultate.

Koferi za put su spremni. Čeka nas dug, naporan put, godišnji odmor i more o kome maštam mesecima. I ne idem sama. Ne budeš li spreman do večeras, popićeš crveni karton. Sada slobodno možeš da se vratiš svojoj opsesiji, lepi moj!

ПРИЗРЕНСКА СВАДБА НАШИХ ДАНА

Овог 28. маја 2022 год. пробудила нас је тишина Средске, пој шумских птица али и лепи, топли зраци Шарског сунца, иако су најављивали кишу. Мирис багрема и зове ваздух је учинио очаравајућим. Дисало се свим плућима.

Радост је титрала венама али и нека необична трема. Спремали смо се у журби јер нас је, хвала Господу, пуно у кући.

Сви приспели из Београда након свадбеног ручка који је приређен у Београду, за породицу и пријатеље иза административног прелаза, и широм света.

Мој брат Славиша и снаја Сузана оженили су свог првенца Лазара(млађи Душан и Милош славе братовљево венчање а њихове свадбе жељно исчекујемо, док најстарија сеestra им по оцу Милица негује свог тек рођеног сина Вука и није са нама).

Сви су рођени у Лугану у Швајцарској. Тамо су завршили школе и постали самостални људи али Србију, Косово и Метохију осећају као своју отаџбину.

Лазар је као тромесечна беба први пут дошао у Призрен, Средску. А са својих седам месеци са мношвом је резао свој први славски колач за породичну славу Св. Ђорђа у саборној цркви у Призрену која носи име овог великог свеца. Наш отац Момчило је тада био много болестан а мој брат је био далеко па је Лазар достојно представљао домаћина куће. Колач је резао отац Илија Шмигић, тада призренски парох, који је синоћ са породицом дошао у Призрен из Београда због венчања.

Нажалост, упркос намерама његовог оца да се у Призрен врати и почне да ради у својој опремљеној физиотерапији кад Лазар крене у школу, стварност је била другачија. Уместо да расте у Призрену растао је у Лугану уз бабу и деду који су силом прилика свој нови дом такође нашли у Лугану од октобра 1999 год., бивајући протерани из своје куће. Било је страшно време, не повратило се.

Зорана Шемић наша нова снаја је ћерка Ранка и Наташе Шемић. Рођена је у Призрену али од 1999. год. живи у Београду. Расла је уз призренске песме које тако дивно пева њен отац и уз слику из Поткаљаје, где је испред куће свог деде као девојчица усликана у призренској ношњи. И она Призрен носи у свом срцу.

Први пут су се видели на промоцији мојих збирки ПРИБЕЖИШТЕ И НАДАЛИШТЕ која је одржана октобра 2018 у парохијском дому Св. Саве у Београду. Лазар је са браћом, оцем и кумом Александром Јеремићем из Лугана специјално допутовао у Београд због промоције јер смо приказивали и снимке Косовско Метохијских Светиња које су момци тог лета начинили уз помоћ дрона. Прва збирка је била посвећена мом брату јер својим делима пркоси времену, али на добро свих нас а друга деци Косова и Метохије.

Господ је надаље све уредио.

У неком тренутку, док трају припреме за полазак на венчање, Милош са ЦД-а тихо пусти песму „Славуј пиле не пој рано“, тек да припреме за венчање не теку у тишини.

У двориште стигоше фотографи да сликају наше младенце који се облаче у призренску ношњу у којој ће се венчати. Помажу им око спреме Зоранине сестре Анђела и Теодора, Душанова девојка Исидора, кум Аца, браћа. Млади су играли фолклор и знају како то иде. Спремиће се и својим колима из Средске доћи у цркву а ми старији идемо раније, чека нас новинарска екипа РТК телевизије. Чули су за венчање па би

да сниме прилог о том дешавању. Од нас би да чују каква је некад била Призренска свадба.

Преко каменог моста пењемо се према цркви. Жеља за фотографијом надјача измешане емоције.

Застајемо.

С нама у друштву је и гост др. Никола Николић(син Душка шофера). Призренац који се у Призрен враћа после 40 година. Одавде је отишао као младић и никада више није дошао до сада-због венчања нашег Лазара.

Калдрма му је ускомешала сећања, емоције, мисао да је Призрен негде далеко да се ту више не може доћи. А мој брат, његов школски друг, му је те мисли избацио из главе и Призрен поново убризгао у вене.

Усликасмо се на мосту. Код шадрванске чесме оквасисмо грла док нас црквено звоно не опомену да нас Васкрсла црква

чека, као и више телевизијских камера које су забележиле наш долазак.

Код зидића у лепој црквеној порти постављена столица а мени на ревер поставише микрофон да попричамо о призренској свадби које у аутохтоном издању више нема.

Да се народ присети. Да се млади опомену.

Причам кроз сећање. Говорим са дозом туге у гласу што Призреном више не пролазе весели сватови окићени границом зеленог рузмарина. Што се не чује стара српска песма „Вишња се од корен корнеше“, кад младу сватови изводе из куће. Нити „Облак се вије јунак се жени“ кад се младожења облачи за венчање.

Што се не чује хармоника и песма „Ај весели се кућни домаћине“, нити се игра коло испред цркве. Не сме се...

Рекох само: ови млади који се данас венчавају долазе у Призрен из љубави, долазе да проносе љубав и утолико је то значајније.

Ми смо Призрен доживљавали као непромењиву чињеницу.

Мислили смо да нас одавде нико не може отргнути ако ми то не желимо. А нисмо желели.

Нисмо се венчали у цркви у ношњи већ у градском оделу и то неколико година после градског венчања јер су друштвене прилике биле такве. Али нас је исто венчао отац Илија, тада призренски парох.

Наша „Призренска свадба“ је била по свим обичајима 27. новембра 1983 год, око државног празника 29 новембра. Венчао нас је у општини тадашњи председник скупштине општине, мој ујак Станиша Марковић.

Наши сватови, сватови мог брата, наших рођака, ишли су улицама Призрена.

Данас у тишини Лазар и Зорана улазе у црквену порту али улазе достојанствено, уздигнуте главе, насмејаних, лепих лица, са радошћу у срцу. Остварили су своју жељу да се венчају у баш ту, баш у призренској ношњи.

Она у димијама, везаним широким појасом, са прелепом бордо-златном антеријом (џубетом) испод којег је минтан чији се везени рукави слободно спуштају низ руке. На глави јој челенка са златним дукатима. Неки распоређени и по њеном лепом, високом челу.

Испод антерије кошуља од белог призренског платна.

На ногама беле чарапе и бордо везене папуче на малој штикли.

Права Призренка по оделу и по ставу који носи у генима.

Лазар у чакширама од сукна са ногавицама обобаћени везом. И он обавијен шареним појасом и украшен џамаданом са шам-алаџом на танке пругице а испод бела кошуља.

На леђима минтана два извезена Крстића црвеном бојом, тек да обележе веру.

На глави фес..

Све сашивено специјално за њих (by Жељка Миљуровић hand made).

„Газда Лаза“! Задовољно узвикује мој супруг Бранислав видевши их како улазе у цркву Св.Ђорђа.

А у цркви белина. Иконостаса нема.

За разлику од дана када је Лазар резао колач.

Хвала Богу да је и обновљена после хајке на српске Светиње 17. марта 2004 год.

Поред иконе Св.Ђорђа сточић на којем су постављене младеначке круне.

У олтару часне двери украшене лепим криновима. Јеванђеље на средини. Око њих призренски некадашњи парох

отац Илија, садашњи отац Јован, игуман манастира Св.Архангела отац Михаило, игуман манастира Бањска отац Данило, проректор призренске Богословије отац Исидор, парох Новопазарски отац Сава, свештеник брезовачки отац Бошко у белим свечаним одорама. За певницама богослови.

Радост на лицима свештеника што пред собом виде ово двоје младих и њихове кумове, што је ова Васкрсла црква пуна народа. Што ово литургијско венчање враћа у нама онај некадашњи Призрен.

Сваки је од њих посебно прочитао молитву за младенце, за народ.

Причешће...

Христос Васкрсе! Христос Васкрсе! Христос Васкрсе!
Орило се црквом.

Опход око иконе. Везане руке Лазара и Зоране, да их Господ и Св.Ђорђе веже за цели живот.

И беседа оца Јована о значају овог венчања, о томе да Призрен не можемо изгубити ако му се враћамо на начин како су то урадили Зорана и Лазар.

И фотографија њих у ношњи и свих присутних између стојећих икона Христа и Богородице, да сведочи да се у Призрену десила призренска свадба овог времена.

На излазу из цркве кум Аца пред њих расипа бомбоне и ситан новац, за берићет. Да се умноже и љубав према Призрену пренесу на своје потомке.

Јер тако се чува Призрен наших дана.

И онда уз нашу Бистрицу, пут манастира Св.Архангела

У манастиру безброј деце на смотри фолклора „У сусрет Видовдану“, у различитим српским ношњама.

Манастирским комплексом одјекује песма „Весели се српски роде“!

Дечја грла радосно кличу док им игуман Михаило и Живорад Ракочевић, директор културног центра Грачаница додељују пехаре.

Својим телима, одевеним у ношњи, држећи се својим нејаким али чврстим ручицама одраслим на овом простору, обгрлили су заостале зидине цркве Св.Архангела, показујући заједништво и љубав.

А у трпезарији манастира свадбено весеље наших младенаца.

Рекох: Божја рука вас води од првог сусрета уз благослов оца Михаила и владике Теодосија. Ово дешавање данас у Архангелима уз оволики број деце около улива наду.

Помолих се ту на овом Светом месту „Стигли сте кући Лазаре и Зорана, да вам Бог да пуно деце. Ви сте моје Надалиште“.

И запевах у себи:

*Ај весели се српски манастире
Све ти здраво и весело било.*

*Ај нек у теби кандило светлуца
И светлошћу греје наша срца.*

*Ај ти издржи стари град Призрене
Да Бог чува Св.Архангеле.*

*Јер ту се моли, крсти и венчава
Ту је наша, српска кућа права.*

*И Бог чува нашег игумана
Он нам чува славу Цар Душана*

*Ај весели се Славни Цар Душане
на венчању Лазе и Зоране.*

ŠAPNI

Vrisni!
Al' vrata širom otvori,
Nek čuju tvoj glas...
Pojačaj muziku,
Dok stakla pucaju,
Utišaće pad...
Odvрни slavinu,
Vodom sećanja da odu...
I vatru raspali,
Misli da dogore...
I promeni grad,
Državu...
Ako ne pomogne,
Poludi!
I ponovo se rodi!
Tad prvi put potrči
I ponovo poleti,
Oseti visinu...
I na sve pljuni!
Nikom ne prećuti...
A onda zastani,
Kad te niko ne vidi,
Duboko udahni
I u sebi šapni:
Volim!
I nije me sram!

Martin Marek

DOMČEK Z TEKVICI

словачки језик

Vo fantáziach našich žili trpaslíci.

Domček sme im budovali
vyrezaný do tekvici.

Nie len domček, no aj masky.

V detských srdciach bolo lásky,
s tekvicou sa, veru, hrati.

Hej, rovina, naša mati,
nesmieme ťa zabúdati!

Dnes v tekvicách nieto domce,

hrám už naším prišli konce.

Spoza masky nieto líkov,
zabudli sme trpaslíkov!

КУЋИЦА ОД БУНДЕВЕ

препев на српски језик

У машти нашој патуљци су живи били.
Зато смо им од бундеве
кућицу правили.
Не само кућице, понекад се и маска направи.
Дечија су срца била пуна љубави.
Волела су деца са бундевом се играти.
Ој, равницо, наша мати,
не смемо те заборављати!

Данас више кућица од бундеве нема,
играма нашим заборав се спрема.
Иза масака ликова нема више,
патуљци се изгубише!

МОЈА СТАДА У ЦЕМПЕРУ ТВОМЕ

Моја стада у џемперу твоме,
Мелодија у твојој свирали,
Тамо близу чобани крај реке,
Чобанску су песму запевали.
Моја стада тих шарених нити,
Око твога тела сад су струне,
Да те чува од ледене зиме,
Руком мајке тај џемпер од вуне.
Моја стада сад ливадом трче,
Сјатила се око твога тела,
Не може ти ништа зима ледена,
Што се данас овде забелела.
А кад прођу те ледене зиме,
И заврши џемпер у ормару,
Ти помилуј руком топле нити,
Руком мајке исплетену шару.

БЕЛИНЕ

По згариштима живљења пребирам рукама,
тражећи у неком заборављеном времену
топлину, сивим пепелом оивичену мукама,
да тугу са душе скинем болом бремену.

На крвавим остацима срца пређашњих страдања,
уписујем дрхтавом илузијом љубав искрену,
не дајући издаји да ишчупа и последња надања,
из душе што урања у нову зору виспрену.

Гушим одјеке јаука рукама стежући груди,
заривам оштре јецаје у грлене дубине,
грцам, јечим, грабим зубима вапај сулуди.

На колена сламана под теретом неистине,
бауљам у мраку тражећи траг истине,
и у безумљу и црнилу, исписујем своје белине.

TO JE DA TI PAMET STANE

- Njen rogonja kapitalac – prevarila ga je tko zna koji put.
- Da sam znao da je takav mrak- nikad ne bih stupio u brak.
- Ne branim ja ženi da izvuče pramenove – ali ona hoće da izvuče novac od mene.
- Pijem u njenu čast – neka se zna kad ju je izgubila.
- Nakon ispovijedi snaša je rekla popu: „Obožavam Vas oče!“
- Prestala je da mužu vadi mast – kad se nesretnik osušio kao čvarak.
- Desi joj se ponekad da dobije više batina – onda kad ima grupni seks.
- Cura je bila njegova sreća – dok nije vidio da se srela i sa mnom.
- Prestao sam je nositi na srcu – zaprijetio mi je infarkt.
- Bilo bi bolje da mi nije ostala u sjećanju... nikako da ode.
- Najljepše su mi prirodne ljepote njenog tijela.
- Prodavali smo nekretninu na upit, ali za nju nitko ni upitao nije.
- Ja nisam bio samo kritičan – kritizirali su me i drugi.
- Obećali su da će nas izvući iz krize – ali im je izgleda negdje zapelo.
- Kad se bog uvjerio koliko je moj komšija religiozan, odmah ga je pozvao sebi.
- Ne izazivajte narod – da ne bi počeo pjevati borbene.
- Kad se naš bog umori od obaveza, on u pomoć pozove grčke – njih ima više.
- Prolaznost života se ne zaustavlja – to samo ide.

- U socijalizmu se od rada živjelo, a sad se u kapitalizmu od rada umire.
- To je da ti pamet stane: iako ima pedeset godina, još ga roditelji hrane.
- Naši političari još žive od prošlosti... nikako da prestanu ratovati.
- Od plate se preživljava – od socijalne pomoći se živi.

POŽELI DUŠA MOJA BEZAZLENA

Opet je ona gruba tišina
između nas
čini se ko ona najljuća
dosad,
tišina ona unutar
koje se prolamaju vrisci
ugušeni samoćom gorkom.
Pričam s tobom
ti me možda ne čuješ
a ja pričam s tobom u mojoj glavi,
u mom srcu pričam ti kako
su puste moje noći
bez dodira tvojih,
Moja duša priča s tobom
i u ovo kaotično stanje
poželi ta duša moja bezazlena
da te zaštiti,
da ljubavlju svojom
postavi oko tebe bedeme zaštite,
poželi duša ova moja svjetlosti puna
da je moguće da te ljubav moja čuva
od ovosvjetskog zla.
Uzdah samo puni kutak sobe moje
kad sklopim oči
pokušavam preći daljine sve
i zagrliti te svom svojom dušom...

PATULJASTA PRIČA

Ranko je nervozno piljio u tastaturu pokušavajući da nađe inspiraciju za priču koju je trebalo da napiše. Trudio se da se ne obazire na preteće prisustvo neplaćenog računa za struju koji je stajao na stolu dnevne sobe. Zbog njega je i pristao na sve ovo.

Nekako je namolio urednika časopisa „Naša kornjača”, za koji je povremeno pisao, da mu da prostor za jednu priču u novom broju. Jedini problem bio je jako mali broj karaktera kojim je bio ograničen: „Ko još može da napiše iole smislenu priču u 250 reči?”, pitao se. „Ej 250 reči! Pa to nije ni deset tvitova! Autor ambalaže najobičnijeg šampona za kosu ima veću literarnu slobodu od mene. Koja glupost! Zakleo bih se da sam viđao saobraćajne znake sa više teksta.”

Ipak, nije imao izbora. Trebale su mu pare i morao je da piše. Ustao je sa stolice i počeo da šetka po sobi. Razmišljao je šta može da kaže na tako malom prostoru. Setio se poznate priče Frederika Brauna: „Poslednji čovek sedeo je sam u sobi. Neko je pokušao na vrata”. Zatim mu je pala na pamet i ona koja se, verovatno pogrešno, pripisuje Hemingveju: „Na prodaju. Cipelice za bebu. Nenošene.”

To ga je malo ohrabrilо: „Ok, nije nemoguće. Ako oni mogu u par rečenica, mogu vala i ja u dvadesetak. Treba mi samo neka efektna ideja koju bih onda ukratko mogao da razradim.”

Šetao je još nekoliko minuta, a onda mu je sinulo! Brzo je ponovo seo za kompjuter i počeo da piše:

ČEKANJE

Gle, ja sam nečim probuđena
K'o šapatom ali ne znam čime;
Kao kad grana proleće sluti
Pod smetom snega usred zime.

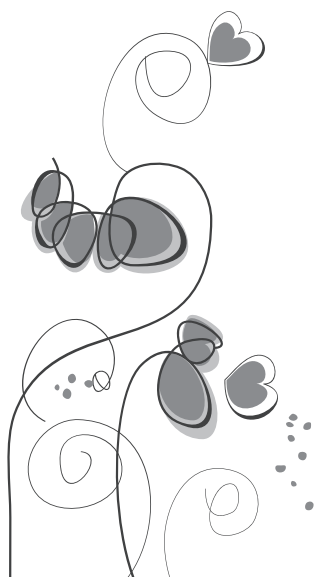
Strpljivo čekam, a čekam željno -
Tvoj korak na stazi da se javi;
Moji su snovi razdragani -
A dani čežnje bistro plavi.

Mili, ova je ljubav tajna
Čeznuća moja nećeš znati;
Tek negde sakrivenog u daljini -
Moj pogled tebe strasno prati.

Korake tvoje ne slutim više
Raspršili se svi moji snovi;
U predvečerje nad ulicom -
Nestašni vetar Tebe prati.

Odnosi šapat sve dalje i dalje
Susnežica sa kišom niz prozore klizi -
Lepršaju se zemljom listovi mrtvi;
A korak tuge sa zvonom bola
U meni zvoni samrtno bije.

Kuda ću? Kako kroz život sama?
Nema te, ljubavi, u zore plave;
Razdragan da me stastveno ljubiš -
Sa tugom tonem u bunar jave.

AKO OPET ODEŠ OD MENE

Ako opet u tuđinu pođeš
ne ostavljaj, dragi, samu mene,
srce će mi prepući od boli
duša će mi mladoj da uvene.

Ja te ljubim k'o pupoljak ruže
k'o bagreme mirisne u maju
pčelo moje medonosne duše
ne odlazi ti kod druge žene.

Baci sidro, polomi kormilo
ukotvi se ti u mojoj duši
zar ne vidiš, za tobom umirem
ruku pruži princezi u mucu.

Prinče, bajko, ljubavi, živote
o, ne dam te ja nijednoj ženi,
otrov biću i tebi i sebi
poslušaj me! Ne, na put ne kreni...

ТЕБЕ ЧЕКАМ

Волим твоју косу смеђу
Што често на чело ти пада
Волим твоје очи пуне сјаја
Жељан сам твога загрљаја

Тај тужни поглед упућен је теби
Те вреле усне шапућу те ријечи
О чему маштам? О чему сањам?
Можда о нашој несуђеној срећи

То плаво небо препуно је звијезда
То рањено срце препуно је јада
А моја душа још увијек сања
О новом повратку, љубави се нада

Тебе чекам, теби пјевам
За тебе живим, тебе волим
Дођи мила, врати ми се
Немој лудо да те молим

SNOVI NA ŠTAKAMA

Imam nekoliko snova na štakama.
Kidali su se i bleđeli tokom svih ovih godina.
Izlizali bi se đonovi,
Otpadali prsti, pa i celi udovi,
A na glavu sam im lepio flastere
I stavljao meleme.
A neko bi rekao da su glupi i nepotrebni,
Za drugoga bi samo predstavljali balast.
A njih evo,
Nekako su se prilepili uz mene
I ja ih i dalje nosim,
A oni se vuku,
I ići ćemo tako koliko god
Budu mogli da izdrže i podnesu
A da se ne raspadnu.

ЈЕДНОЈ ВЕЧНОЈ ГЕНЕРАЦИЈИ

Иза једног брда, ни криви, ни дужни,
До малочас срећни, наједанпут тужни.
 Те кржаве 1941. згазише животе
 Ко да газе мрве.
Као да људски живот баш ништа не вреди,
 Па кундак под ребро ни децу не штеди.
Дуго смо успостављали вредности небеске,
 Од малене чете остадоше фреске.
Остаде покоји подеран опанак на коме пише:
 Верујте, децо, само у једно.
 Тада и учитељ и одељење уста за једно,
 Јер то једно беше једино вредно.
 Царство се небеско тада отвори
И Мајка се Божја над страдалима заплака и помоли.
 Није то први и задњи пут да су нас тлачили,
 Није ова земља једном била распета,
Али се сваки пут обнављала и остајала вечна.

Мирослава Мира Динић

Пољско цвеће – акрил на платну, 30 x 40 цм

Башта у кампу, акрил на платну, 50 x 40 цм

Мирослава Мира Динић

Мртва природа 4, акрил на платну, 40 x 30 цм

Кутак у кампу, акрил на триплексу, 30 x 27 цм

ALABINA

Ako ti kažu da te više ne volim - vjeruj im! Nije me strah tvog gnjeva, tvog očaja (dobrota se lako u pakost pretvara). Ti bijedni, nevoljeni, vječito gladni, od kojih se neprestano skrivam jer čim ih upoznam sve se izobličići, ako ti to kažu - da, vjeruj im.

Oni ne znaju: večeras sam pregazio najveću planinu na svijetu, punu strašnih zvijeri, i preplivao ogromnu, nemirnu rijeku samo da bih stigao u tvoj mračni grad. Ne, oni ne znaju: sinoć sam zbog tebe do kasno sa riječima ljutu bitku vodio, i pio očaj iz ruku svitanja jer sam bitku izgubio.

Istina je, proćerdao sam stotine radosti... Sve što je i bilo sazidano, srušio sam. Bijes urođenih košmara raspršio je moju prošlost, moju budućnost. Nikada neću trajati jer nemam snage za nove borbe, i nikada nisam trajao jer ljudi isuviše brzo zaboravljaju... Trajem tu gdje posrnem i pustim suze. Meni se smiju!... Više se ne ljutim - sam sebi se smijem.

Ako ti, te hulje, večeras kažu da te više ne volim - vjeruj im! Neka se bar nakratko slave tvojom sumnjičavom boli. Ali ja pregazih visoku planinu i preplivah nemirnu rijeku samo da bih te sreo - zato u ovo moje ludilo nemoj sumnjati... Ja te beskrajno volim!

ИЗАЗОВНА

Изазовно врелином из тела
на вољење призива баш јако.
Ах, усне јој као шећерлеме
нежан додир и биће преслатко.
Извориште љубавних ми је жеља
где би смирај радо ја нашао.
Радујем се сусрету свакоме
беспштедно њој би се предао.
Обишли би у вртлогу страсти
врло радо земљу више пута.
И заједно срећни уживали
ћутајући, док зној тела нам купа.

ПЕСМА

Лепотом ме Ива
опија у трену,
па често пожелим
да је читам у катрену.

Сваки сусрет буди жеље
тражи нове риме,
шта ће се збити
песник је у мени
заокупљен тиме.

Она ми је драгуљ,
бисер снова који сјаји,
зато ова песма
доста тога скрива, таји.

Из њене лепоте
светлост избија
и песму прекрива,
уместо риме и стихова
њен лик мене дозива.

Lile u noći.
Strah vlati pred bukčinjom
u ruci senke.

Na plavom oknu
čokoti i masline,
mrazom slikani.

Rascvetali slap.
Grane u ogledalu
stresaju svetlost.

Pevci pred zoru.
Kapi meda na hlebu
jutarnjih snova.

REČ, MAČ I PEPEO

Na krštenju mi dade ime Ognjen. Da budem lučonoša i širim plamen i svetlost. A ja, kažu, u jednoj ruci nosim vatru, a u drugoj vodu, pa kud god idem, palim i gasim. Prokletstvo ili dar, ko će to znati. Možda oboje, a možda nijedno. Najpre će biti, tek opaka igra neke više sile ili vladara mira i rata.

Neki mi se klanjaju. Drugi od mene okreću glavu. Jednako mrzim i jedne i druge, ali od onih drugih manje jada očekujem. Odavno je meni jasno da ko se zlom služi, odlično ga poznaje i svestan je sa koje će ga strane ono pre sačekati. I siguran sam da i takvi kao ja na ovom svetu moraju da postoje da šire nemir i nespokoj, inače niko nigde ne bi stigao. Bez talasanja bi svaka žabokrečina brzo sama sebe uništila. A ovaj naopaki svet i nije ništa drugo. Samo blato i mrtvaja.

Ispričaću vam kako je sve počelo. Ili bolje, kako mislim da je sve počelo. Jer šta bi živ čovek, mali i ubog, mogao razumeti o početku i kraju bilo čega, kad je sve povezano i jedno drugo vuče. Otkineš negde iz dosade list sa grane, tek toliko da se zabaviš, a posle se ispostavi da si lavinu pokrenuo i da si, bez znanja i želje za tim, za silne patnje i stradanja kriv.

Jednoga dana, još sam bio dečarac, naiđe šumarkom pored moje kuće neki čovek. Naše selo je malo i od ostalih ljudi satima hoda udaljeno, pa se svaki namernik odmah primeti i sa radošću dočekuje. Znamo mi da slučajno ovuda niko ne prolazi, nego su ga ili kakav ozbiljan posao ili golema nevolja na pešačenje uzbrdo, kozjom stazom, nagnali. Ostavih na brzinu komad hleba namaзан mašću, što mi je baba čas pre u šaku krišom tutnula, pa pritrčah strancu. „Čudnih li očiju,“ odmah primetih. „Gleda u mene,

a ne vidi me... Kao da sam u sebe zaviruje, a ne u onog sa kim govori... Stvarno neki neobičan čovek.“

- Jesi li ti Ognjen? - zapita čovek čim sav zadihan banuh pred njega.

- Jesam. A otkud mi ti znaš ime kad se nikada pre nismo sreli? - odbrusih mu istovremeno iznenađeno i radoznalo.

- Sreli smo se mi, još kako. Samo se ti toga ne možeš setiti – nasmeja se pridošlica.

Sa gađenjem se zagledah u retke trule zube koje ružan osmeh iznenada otkri na neznančevom licu, pa malo sačekavši, promucah:

- A kojim poslom ti ovuda ideš? Da ne tražiš možda oca ili đeda?

- Ne. Tebe tražim. A evo, i nađoh te.

Od zaprepaštenja širom otvorih usta, iščekujući šta će ovaj reći, ali on polako skide vreću sa ramena, pa se, pažljivo položivši neobičan tovar pored sebe, zavali pod obližnje drvo.

- Pridi, Ognjene. Nemaš ti razloga da me se plašiš.

- A drugi? - upitah bez razmišljanja i prosto se začudih odakle se stvori ovo pitanje. Kao da nije iz moje glave poteklo.

- Kako ko! - odgovori čovek.

- Šta ti je to u vreći? - opet prevlada dečja radoznalost.

- A šta ti misliš?! - još jednom se nasmeja neznanac.

- Nešto dugo i oštro, rekao bih. Ali si ga dobro umotao u slamu. Mada... eno ti viri kraj nekakvog bodeža na vrhu vreće.

- I još?

- Nešto što zveckaa, ali to je manje i ne mogu da odredim šta je.

- Možeš, možeš-zagonetno odvrati čovek. - Samo ne koristiš dobro sve što ti je dato. Ali setićeš se već... Moguće čim odem odavde.

- Kuda ćeš? Pa tek si stigao.

- Ne stižem ja nikad nigde. A ni ti nećeš. Ovakvi uvek samo idu. Nego... da ti kažem šta imam i zašto sam došao, pa da pođem dalje svojim putem. Nisi ti jedini za danas. Još je mnogo posla preda mnom dok se ne smrkne.

Stadoh pred njim, odjednom čvrsto, kao kad mi otac zadaje šta ću raditi, žudno pogledajući šta to čudna spodoba ima da mi saopšti.

- Noćas će neko kod vas zapaliti seno. Eno vidiš, onaj najviši plast u sredini livade... E on će do neba goreti. Požar će se brzo raširiti i zahvatiće celo selo. Mnogo će štete i nevolje nastati. Ali to tebe ne treba da brine. Tvoje je samo da kažeš da si video ko je to učinio i da se, dok te bude, držiš iste priče.

- Kako ću znati ko će to učiniti?

- Znaćeš, ne boj se.

- A hoće li stradati taj koji podmetne požar?

- Naravno. Ali ne od te vatre. Veći i dugotrajniji plamen njegova čeka.

- Ti ćeš se posle vratiti ovamo?

- Ne. Nikada se više nećemo videti, ali ćemo se još mnogo puta sresti.

- Kako to?! I gde?

- Poslušaj šta sam ti rekao i ništa ti se neće desiti. 'Ajde, u zdravlje sad...

Dok je izgovarao poslednje reči, stranac se pridiže, pograbi onu vreću na rame i ode istom stazom kroz šumu, kojom je malo pre stigao. Ubrzo ga nestade u šikari.

Sagnuh se ka mestu, gde je čas pre bila položena neznaničeva vreća. Na ulegnutoj mahovini, za njom je ostalo malo slame, verovatno ispale kada je čovek ponovo uprtio džak. Nesvesno pokupih slamčice i prinesoh ih licu. „Tamjan,“ pomislih. „Na tamjan je sav mirisao. Samo to, dok je bio ovde, nisam primećivao. Ali to sad više i nije važno.“

I istog trena mi misli zaokupiše dva pitanja. Kako da se osvetim drugaru iz škole što je sve radio bolje od mene i gde li je baba jutros ostavila šibice kad je naložila vatru.

Zovem se Živan. Dadoše mi ime da čuvam i branim život. I svoj i tuđ. A ja o pasu s jedne strane nosim mač, a sa druge kandilo, pa presuđujem i sebi i drugima, kako mi kad padne na pamet. Ili kako mi neki nepoznati gospodar, kojem ne znam ni ime ni obličje, dodeli da prelomim. I da još umišljam kako to svojom glavom odlučujem.

Na vrata mi samo čudni svatovi dolaze. Oni koji spas ili novu nadu od mača ili od kandila ištu, a znaju da im, ni jedno ni drugo, ni oštrica niti tamjan, ne mogu dati. Ja, opet, dodeljujem prema nahodjenju. Neka veruju da su se spasili, ili neka idu dalje, onome koji je mene u sve ovo uvukao. On će valjda umeti da ih na pravo mesto uputi.

U goste samo krivokletricima i onima što glasine šire, odlazim. Ako se moji pohodi, sa ciljem da ih podstaknem da prepoznaju šta im je dato, mogu nazvati odlaskom u goste. Ali sam svim srcem, pod uslovom da ga uopšte imam, ubeđen da i ovakvih kao ja mora biti, inače bi se svet od narasle dobrote i ljubavi sam na sebe obrušio ili bi u korenu strunuo. Da bi se gradilo, mora neko i da ruši. A to nezahvalno breme, u svojim vrećama, ja i meni slični nosimo.

Juče mi, nenadano, jedan od onih mojih svadbara nalete. Sav dronjav, unezveren, krv mu iz očiju viri, došao da se spasi. Veli, nije on kriv. Kao detetu mu prikačili nekakvu paljevinu u selu i od tada mu sve naopako pošlo. Krenuo da otima da bi se, od svih progonjen i sa svačijeg praga gore od psa teran, prehranio. Počeo da ubija da drugi ne bi njega ubili. Posle bez smrti više nije mogao. I opet ubijao da bi osetio da je živ.

- Koliko si ih ubio? I kako?-pitao sam ga.

- Ni sam više ne znam koliko-odgovorio je. – Ispočetka, skoro ne gledajući i ne znajući, a posle polako, trudeći se da zapamtim svaki krik i svaki predsmrtni grč.

- Pa što si meni došao ako u svemu tome uživaš i ne kaješ se? Ja ti onda uopšte nisam potreban.

- Samo mi ti možeš pomoći. Pričaju da ti presuđuješ. Mačem ili kandilom. A ja ih sve na duši sa lakoćom nosim, osim jednog. Taj mi je i danju i noću za vratom. Evo ga i sad, dok sa tobom pričam, ječi i kune sa svojih pleća i moli da ga odatle skinješ.

- Pa kako to samo njega jednog, tako teškog, na ramenima prtiš, a oni na duši ti ne smetaju?

- Samo sam se na njega, dok je još bio živ, sažalio. Posle sam se nebrojeno puta pokajao za taj trenutak probuđene ljudskosti, ali je bilo prekasno. Nakon što sam pucao u njega, učini mi se da dečko na mog druga iz detinjstva liči i htediti da ga ponesem do prvih kuća i tamo ga ostavim, ne bi li mu neko pomogao. Ali mi je, prokletnik, umro na ramenima i od tada ne mogu ni mrtvog da ga se rešim.

- Ja ti, momče, ni mačem ni tamjanom, čak ni pustu nadu ne smem dati. Ali ću te poslati dalje, nekome ko se u ovaj jeziv posao malo bolje razume. Premda... sumnjam da će i on znati šta da radi sa vama dvojicom... I on i ja umemo samo sa takvima kao što si ti. Tom što ti dahće za vratom, drukčiji određuju kuda dalje da idu.

I poslaha ga u mrak. Mora da je već bio dobro zamakao u šumu, kad se prisetih da mu podviknem:

- Momče, kada stignete do njega, reci tom svom da glasnije kune. Ja sam ga slabo video, a ovome se može desiti da tog kojeg nosiš, uopšte ne čuje.

Ime mi je Dušan. Tako me nazvaše da radim po duši i da nikom našao ne učinim. Da sejem dobrotu i žanjem ljubav. A ja

pod jednim stopalom dobro u ropstvu držim, a drugim njegov pepeo usitnjavam i vetru ga poveravam da ga što dalje od mene i ljudi raznese.

Retko me ko, ovakvog prestarelog i nevoljnog, pohodi. I to samo onda kada oni koje sam davno po izuzetnim sposobnostima odabrao, ne znaju šta sa svojim nepokornim da urade. Ja još ređe iz svoje jazbine izlazim. Mudro sam i vredno u mladosti radio i sve sebi slične na vreme prepoznao, obišao i zadatke im podelio. A i svet je u međuvremenu po raznolikosti zla osiromašio, pa je novajlija koje treba uočiti i savetom im pomoći, sve manje.

Jutros mi je, posle dugog vremena, Živan jednog svog posetioca poslao. U stvari, kako je čudni svat tvrdio, bilo ih je dvojica, ali sam ja samo jednog čuo. I njega jedva. Tražio je da mu sa ramena skinem nekakav tovar, kojeg godinama ne može da se oslobodi. Kad sam malo bolje zagledao, videh da je teret zapravo čovek koji je prema našim pravilima živ, a to je moglo značiti samo jedno: da nijednom od njih nema pomoći. Takve ni Živanov mač ni moj pepeo nisu mogli spasiti jednog od drugog.

I šta sam drugo mogao da uradim - vratio sam ih na početak. Poslah ih starom Ognjenu, neka o ubici širi lepe priče i rečima ga među ljudima pokuša oprati. Koliko sam o starini čuo, za ovo godina je postao jedan od najboljih. Ako iko lažima ubicu može prikazati kao sveca, a žrtvu kao najcrnjeg demona, onda je to on. Doduše, ako mu se u međuvremenu vratilo čulo mirisa, neće ni on uspeti. Jer će ga tamjan podsetiti da dobro zagleda žrtvu na ubicinim plećima. A onda se ni on više nikad neće moći osloboditi mirisa fosfora, čađi i pepela sa svojih ruku. Ali to više nije moja briga. Mnogo je veće bede na ovom bezdušnom i ukletom svetu, na koje moja seda glava, još ovo malo što joj je ostalo, mora da misli.

САН СТОГОДИШЊАКА

Од када су га довели у ову хладну, бело окречену, болничку собу где цевћице боје маслаца ничу тужно из његових истрошених руку и уливају се у трепаве справе, зна да ће смрт доћи да га узме.

„Целог живота те не напушта нада. Сада, моје надање своди се на ове беле мантиле, на болничко особље. Колико пута у животу сам желео да умрем. Сада то најмање желим. Кад бих могао да побегнем, побегао бих. Сада молим Бога да ме не узме. Сматрам да сам још неспреман. Много што-шта имао бих да исправим и да ставим на своје место, јер то што сам радио целог живота, сада видим да то није ваљало. Сад бих хтео да се напијем, да се дрогирам, да будем највећи олош јер хоћу да видим свет другачије од оног што сам до сада видео. Хоћу да имам и доживим свој сан. Хоћу да кидам окове сваке догме, илузије, наде у будућност јер је само то решење за сумњу и дилему које непрестано раздиру људску душу. Данас у позном добу живота, само могу да сањам о пролећу, чежнем о младошћу, о прохујалом времену, сањам о бољем сутра, који никад доћи неће. Хоћу да ставим тачку на све моје глупости; моју тугу, радости, љубави и свим оним мојим нествареним сањарењима.

SOBA PAKLA

Nemoj da staješ na oronule podove,
nemoj da riskiraš zbog mene.
Ne stavljaš ruku svoju u to mastilo crno,
nećeš ga više skinuti.
Ne dozvoli osjećajima da ostanu u ustima,
zagušit će te vremenom,
prevale preko jezika taj zalogaj riječi.
Ne prepuštaj se olujama,
nećeš imati više moći nad njima.
Ne zagrlj svoju ljusku, taj oklop,
jer pustiti ga više nećeš moći.
Ne predaji srce svoje mračnim odajama,
poslije neće znati izlaza naći.
Ne dozvoli da ratove vodiš sa razumom,
porazit ćeš sam sebe, bez i da osjetiš,
palit će se milioni alarma, ali ih nećeš vidjeti.
Ne zatvaraj se u mračne zatvore, izlaza nećeš naći.
Zidovi su gluhi, dozivati ćeš,
ali samo će tvoji glasovi odjekivati,
shvatit ćeš da horor živiš samo tvoj nije pred publikom.
Ne idi u te sobe, gdje se stanarina plaća životom,
a kao nagradu dobijaš, *smrt bez povratka*.
I ne pitaj mene kako znam ovo sve...

КАД УТИХНЕ ЗУЈ

Из горуће лобање мисли беже
и кроз маглене вијуге лутају.
А обруч невидела лобању стеже,
када се крила машти спутају.

Кожа још сања давно замрле додире,
што цуре као у кварцном сату песак.
Кад младост прође кроз вене жал навире,
живот је кратак као муње блесак.

Дуге бесане ноћи страст више не топи,
пусте жеље су стале у сузу слану.
Понека капљица маште душу ми опи,
а коцкице леда не могу да плану.

И утихнуо је животног вретена зуј,
снага се губи као облака белутак.
Избледео је вреле младости руј,
живот је само у вечности тренутак.

ЉУБИ БЛИЖЊЕГА СВОГ

Какав ти је ово списак? Они изнад нас? Уопште их не познајемо, а то што знамо боље да не знамо. Не долази у обзир, нећемо њих да зовемо! Избрукаће нас пред пријатељима и родбином. Не и не!

Она, матора жена облачи се луђе од наше ћерке. Кад прође, по пола сата не може да се излуфтира ходник од њених парфема. Мука да ти припадне. Роспија, муж јој није довољан него заређала по комшилуку. И на послу, у сваком одељењу има по једног бившег или садашњег, цела зграда зна. Па јој и то мало, сетила се госпођа пријатеља из младости, подмлађују је. Још мало, па ће да почне да се подмлађује са друговима свога сина, само да додаче до пунолетства. Он, ђубре неопевано! Могао би да се направи каталог спремачица, дадиља и учитељица које су им ушле у кућу на основу његових сећања. Господин коме је средње име рекреација. Трчи око зграда као блесав. Пева у купатилу! Кома је данас још до певања? По времену које проводи на послу, помислио би човек да је власник неке међународне корпорације или потпредседник владе. Ауто му заузима два места на паркингу, као да је владика. Приде, вози се искључиво сам лифтом. Ужас!

Нећемо те мустре да зовемо, никако. Боље да се не мешамо с њима. Питање је да ли бисмо били на висини задатка, на шта су они навикли. Може још да им падне на памет да поведу сина, па шта онда?

SANDŽAMA

„Dobro si ti i prošao”, mudrovala je šurnjaja dodajući mi dugačku iglu za pletenje, rekvizit za svrabež noge ispod gipsa. „Sreća da si ispred Kovačeve kuće pao, zamisli negde van sela, ko bi te našao?!” dodala je, kršćći ruke ispred sebe, a zatim je preuzela šoljicu kafe koju joj je pružala moja žena.

„Uh, ne d’o Bog”, preuzela je svastika i počela potanko da raspreda kako je čula urlanje predveče, pa kako je onaj njen odmah istrčao i oter’o me u bolnicu. Koncentrisao sam se na ratluk od ruže sa orasima koji sam nabado sa tanjirića pored kreveta; bio je mekan i topio se u ustima. Pustio sam ih da naklapaju, znajući da je to najbolji način da izbegnem pitanja o sredi. U stvari, ni ja ne znam šta je sve bilo. Znam da sam sanjao vodenicu koju noć ranije. U snu je bila strašna ko kad sam bio dečak. I progonio me san. Da ga se otremem, hteo sam u po’ bela dana da odem tamo, pa kako god. Leto je došlo tek do pred Ivandan, a reka se već skupila od žege. Ušao sam u polumrak. Gornji kamen okretao se ko usporen. Sagnem se da vidim ima li nekih zrna, kad na mene skoči ona sva bela od brašna. Ja se trgoh unazad, zapeh na prag, pa se skotrljah niz basamake. Noga me bolela jako, ali sam morao da se maknem od onih zakrvavljenih očiju i belih koščatih prstiju. Dogeljao sam do prve kuće, naslonio se na plot, i tek onda zaurlao.

Opet pretrnuh... A ove još pričaju... Lagano sam zubom jurio orah iz ratluka, i prosipao šećer po posteljini, beo kao brašno iz vodenice.

Spoznaja

Women's secrets

GRČKA NIMFA

U kraljevstvu mora plavog,
na koralu od mesečine,
pod perajem drakene,
ljubav ćeš moju naći,
sakrivenu od ljudskog oka,
čežnja duboka
prelivaće se kao kap u prepunoj čaši,
jer, onaj ko pravac promaši
za njim vreme nizvodno brodi
Posejdonovim vrtlogom u odaje Hada,
duša obezglavljena strada,
ljubav živeći od prvog dana.
U kraljevstvu mora plavog,
pod trepavicom Grčke nimfe,
iz stabla života blizanačke duše,
to što pod morem, mehurićima puše,
reč je moja prećutana,
pod školjkom sakrivena, biser da joj bude.
Na svim jezicima sveta oćutaću tvoje ime...

MOST DO SNOVA

Noć sam jednu sanak usnila,
u vrtu čarobnom davnih predaka,
pod gorom zelenom hrabrih hajduka...
Ćud se moja ženska odmetnula,
oslobođena okova društva,
sebe samu sam boljom izgradila.
Despina bila, ja sam,
u zidinama mračnih gospodara,
na grbu srpstva kosu dugu očešljala,
u postelji supružnika suze isplakala,
trenom se sa dušom svojom rastala,
pa je zakrpila i dalje nastavila,
kao što bi žena svaka
rođena slaba, iskustvom stasala jaka.
Noć sam jednu, sanak usnila,
na zborniku mašte pero sam naoštrila,
za pojas zadenula
potencijale mog ženskog roda
primljenog od Gospoda,
svetu ovom most do snova...

Dragana Popović

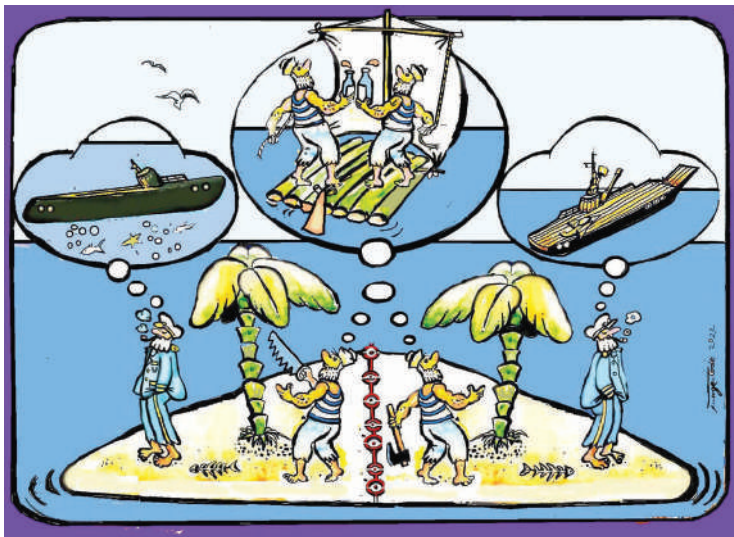
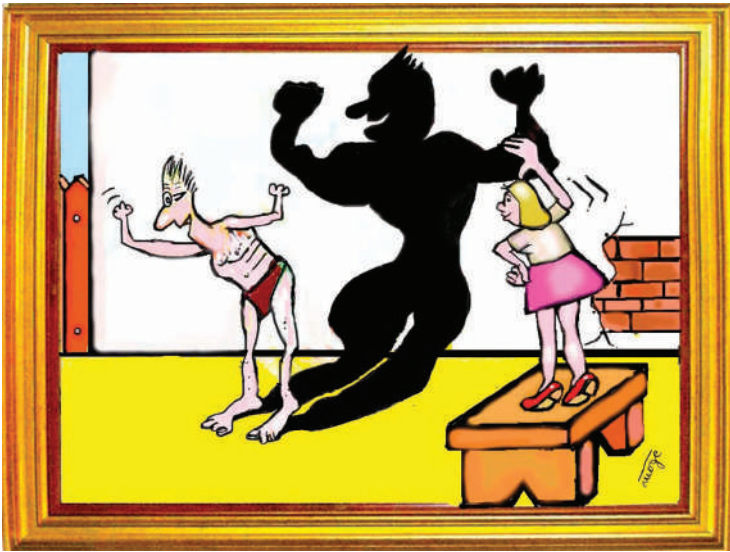
MISAO

„Ako ne verujete u neke pojave ili situacije, ne znači da one ne postoje. Neurohirurg operiše mozak, nikada nije video misli, ali one postoje.”

**Osvojeno prvo mesto za misaoni tekst
(međunarodno takmičenje za kratku priču, odlomke iz neobjavljenih romana i za misaone tekstove)*

Datum: 24. 02. 2022.

Mesto: Zagreb, Hrvatska

ОВДЕ НИШТА НЕ ВАЉА

– Овде ништа не ваља! – каже ми један наш просечно имућан грађанин. И зато ћу да се одмах иселим на Запад, и то комплетно – са целом мојом породицом.

– Како то мислиш не ваља?

– Тако, ништа, ама баш, ништа неваља.

– Па зар ниси надпросечно ситуиран? Па зар немаш стан у Скопљу, и стан у Охриду? Зар ниси лако ишколовао своје две деце. Па зар им ниси направио грандиозне свадбе... Зар их ниси запослио релативно добро – да нису без посла, а и плате да им нису лоше. Зар јело и пиће немаш у изобиљу, слободу говора и слободу кретања без ограничења.

Зар не кажњиво, (ето и умерено), не можеш красти одавде оданде, од ово, од оно, све док имаш вољу за то. Па зар те све то, не прави срећним, па што вичеш да овде ништа не ваља, и да ћеш да се иселиш. Зашто?

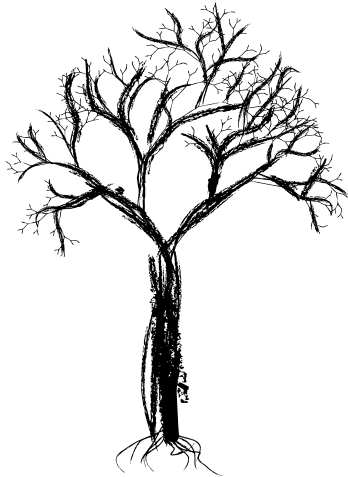
– Паа... – почео је да ми муца он.. – Какооо дааа кажеем?

– Кажи јуначе – провиоцирао сам га упорно ја... Кажи!

– Паа... затоо што сви тако кажу, и зато што се сви селе (исељавају).

EHO

U golim stablima spava eho našeg vremena, i ti si tu.
Dok dani venu jedan za drugim, još uvek ti si tu.
Ne moram da pitam jer znam,
budućnost prošlosti ne treba tamo nazad.
Ona je njena ekstenzija.
Njen pupoljak.
Njen polen.
Njen izdanak.
Ti si moje jutro i uranak, ja tvoje veče i počinak.

Елена Филиповић

ДОСЛОВЦЕ

Питала сам лавицу
зашто пасе травицу?
Погледала ме је дословце,
изгубљено попут овце.
Каже да је једна лија
појела месо са менија.

PAMETNICA

Ja ne znam da ti dam alat
Za mene
Ja ne znam da ti dam to ralo
Za voleti me
Ja ne znam da ti prosim pažnju
Obuzeta sam niskim samopoštovanjem
Ja ne znam da ti kažem šta hoću od nas
Hoću svoj spas
Ja ne znam da te volim kao ona
Već jače i bolesnije
Ja ne znam da ti odredim kakvu kafu voliš
Ali znam ti oči na duši
Ja ne znam da ti kažem kako da truliš
Pored mene
Ja ne znam da ti pričam glagoljive snove
Ali znam baš tako da te gledam
Ja ne umem da ti pružim realnost
Ja sam ona atipična.

Tačka u tvom životu.

VODA UVIJEK NAĐE SVOJ PUT

„Voda uvijek nađe svoj put” - tako kažu. Nađe, ali kad?! Koliko sam suza prolila... Zašto? Ni za šta. Suze koje sam zaista trebala prolići išle su nekim zasebnim rukavcem u moju dušu i tamo se slivale godinama.

Moja je duša duboko more. Ima svoje stalne pritoke, ali iz nje ništa ne otiče. I tako iz dana u dan raste. Najčešće se cijelo more izlije kroz jednu sitnu pukotinu pa se posle čudim kako me jedna sitnica tako lako slomila.

Bolje bi bilo da sam na vrijeme plakala. Bolje bi bilo da sam dugo i često plakala ne puštajući nijednu kap u svoju dušu. Ali, nisam.

Ono za čim je trebalo da plačem gurala sam u taj zasebni rukavac koji sam sama stvorila ne dopuštajući mu da izbije na površinu. Ali, kad se zagledaš duboko u svoje srce i kad pravilno, i kad glasno odgovoriš na sva pitanja (koliko god se stidio svojih osjećanja) onaj rukavac iz srca izlije se u grlo, voda probije svoj put i tek onda se pomiriš sam sa sobom, s Bogom, s lošim uspomnama, s neoprostjenim grijesima, s neispunjenim željama, raznim posrnućima, prevarama, izdajama...

Pomiriš se i shvatiš da cijelog života plačeš zbog nečega, zbog nekoga, zbog ko zna čega, a najmanje zbog sebe. Pomiriš se i shvatiš da one suze koje kao dijete nijesi isplakao, isplakaćeš kao čovjek jer voda uvijek nađe svoj put.

ŠTA VIDIŠ KAD GLEDAŠ?

Ti vidiš sliku – ja film,

Ti čitaš knjigu – ja sam glavni lik u njoj,

Ti gledaš u reči - ja od njih pravim film u glavi, za tebe je to luk i voda, za mene stvaranje, pisanje nove istorije, život, ljubav, pokretač, razlog

Ti vidiš brendiranu stvar na meni – ja priču koja čini taj brend tako vrednim

Ti vidiš crvene ruže u vazi na mom stolu – ja vidim majku jer me je naučila da iste volim,

Ti slušaš – ja čujem o čemu govore

Ti govoriš – ja razgovaram

Ti slutiš – ja znam

Ti umeš – ja smem

Ti sumnjaš – ja od vere živim

Ti kuneš- ja praštam

Ti se boriš sa životom – ja u njemu uživam

Ti moliš - ja se molim

Ti plačeš od nemoći – ja od sreće

Ti voliš grčevito – ja raširenih ruku

Ti se raduješ tuđim slabostima – ja tuđoj sreći

Ti kudiš vrline – ja nikog

Ti imaš svoju istinu – ja po jednoj živim

Ti brojiš godine – ja trenutke

Ti smišljaš splotku – ja iznenađene

Ti govoriš da budna spavam – ja svoje snove živim.

Ankica Palić

- Ko nema samopouzdanje - neka čita.
Ko nema znanje - neka čita.
Ko nema volju - neka čita
Ko nema nijednu od ovih veština - neka čita.
Vremenom će ih steći.
- Sastavljeni smo svi od istih emocija,
a različiti smo jer emocije različito kombinujemo.
To je ono što čini da se osetimo posebnim.
- Najveći stid čovek ne oseti kad pogreši,
nego kad mu se oprostí.
Milost je posle zla najopasnija.
- Moja religija ne govori o mom biću,
ali moja dela govore.
Sve dok smo ljudi i prema neljudima, zar je važno kome se
molimo?
Sve dok nosimo Boga u sebi, zar je važno kako ga nazivamo?

DOK GRAD SPAVA

Proći ću pored tvoje kuće
U ono vrijeme
Kada pijanci kuću traže,
Ili ludak kao ja
Svoju drugu polovinu.
Hajde izađi pred svitanje
Da pravimo planove
Koji se nikad ostvariti neće.
Hajde da lutamo mala,
Skrivenim ulicama grada.
Dok lišće pada,
I mirišu jesenje kiše.
Dok svako spava
Šapni mi da me voliš
Sve više i više.
Pa se od sutra opet pravi
Da me ne poznaješ.

NJEŽNOST

Izraz tvog lica
dok gledaš
u vatru koju bljujem,
iz dosade,
čini da svim srcem poželim
da povadim čiode sa svog jezika
i zasadim cvijeće.

Ti me posmatraš tako nevino,
tek nešto malo snažnije
nego krhki leptir,
i poljupcima lijepiš obloge
na moja okrvavljena koljena,
na moje napuklo srce,
ustima na usta
dolivaš mirisni livadski med.

Nježnost je najveća snaga.

СЛОБОДА

Птицо селице,
нека те ветрови љубе
онако како су моје усне,
нека те сунчеви зраци милују
онако како су моје руке,
нека те загрле најјаче
и у себи створе топлије крајеве
од тоpline мога загрљаја.

У висине се вини и не брине,
када облаци посиве и заплачу,
када громови ударе и олује се спреме,
ти без размишљања дођи код мене,
врата мог срца ће за тебе
увек бити широм отворена.

Слободу ти дадох за лет,
јер оног ког слободом умијеш,
коме љубав безусловно пружиш,
његово срце уз своје заувек вежеш.

UZALUD...

Ne pokušavaj.
Uzaludno je vezati me
za slatke lepe stvari...
Lepota je licemerje,
a... ograničenost me kò žica steže.
Ja bih kò ptica
da sežem do bezgraničnih visina.

Ne obaziri se
ako mi pogled
zastane na nekom duže.
To je samo trenutak
čarobne vrline.
Ko zna koliko se dugo
u meni roje zagonetne stvari neke.

Ne pokušaj...
Uzalud je vezati me,
ograničenost me ko žica steže.

PORUŠENI DEČIJI SNOVI

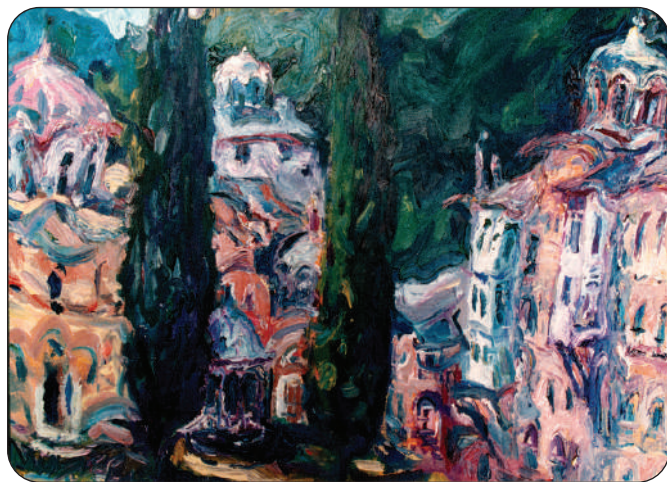
A gde su svi dečiji snovi? Zar su nestali u jednom trenutku?
U moru praznih priča, u životu za vreme preživljavanja.
Slatke priče milionera, uspešnih funkcionera,
Žuljevi na dvedesetogodišnjim rukama, radna subota.
Radiš za nečije kruzere, dok u vrelo leto na plus četrdeset
tražiš zadovoljstvo u hladnoj vodi.

I čemu sve to vodi?
Gde su tu ciljevi o kojima smo kao deca maštali?
U šta je čovek čovečanstvo pretvorio?
Zar da bi kralj postao, mora da gurneš milione u blato?
I čemu tebi svo to zlato, zar ćeš za raj mesto kupiti?
Zar milion i jednog čoveka?
I sva ta hrana sa kićenog stola, u smeće će pasti.
Dok za njom vape do kosti uvučene kože nekih sirotana,
Dok preživljavaju dane u sobi sa memlom i užeglim mirisom?
Zar smo toliko slepi da ne vidimo?
Deca su gladna.
Nemo posmatramo, kao da su krivi, kao da su birali mesto rođenja.
Pa zar je vredno da zbog tog jednog,
umre milion i nekoliko dece u jednom danu.
I dokle će sve to dovesti, da li će većina na ovakav način propasti?
I zašto se ćuti?
Zar će istina biti gora od ovih laži?
Hoćemo li svi blede gledati u skupe ekrane i izmicati se sa strane?

Миленко Михајловић

Хиландар, уље на платну, 80 x 60 цм

Хиландар, уље на платну, 80 x 60 цм

Миленко Михајловић

*Магија Београда,
уље на платну, 80 x 60 цм*

*Разапети Христ Сопоћани,
уље на платну, 80 x 60 цм*

Јасмина Исајлов

- Корак, по корак и ево где смо стигли.
- „Плати па се прати“ било је раније, а сада је „Плати па трпи и пати.“
- Раздвојили се џеп и глава, посао цвета, а савести је све мање.
- Шта смо ми када се упоредимо са свемиром?
- Подмазана истина – загорели резултати.
- Све што је подмазано – боље клизи.
- Све је испричао, али и даље нам ништа јасно није.
- Нема више трте – мрте, оде стандард испод црте.
- Сви смо ми робови цивилизације.
- Избегавај крупне кораке – идеш низбрдицом.
- У празном тањиру – кашике дискутују.
- Кукања је све више као масовне песме.
- Хватајући кривину – ухватио је прави пут.
- И поред све механизације – многи носе и даље јарам.
- Доста нам је подобних, сада нам требају способни.
- Имали смо – знали нисмо, изгубили смо – сазнали смо.
- Од пољопривреде многи беже и без страшила.
- Најбоље су плаћени они који раде иза леђа.
- Лекарске грешке други оплакују.
- По кичми се види шта је ко радио.
- Највише причају они који немају шта да кажу.

КАПИЈА РАЈА

У неко доба летње ведре ноћи одвела ме је машта у далеке свемирске висине. Седела сам на белом меком облаку који је бешумно пловио док су около пролетале сјајне звезде и разнобојне светлуцаве комете. Летење је било веома лепо и незаборавно, али се брзо завршило. Облак се зауставио испред великог ружичастог камена два пута вишег од мене. На средини је имао изрезбарен цвет са седам латица и около венац од винове лозе и гроздова, које су држала по стани два анђела. Камен се померио и угледала сам жену која је зрачила бљештавом светлошћу, а мало даље је из извора текла бистра вода чији жубор се није чуо од чаробне музике, којој нисам могла да одолим. Време је стало, а такву лепоту до тада никада нисам видела и ништа ми није било важно сем тог места. Около је било дрвећа са плодовима различите боје, облика и величине. Знала сам да се налазим испред капије раја и да је то Богородица. Из њеног погледа је избијала искреност и доброта. Насмешила ми се, а ја сам осетила као да ме је сунце огрејало. Са мог лица је прочитала одлучност и жељу да јој приђем, па је проговорила благим гласом: „Требала је да стигне твоја двојница, старија од тебе, која живи са супротне стране земљине кугле. Личите много једна на другу, чак су вам и судбине сличне, али две исте животне стазе не постоје. Све са земље се види у Небеском огледалу, а двојници се ретко сретну јер свако има свој пут са препрекама. Ти ћеш превазићи своје и жеље ће ти се остварити, само веруј...“ Прубидала сам се разочарана што је сва лепота нестала, али вера и нада ме још ни сада нису напустиле.

ODLAZAK

K'o stari bekrija što pripit tumara
Mesec sa zvezdama lumpuje...
I nikog više nema,
Gospodin vetar drema,
Ceo svet na tren stao je...
Kao dve zvezde iz nebeskog jata
Oči ti cakle u mraku...
Sada si tu... i nikad više...
A ja... ćutim...
I srce moje kuca tiše...
Odlazak tvoj odavno slutim...
Slike pred očima samo se nižu,
Dobro i loše u istom nizu,
Šta da ti kažem, a da već nisam?...
Drhtavim glasom prošaptah –zbogom,
Na usnama zaledih dah...
Eh, tako rado bih pošla za tobom...
Al' ponos i prkos štit su moj,
Ne daju meni u novi boj
Za lažnu ljubav tvoju....

NEKA NOVA PROLEĆA

Hej, draga moja!...
Ovo su samo neki loši dani... proći će!
Svanuće sunce sutra, mora!
Kiše ne mogu večno da liju...
I, zapevaće ševa u svitanje novo...
I, zasvetleće svitac u smiraj dana...
I, raspršiće jorgovan svoj miris
Ulicom našeg detinjstva, opet... jer život i dalje teče!...
Nek' te ne brinu ljudi, pogledi, pitanja ...
Znaš, svako ima neki svoj krst, koji nosi il' vuče...
Prigrli svim srcem nova svitanja!
Preпусти zaboravu sve ono što beše juče...
I, hrabro koračaju u život novi! I, veruj!
U sebe, u prijateljstva, u snagu ljubavi...
Sanjaj i voli, beskrajno, jer imaš koga!...
Male ljude, čiju veličinu znaš samo ti...
Jednom, sve će biti samo prošlosti dah...
I, kad okreneš leđa toj prašnjoj kaldrmi
Nek' ti zrak prvog prolećnog sunca bude vodič
U novi život, u neka nova proleća....

„ЛИЦЕ“ ЋУТИ

Хлеб, исекох хлеб
Кришке. ЛИЦЕ!
Ко си? Одакле си?
Шта желиш?
Лице ћути.
Померам га лево, десно.
Лице ћути.
Кажи нешто! Кажи, чекам.
Лице ћути.
Постаћеш прженица!
Бићеш нечији залогај!
Лице ћути.
Да ли си ти монах? Маска?
Лице ћити.
Уста су ти отворена, реци!
Лице ћути.
Врело уље у тигању
чека будућу прженицу.
Лице ћути.
Нисам могла да испржим лице.
Фотографисала сам га.
Гледам га и чекам да нешто каже.
Лице ћути.

GDJE JE ISTINA

Gdje je istina?

Gdje si ti?

Jesi li se sakrio u fotonima,
ili viriš iza elektrona mojih iluzija?

Jesi li postao nevidljiv samo mojim očima,
ili sam opet zalutala negdje u prašumi svojih nadanja?

Gdje je istina?

Kako da dođem do nje
kad me streljaš svojim plavim očima?
Možda sam samo dremljiva,
možda si okupirao moje moždane vijuge
upornom paljbom iz svojih neurona.

Gdje je istina?

Ima li prezime i nadimak?

Hoću li je i dalje tražiti?

Biti u iskonskoj,
ženskoj zabludi

da sam je pronašla i viknuti: „Eureka!“

Gdje si ti?

Jesmo li još uvijek na istoj frekvenciji?

UMORNA

Umorna od same sebe,
zaspala bih odmah
i probudila se za par godina.
San je moj spas!
Nemogućem sam oduvijek težila.
Umorna od svih i svega,
pobjegla bih bez traga i glasa.
Nekako nisam ja ona od prije,
bit će da sam konačno odrasla.
Umorna od same sebe,
Tražim izlaz iz labirinta
kojeg sam sama sebi izgradila.

ЗА БЛУД, Е

Огољено, сакривено
Утиснуто у лобању
Импрегнирано у парафин
Млитаво, склупчано
Учаурено – зрно заблуде,
Предрасуде, гордост
Учаурено у закључак.
Језгро ораха.

За блуд, е...

KAKO SE VOLI

Ako nisi siguran kako da voliš nekog,
Voli ga tako što ćeš mu dati svu slobodu
Neka te ne plaše njegova krila
I koliko daleko ga mogu odvesti
To nije tvoja briga
I sa kraja sveta znaće put nazad
Ako je u srcu istinski tvoj
Nekad ćete leteti zajedno
Vodiće te svuda sa sobom
Kao da bez tebe i ne zna da leti
Ali nekad će poželeti da poleti sam
I to neće imati veze sa tobom
Ako tad nisi siguran kako da ga voliš,
Voli ga tako što ćeš mu dati svu slobodu
Raširi ruke pre nego što krene
Raširi ruke što će ga čekati
Nek zna da dom mu niko ne može oduzeti
Nek zna da dom mogu biti i ruke
Ako su raširene svaki put
I onda kad od njih odlaziš
I onda kad im se vraćaš.

DUBOKO U NAMA

Zaronim u sebe malo dublje
Svaki put kad nisi tu i nađem te
Plivaš kao da si u vodi stvoren
I ne mariš što te posmatram
Od tebe učim o miru
Ti kao da već imaš sve odgovore
Ili ti jednostavno nisu ni potrebni
Nekad samo treba zatvoriti oči
Prepustiti se i plivati
Otvorenih očiju ipak
Retko se koja granica prelazi
Kretanje je samo obmana
Dok vi mislite da neko je otišao
On samo bezbrižno pliva
Tamo negde duboko u nama.

САМО МЕ ЗАГРЛИ ЈАКО

Када видиш ме да плачем,
Не питај ме ништа.
Само ме загрли јако.

И немој да мислиш да хоћу о томе да причам,
Нећу. У животу сам проживела свашта,
И поверење ми је сломио свако...

Зато те сада, баш сада,
Онако, искрено молим,
Загрли ме јако...

Данас сам у фази живота,
Када учим да волим.
То неће разумети свако.

Ако желиш, остани,
Ако желиш иди. Не браним ти...
Али пре поласка загрли ме јако.

Не мораш бити на мојој страни.
Не мораш ме у овом стању гледати.
Пусти ме, иди где те чека веселији неко.

Само пре нашег задњег састанка,
Пре твог поласка,
Само ме загрли јако.

СРЦЕ

Пожели оно најлепше
Пожели оно чисто
Пожели да нигде на свету не постоји исто

Једно мало, а највеће на свету
Чврсто на земљи, добро у лету

Једно лако, а брзо на путу
Једно невидљиво, али да пружи руку

Једно перце, што је много јако
Једно које сви воле, али нема свако

ШУТЊА

Када би знао
Да ја бих знала да пружим све
Да желим и могу и удем
Када би заиста знао да никада не би пао
Али када бих ја знала да би ти знао, и да би исто дао.

Када би знао да приче нису празне
Када бих ја знала да не јуриш разне
Када би знао да сањаш сне, ја бих ти рекла можда и пре

Када би знао да кажеш јако и поносно
Моје тихо, било би гласно

ЈУНАЦИ

Ово смо ми, мали писци,
за неке врло познати,
волимо да пишемо,
уживамо у томе што радимо,

Ми смо победници, мали научници,
успевамо у ономе што никада нико неће,
писати и победити себе.

Понекад повређујемо папир,
док пишемо мисли које по глави лете.
Трудимо се римама победити себе.

Залази сунце, другари ме дозивају са улице.
Ја морам да пишем.
Бесно питају докле више.

Писање чини човека снажним,
Замисли свој свет и решава проблеме,
Онај који пише
Види много више
И не мисли више
само на себе.

И НЕБО ЈЕ ПЛАКАЛО

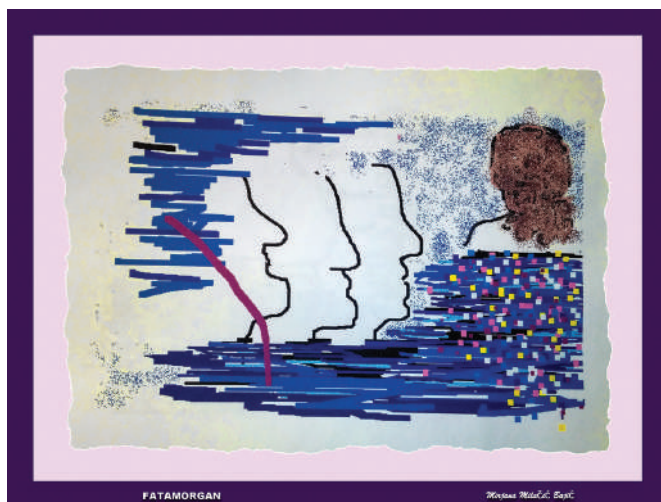
Киша је лила сатима. Непрестано.
Громови су обарали нежна стабла.
Муње су севале, и ломиле небо на ситне комаде.

Хеј, тај пљусак који је допирао до моје душе.
Како је дивно одзвањао удар громава.
Као да се цео Свет руши у једном дану.

Бура је ударала, а небо се развежило.
Ти таласи који немилосрдно ударају у стену.
И туга је мање болела.

Кап по кап. Киша је лила.
Пада. Чујеш. Видиш.
Пада полако, као што се и твој живот гаси.

И небо је плакало.

Dr Mirjana Milačić Bajić

POSEJDONU U POHODE

Sa pučine eho
nekoga glasa
zove na počinak.
Sunce
u svojoj purpurnoj postelji,
nago,
san priziva.
Senka zamire,
tišina se otvara
kao cvet
rasipajući prah svoj
okolo, po pučini.
Provejava vreme ohološću
u krošnjama nebeskim
dok plava raspuklost
stopala ljubi.
Zov iskona

ФЕЊЕРЦИЈА

На мојој планети ничега нема,
Ја марљиво радим дан и ноћ.
Нема предаха, убрзава се смена.
У раду је спас. То моја је моћ.

Тесно је овде, места ни за кога,
Жртвујем жеље, успавао сам снове.
Наређење од људи, можда и од Бога
Покорно испуњавам кроз векове.

Чим сване смркне па опет сване,
Трепнуо нисам, пао је мрак.
Као минуте бројим дане.
Пут је кратак, а фењер лак.

Не тражи смисао у три корака,
Чудиш се глупостима одраслог човека,
Не вреди ни милион сунчевих залазака
Фењер исти држати довека...

РЕГЕНЕРАТИВНО

Од твоје љубави
остали су само рогови
и неки дани губави
као трули стогови.

Али ја сам васкрсла
и сада сањам у другом наручју
јер сам сретно успела
на љубавном подручју.

Он ме кити звездама
да му сијам ноћ и дан
кријући ме у врлетним гнездима
да ме не однесе олујни талас.

У коси уплита ми таму
и неко бајно месечево сребро
никад ме не оставља саму
док ми милује лево, па десно бедро.

Уме и божански да ми пева
само мени знане песме
ватрено љутито сева
нико ме погледати не сме.

Спојили смо душе
за то нема временских граница
све забране се руше
ми вечно путујемо од једне до друге границе.

KAMENČIĆ

Na prašnjavom putu, kraj jabuke rodne,
jednog vrelog ljeta, negdje oko podne,
bljesnuo je kamenčić pred očima dječaka,
kao sićušni svitac iz vrelog mraka.

Možda ga je iz nekog dalekog mora
sasvim slučajno prevezla velika lađa,
jer ovaj magični kamenčić je, bez pogovora,
čarolijom stigao do uspavanog predgrađa.

Ili je neki drugi kuštravi dječak
označio put kroz začaranu šumu,
pa je njegov čudesni sjaj bio znak
da sigurno ide ka poznatom drumu.

A možda je na njemu bio tajni kod,
nacrtan rukom zanesenog ljubavnika,
izgubio ga je uz svoj hitri hod,
žureći dragoj poput hrabrog vojnika.

Ne zna se kakvih okolnosti je bio splet
da kamićak u džepu dječaka nađe dom novi,
ali on u džepu ima cijeli svijet,
dok god su mu mašte puni dlanovi i snovi.

Svakog budućeg dana gledaće taj isti kamen,
pa i onda kad mu sijede zabijele u kosi,
zauvijek će čuvati dragocjeni znamen,
ko zna maštati u džepu vasionu nosi.

SREĆNI PESNIK

Putem u žutom ponosno šeta, ništa joj pritom ne smeta.
Pozdravlja je iz trave vesnik, ona je prvi srećni pesnik.
Devojčice dve za ruke vodi, i baš joj svaki trenutak godi.
Grli je njen kralj kroz život večni, ona je prvi pesnik srećni.

Putem u žutom, šeta i mašta, namerno sebi ostvari svašta.
Slobodno živi, čist vazduh diše, stvara i srećne pesme piše.
Samo je ljubav njeno zvanje, uspeh je njeno prirodno stanje.
I još će mnogo ljubavi steći jer ona živi i piše o sreći.

O kućici u prirodi i o moru, kako dočeka ranu zoru.
O porodici za koju diše, srećni pesnik o sreći piše.
O životinjama i o drveću, o kosmosu i o cveću.
O čemu god srećni pesnik piše to raste toga ima sve više.

Putem u žutom stihove broji, pokazuje svetu da se sve može.
Srećna svoje uspehe kroji i njeni se uspesi množe.

UTOPIJA

Živim li
il' to je tek sjena neke davno mene
škrti kjaroskuro nebeskog igrača
što nam boje miješa
pa se kistom igra
i ne mari za gnjev razljućenih zvijezda

Dišem li
il' to je tek vjetar u krošnji stare magnolije
što dočeka proljeće bez cvijeta
pa na vjetru titra i trenutak čeka
da umjesto života utone u san
odbaci sva ljeta, oluje i kiše,
svaki novi dan

Sanjam li
il' to je tek želja neke davno mene
usahla k'o rosa na podnevnom suncu
i k'o sve želje pritajeno čeka
nekog, nešto, neko tamo čudo
da uskrsne opet i pozdravi život,
raduje se svjetlu bezumno i ludo.

ПЛАКАТИ УОПШТЕ НИЈЕ СРАМОТА

Плакати уопште није срамота.
Било да си женског или мушког рода,
Сузе имају важно значење,
А то је слобода.

Свакој ружи су потребне кише,
После њих свака слободније дише
И више не уздише!

Треба да се стиди онај ко не плаче,
Па од накупљене фрустрације
Свакоме редом по живцима скаче!

Ако баш не можеш ово да схватиш,
Шта да радиш?
Ти јауке своје душе речима истражи,
Уметношћу испољи,
Некоме блиском покажи.

Нека се после овога
Свако на свој начин поштено исплаче,
А не да се више
Због страха од пар капи
Безазлено виче и непрестано скаче.

Плакати никад није срамота.

КАО ГОДОВИ СЕ НИЖУ

Кад би оне знале шта су све мени дале
и где су се све моје чари криле
како би и данас снове сниле?!

Нити хоћу сада да их хвалим, нити шта да понудим,
нити желим коме да наудим, ни да кварим,
ал' животом својим желим да господарим.

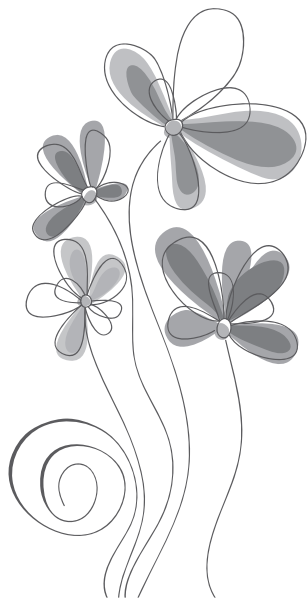
Све што имам морам рећи и од пречег има пречи.
Немој да вас брину моје бриге, нису храна за интриге.

Не волимо увек оно што кажемо,
што волимо то слажемо, сласно прсте олижемо тајно,
као дете од слаткиша и то је сјајно.

Опрати је узалудно са лепљивих руку дела,
но због тога нисам, нити ћу бити невесела.

На мени је само да их нижем,
да их славим и радосно носим,
са манама да се борим, врлинама да се дивим,
то су особине које човека човеком чине,
ал' мрвице ја не просим.

Ту су оне које расту и измичу и кад листа и кад вене
Ту су оне које са мном светле, а могу и без мене.
Док се оне као годови нижу, пратим ритам свог срца.
Зато љубим сваки дан и у миру живим свој сан.

MELEM

Gledala je ostatke sna, kroz zatvorene oči. Probudila je vrućina, ona letnja, teška. Oseća da je natekla od spavanja i sinoćnih suza. Od svega toga oči su joj se slepile, a i od melema bake Jovanke. Ispila je čašu tople vode i otišla pod tuš. Ali tamo je samo nastavila sa plačem. Kad se pogledala u ogledalo, oči su joj se jedva videle. Čak joj se i mutilo. Pomislila je da gubi vid, da postaje slepa. Onda bi u potpunosti morala da se osloni na svoje osećaje. Kakav bi to ispunjen život bio! Bezbojan. Naučila je da se nosi sa svojim bolom, ali ne i sa drugim ljudima.

ШКОЛСКИ ТОК

Гледам јато пристиглих радозналих ђака-првака
како се роје пред опраним широким степеништем,
чекајући звонки звук за улазак у школу,
опасани напуњеним шареним ученичким торбама.

Пратим то узаврело зујање по уређеном дворишту,
покрете, смех и гласове само њима разумљиве,
разумевајући широко отворене очи и румен лица
веселих полазника ка путевима првих сазнања.

Можда сам и ја пун треме уочи реског звона
желео што лакше путовати стазама знања.
Знао сам важност страница новог буквара
и учитељициних високо подигнутих обрва.

Мислим често на те детиње дане из учионица.
Не напушта ме осећај привржености генерацији.
Одавно сам увидео све плодове тамошњег учења,
где сам добио и остварио велики печат васпитања.

ЈЕДНА РЕКА У МОМ КРАЈУ

Испод старог челичног моста
као чаробница воденог света,
искрено дочекује сваког госта,
опија као мирис најлепшег цвета.

Њени таласи милују обале речне
на њима се рађају љубави вечне.
Сведок је многих судбина разних,
испуњених људи, али и празних.

Обожавам да слушам њене приче
које на најлепше бајке личе.
Да брчкам у њој своје ноге босе
док немирне капљице падају са косе.

Топлица као крв кроз вене струји,
подсећа ме на корене моје...
У глави ми одзвања и бруји,
мисли о реци у мом крају се роје.

KUĆA I TI

Zakači kaput tuge u ormar,
iznošene grešne potpetice stavi u cipelar
sa ostalom pocepanom obućom,
čaršav i sve na krevetu što je upijalo
sve tvoje neprospavane noći
iznesi na sunčev zrak zaborava.
Potom svoju suzu urami u drveni okvir
i postavi iznad kamina
da je toplotni zrak pusti na slobodu
onda kada dođe vreme.
Uđi u dečiju sobu i seti se sebe tako male i bezbrižne.
Uzmi platno bele boje i obmotaj se
u više slojeva odvojenosti,
raspusti dugu kosu da miluje tvoje telo.
Stavi ploču *The Beatles*-a u stari gramofon i pevaj uz daire,
izađi iz kuće čiji nisi vlasnik,
sama si je stvorila misleći da ti pripada, ali ne.
Ti nemaš dom u svetu prolaznosti.
Spoznavaj Njega i prizivaj odricanje
i pleši da prizoveš nebesku ljubav.
Cigle se otapaju u crveni prah od plesa,
a ti u ruševinama spoznajesh svoj mir
i shvataš tek tada da je tvoja kuća bila
gvozdeni kavez koja ima izlaz.

USPAVANKA

Svjetlo što rastjera sve moje tmuše
stih koji ružama majskim miriše
blagost što tegobne brige mi briše
volim, sve volim ja: sav prostor duše.

Oči gdje Hera je nebesa snijela
grudi u kojima ljubav se roji
stegna – ta sidrišta cjelova mojih
volim, sve volim ja: sav prostor tijela.

Šapati tvoji će mi sve do smrti
biti kroz ubave sne razastrti.
U magnovenju me tvoja riječ vine

iznad svih nedaća, uz serpentine.
Sem tebe niko to ne um'je tako.
Mirnu noć, najdraža. Volim te. Jako.

ЗИМСКА НОЋ

Зимске ноћи хладно је врло,
Сваког од хладноће боли, стеже грло.
Оштар и бео снег пада,
Улицом мокром иде девојка млада.

Девојка своју љубав види,
Инстинкт јој каже, иди, иди.
Она оде и од снега се макну,
Он јој понуди своју јакну.

То се зове центлмен прави.
Лед се купа у реци Сави,
Леп је врло Дунава ток.
Између девојке и дечка деси се цмок.

САМА

Сама сам
Тако проклето сама
Људи око мене трче
Радују се животу
Усамљена сам као никад пре
Метафоре се претварају у сваку изговорену реч
Свака мисао се отвори и постаје фигура
Сама сам
Тако проклето усамљена
Нема кише да ми дође до прозора
Покуца двапут и удари у ролетну
Ја поскочим од среће
Волим кишу
Сама сам
Тако проклето сама
Нигде никог а свугде сваког
Нико око мене а сви се мотају туда
Нигде радости а сви певају од среће
Све је бајно
Нигде бајке на помолу
Сама сам
Тако сама
Никад усамљенија

NISAM BOGATA

Nisam bogata.
Ja sam iz poštene, skromne kuće.
Kćeri ću pokloniti pesmu,
Ostaviću joj časno ime i prezime,
Ako ona to želi,
A da, i tatine
„Andersenove bajke“ iz 52. bez korica,
Tuju na terasi,
Poj galeba na moru, miris lavande,
Svećicu sa torte
Njenog prvog rođendana,
Kasetu na kojoj je
Naša pesma
Wonderful life,
Baba Zagin recept
Za vladičansku tortu,
Karte koncerata, pozorišnih predstava,
Bioskopskih projekcija
Na koje sam je vodila.
Ostaviću joj
I suzu o oku
Ako ne bude
Siromašna kao ja.

* * *

Beli list pisma
Sam na stolu pesnika
A bezbroj briga

...

Srebrna lađa
Malo gorsko jezero
U smiraj dana

...

Borba za lepo
Bol, krv i trn u ruci
Ruža za tebe

...

Još jedan pokret
I cvet na tvom zidu
Će procvetati

LEPA „KORONA“ - U MAŠTI

Tako je nanelo, da jednostavno nisam mogao na vreme da doletim. Pandemija je, sve blokirano. Nisam kriv ja ali koga to briga. Ko zna šta su sve govorili u povorci, a tek posle pogreba: na pogreb majke rođene nije stigo.

Čekam sestru jer ima nekih obaveza i dan posle pogreba, tamo na groblju, a sve je sama sredila. Živi bliže i sve je palo na nju. Nemam pojma kako da joj se zahvalim, a čim bilo šta pomenem ona će: ma nemoj molim te, pa šta ti je, ma daj... Neće valjda da mi „kruna“ padne sa glave. I mama je tako govorila.

A i kad bi počeo da objašnjavam, da nisam mogao, da je vreme pandemije, da sada živim tamo daleko, gde svi u glas govore da žive u sistemu čija je osnova pravo, a pravi su tamo samo krastavci - takav evropski propis doneli. I putovanja su propisom tako hermetički zatvorili. Ništa nismo loše uradili, a ne smemo nigde, bez obzira na razlog. Zar pogreb mame nije beskonačno važan razlog? Nekako sam uspeo, jer međunarodna organizacija u kojoj sam ekspert je deo Ujedinjenih nacija i imam diplomatski pasoš. Tako mi se mama uvek smejala i u stvari potajno hvalila: moj fizičar sa diplomatskim pasošem.

Evo listam ga sam od prve strane, baš kao carinik, a tako ga je i mama: Da vidim sine gde si mi ti to sve bio u zadnje vreme! Najlepši su mi ovi pečati sa krunom. Korona mi je uzela mamu, najradije bi tu reč zabranio, a sestra nežno preuze pasoš. Prolista ga, istim onim pokretima, kao i mama, tamo negde pri kraju zastane i u maminom tonalitetu kroz suze i smeh: ovaj pečat ima najlepšu... krun... „koronu“. Smeh koji je objavio pobedu života, pobedu nad najružnijim izrazom u ovo vreme užasa. Kroz suze zajecah rečima iz mašte: lepa „korona“.

SVA VREMENA OVOG SVETA

u nežnom očekivanju
tebe
uz mene
stvarno mi se čini
da su sva proleća
sva leta
i zlatne jeseni
i zime u srebrnom inju
prolazile bez smisla
kao daleki neki sni
uz zaludnu čežnju
sva vremena ovog sveta
su bili samo treni
kad si došla
šapnula mi
da
i privila se
k meni

НЕГДЕ ДАЛЕКО

Желим да идем негде далеко,
Много далеко, можда и даље од свемира,
Да се склоним од све буке и немира.

Негде далеко, где су виле праве,
Где су љубичице црвене, а вишње плаве.

Негде далеко, где је школа лака,
Где се може играти чак и до мрака.

Негде далеко, и то се не шалим,
Где не морам на било шта да се жалим.

Али где ће бити они које волим,
Они са којима све тајне делим?
Зар нећу тад њих да се зажелим?

ЈОШ САМО ГОДИНУ ДАНА

Још само годину дана,
остало је до нашег растанка.
Већ смо сада тужни и сетни,
а да растанка као да нисмо свесни.

Осми разред ће брзо проћи,
а неко ново доба ће ускоро доћи.
Неће бити више корачања кроз наранџасту зграду,
кроз нашу најбољу, најлепшу, нашу бригаду.

Наставнике ће заменити професори,
а они ће бити наши нови узор.
Учионице препуне паноа, слика и експоната,
замениће кабинети стручних предмета.

Брзо је прошло ових седам година
а сећам се школе од првог дана
и много ми је жао,
јер је остало
још само годину дана.

KRALJ JE PROSJAK

Tanka je nit između slave i propasti,
čovaka moćnog i leša što ga jedu crvi.
Verovati u jedno da istina je,
zabluda je,
jedan kralj ima prosjaka u sebi.
Mučen ima snagu moćnog,
bogalj ima prefinjenost plemića,
a obrazovan neznaicu.
Svi se dele u mnoštvo,
a zajedno su jedno.
Bez napaćenog naroda ne znaš da si bogat,
a bez imućnog gospodara ne vidiš da si jadan.
Ne znaš da si svetlost dok ne prođeš tamu.

U kući prestupnika, zločinaca potomak,
dobar mora breme predaka i dalje nositi,
jer patnje su jednog, patnje svakog,
i greh je jednog, greh svakog.
U večnosti oni su jedno.

МИМИНА БРЕЗА

Када си дете, чини се, све је лакше. Тада, са неких 10 година једина тешка ствар била ми је да напишем тему о брезе. Имали смо строгог, али правичног учитеља. Било нам је јасно да ће бити проблема са писањем те теме. Завршио се и четврти час. Била је јесен, петак. Имали смо цео викенд за писање теме. Враћајући се из школе причали смо шта да радимо. Нико није имао идеју. Дошли смо кући, јавили се родитељи-ма и поново смо се састали да се играмо. Мало смо прошетали крајем, и то сви... Били су то безбрижни дани. Тада не размишљаш превише о последицама, о смислу живота, али ипак желиш да што пре одрастеш. У насељу је живела једна жена. Њен муж и она. Сами. Та жена је волела децу. И своју и туђу. Радо смо свраћали код ње. Овога пута била је напољу. Махнула нам је, а ми смо, не само из сажаљења, не само из обавезе, свратили да је посетимо. Тада је већ било 15 година од како не стаје на ноге. Била је благе нарави, и имала тих и умирујућ глас.

„Децо, како је данас било у школи? Да ли је учитељ Љубинко и даље строг према вама?“

И то је био тренутак да се пожалимо. Све смо јој испричали о оном саставу о брезе. Онако, искрено, затворила је очи, уздахнула и све нас појединачно погледала, те поче: „Па, бреза је најлепше дрво. Има ту о чему да се пише. Није то тамо неки баук. Видите ову брезу у мом дворишту? Посејана је пре 15 година. Некада, на месту где је сада ова бреза није било ничега. Мој муж је схватио да би се кроз прозор на том месту ова бреза видела одлично. Док је била младо, тек посе-

јано дрво требало ју је заливати. То је радио мој муж свакога јутра. Тада нисам знала зашто толико брине о дрвету. Сваки пут када би отишао до брезе остајао би неко време. Увек је био окренут леђима. Код мене би се увек враћао растерећен. И ја бих била срећна када бих њега видела насмејаног. Све док се једног дана нисам пробудила. Мислио је да спавам. Тог дана није био окренут леђима. Видела сам да плаче. Када је дошао код мене питала сам га зашто је плакао. Говорио је као дете које је нешто скривило. Рекао ми је да није могао да поднесе што не могу да ходам, и да му је тренутак када нам је лекар то саопштио – променио живот, као и да се осећа кривим и беспомоћним. И знате децо, ми нисмо неки патетични људи, али та бреза упијала је сваку његову сузу. Зато је волим. А и тај ваш учитељ, баш је неки мудар човек. Будите срећни што вас није учио да будете као сви, а то што вас „кажњава“ на чудне начине – он само хоће да вас научи.“

На улици се осећао мирис зимнице. Касније, те вечери исписана су мала ремек-дела нас деце. Без ичије помоћи. Најлепшим словима. У понедељак смо читали саставе. Учитељ је био поносан на нас.

NEĆEŠ VIŠE NIKAD

Čitam beletristiku i dišem na nos.

U taktovima.

Ja koja punim tek tridesetu za četiri dana.

Otišla sam sa koferom punim misli, ispijati najdivnije vino, plivati pod septembarakim nebom, rascvjetalo more, moja koža miriše na marmeladu.

Trag soli značio je rastapanje moga tijela na bljuzgave komade, raskid sa prošlošću, ljubavima starim, ljubavima budućim.

Sjekinom su me po tim bljuzgama od tijela komadale riječi.

Prošlost i sadašnjost su me nazivale kurvom.

Odmahivala sam glavom i otresala rukama podalje od sebe kao da tjeram rojeve pčela čiji ubod je kurva.

Teške riječi za tridesetogodišnjakinju iz provincije koja se oporavlja od života.

Ogrnuta džemperom ugasila sam posljednju cigaru.

U mojoj glavi svirala je tišina u pro hladno južno svitanje.

Nećeš. Više. Nikad.

Vozilo me miljama daleko, spuštenih prozora s vjetrom u kosi.

Iz srca je otpuhalo svaki trag krivnje, gorčine koju sam u sebi osjećala.

Nećeš. Više. Nikad.

Isprala prošlost i saprala sadašnjost dok se još nije, kao prljavština, skorila na meni.

Nećeš. Više. Nikad.

Iz očiju istrljala sol i slike. Sve suze ovog svijeta.

Sjećanja. Riječi.
Riječi!
Nećeš. Više. Nikad.
Nazdravila sam ljubavi koju sam u sebi rodila.
I sebi rodila.
Sebe zavoljela.
Nećeš. Više. Nikad.

O RANAMA

O nedostajanjima
djevojčica u meni
šta je mogla da zna
tek stasala, u vrli novi svijet kročivši ispod staklenog zvona
nespremna.

O ljubavi
djevojčurak u meni
šta je mogla da zna
rastrgana između nedostajanja i pripadnosti.
Željna.

O ranama
žena u meni
slika svoje majke
šta je mogla da zna osim da gura dalje
kao da iz malenog srca istiskuje bebu, devet ljeta,
s osmijehom i blaženošću Marije
jer tako treba i jer tako mora
i jer je tako htjelo da bude.

Tvoja preslika,
živi spomenik,
Ja,
zovem se sjećanje.
Nježna struno moja.
Ja,
slika svoje majke,

o nedostajanjima,
pišem stih,
poklanjam,
umotan crvenom mašnom od pliša,
na pragu proljeća.

O VREMENU

Rovarim po albumima, starim fotografijama,
po podsjetnicima u kalendarima,
računam koliko tačno vremena je prošlo
u dan,
sat i minutu,
u sekundu.
Tristočetdrdesetsedam miliona sekundi i još koja,
a od jučer je prošlo jedanaest godina.
Koliko je samo to nedostajanja?
Računam koliko bi godina imala.
I govorim sebi:
nemoj da te plaše godine koje dolaze
što će biti i ko ću postati
Ja
bez ikoga
razmišljam koliko si mlada bila kad si otišla,
na prve hemoterapije,
kad si plakala zbog bubrega koji je zatajio.
Hrabro smo se bodrile na izlazima bolničkih soba,
u koje si se iznova vraćala.
Zamišljam
koliko mora da si se plašila, a pored mene, devetnaestogodišnjakinje,
ponosno gazila bolničkim hodnicima.
Zamišljam koliko si mlada bila i kako te je mladu sažvakao život,
isti ovaj koji i sama živim.

I ne plašim se što će biti i ko ću postati kad krene da me melje
i mrvī,
natašte.

Ali, ništa neće da me plaši toliko,
koliko vrijeme.

A samo od jučer je prošlo jedanaest godina.

/mojoj mami

NEIZGOVORENO

Vežu mi se,
za srce,
kao holesterol za krv,
sve neizgovorene, progutane, prešućene riječi, koje sam trebala
izgovoriti;
A nisam!
Šefovima za grube riječi, uvrede i ignorisanje,
Kolegama za ugnjetavanje i iskorištavanje,
Familiji za zapostavljanje, jedinoj tetki za sve i ništa,
Prijateljima za napuštanje;
Njemu za nerazumijevanje;
Komšiji za rotvajlera koji je pojeo naše kokoši, i komšiji koji baca
petarde na mog psa, i komšinici koja izviruje u koja doba sam
stigla kući, da li živim tu ili dolazim nekome,
gdje idem svaki dan, da li je kuća u rasulu, zašto se nikad nisam
udala;
i „znaš li ti ko sam ja?“ komšiji,
i svima drugima koji me po mahali zaustavljaju da mi nešto
spočitaju,
gdje mi ker kaka i druge male boginje,
svima zbog kojih je moja mama patila uporedo s rakom a dijete
u meni savladala nemoć;
Dijete u meni je zapamtilo;
A karma je uistinu kučka!

Prešutila sam majci moje strahove,
Ocu suze i krah duše moje,
Nisam izgovorila
Bratu za ljubav,
Drugarici što je bila tu i kad nije;
Neni što pazi da nisam ozebla i gladna;
Djedu za prelijepo djetinjstvo;
Adži što mi je drugi otac, podrška, i zid i vjetar za moja leđa;
Žutom, duši mojoj srodnoj,
Za „Džana, sine“;
Za „Tvoj mir nema cijenu“;
Za „Naravno da možeš“;
Za „Volimo te“;
Za „Šćero“;

Muškarcima u mom životu za (s)trpljenje;
Za ruksak pun jagoda i mira;
Za noći pod vedrim nebom;
Za ćutljive duge vožnje u beskraj;
Za pruge i stanice;
Za sve moje nove stranice;
Za utjehu njemu, mom zagrljaju kad se sve raspadne.
Svezalo mi se sve u grlu, neizgovoreno
Satkana sam,
u broju četrdesetčetiri, ja od svih riječi
i neriječi
u pero,
paperjasto, nevidljivo i veliko.

BEG U SAMOĆU

Pucketa tišina bez suviše reči,
bez pitanja, neprimetno, budi se dan.
Daleko od svih, sebi najpreči,
Jutarnju kafu gustiram sam.

Mir se probudio neuobičajeno rano,
snagu tuđeg gneva u okruženju nemam.
Upravljam svojim mislima lagano,
loše imitacije rukopisa, ne moram da spremam.

Divna i beskrajna raznolikost ćutnje,
prij a u opljačkanom teroru vremena.
Drhtaj prikrivenog iznenađenja, više nego ljutnje,
godi u samoći, lišenoj bremena.

Odmaram uz kafu i knjigu,
dim cigarete, ne stvara mi sede.
Ne, nemam nijednu brigu,
čak mi i divljač iz ruke jede.

Odmaram...

DALEKA ZVIJEZDA

Promatram zvijezdu, daleku i modru
– najljepšu u noći.
Skriven u samoći,
sanjam jednu ljubav, položen na òdru.

– Zvijezdo daleka, molim te, pokaži,
(u luda vremena!)
gdje je noćas žena,
koju ovo srce bezuspješno traži?

Treperi zvijezda tako divna sjaja;
poruku mi šalje gdje tražiti treba,
a mislio sam, došo sam do krâja.

– Hvala ti, zvijezdo, zavodnice s neba!
Kada ju nađem i kad' joj saznam ime,
bit ćeš dio nas. – O, sjaju s visine!

REČI

Ispred mene stoji hladna stena, sa likom čoveka kome je u grudima vatra gorela, u trenutku u kom nam se pogledi sretnu. A ja se pravim da ne vidim. Da to više nisi ti. Da ti je davno postalo svejedno hoćeš li ruku prebaciti preko mog ramena. Ili ćeš je staviti u džep. Iako su se nekada tamo gurali naši isprepletani prsti. Pa mi dlan krene mahinalno ka tvom, ali ubrzo shvatim da je zatvoren. I pravim se da je u redu. Jer ne želim da prihvatim. Da to više nisi ti. Pa se tešim. I nadam. Da će se tvoji koraci ponovo, jednom, usmeriti ka meni. I uporno sebe uveravam, da si možda samo zaboravio put. Iako se put koji vodi do srca, ne zaboravlja.

Pa onda skrenem pogled. Da ne vidiš tugu. Kao da bi je prepoznao. Pa, čak ni tvoje oči nemaju one iskre. Zamišljen pogled i umorni obrazi... Od lažnih osmeha. Pa te, plašeći se odgovora, ipak pitam – šta nije u redu? A ti ne umeš da odgovoriš. Ni da mi objasniš o čemu razmišljaš. Šteta. Nekada nam, da bismo se razumeli, reči nisu bile potrebne, a sada nam, eto, ni one nisu dovoljne.

ЛЕТО ДВЕ ХИЉАДЕ И НЕКЕ

У лонцу од зарђалих маштарија
Сакупљам кишницу хладних загрљаја
Док се, заједно са осталим мишевима,
утркујем у циклусима крутих јутара.

На старом, оштећеном ормару,
Размећу се устајалим мирисом
Две гњиле дуње, разборите дангубе.

С клеветушом у уху
Галопирамо међу осиромашеним полувоћњацима
Мој магарац и ја,
И траћимо још једно брбљиво лето.

*„Filmsko večé“,
pigmentne boje*

*„Vilinska ratnica“
grafitna olovka*

TEBI

Zašto u ljubavi ne umem da pišem -
Kad srećna sam, sijam i grliš me jako?
Spremim papir pa samo švrljam i brišem
Izraziti nežnost ne dolazi lako.

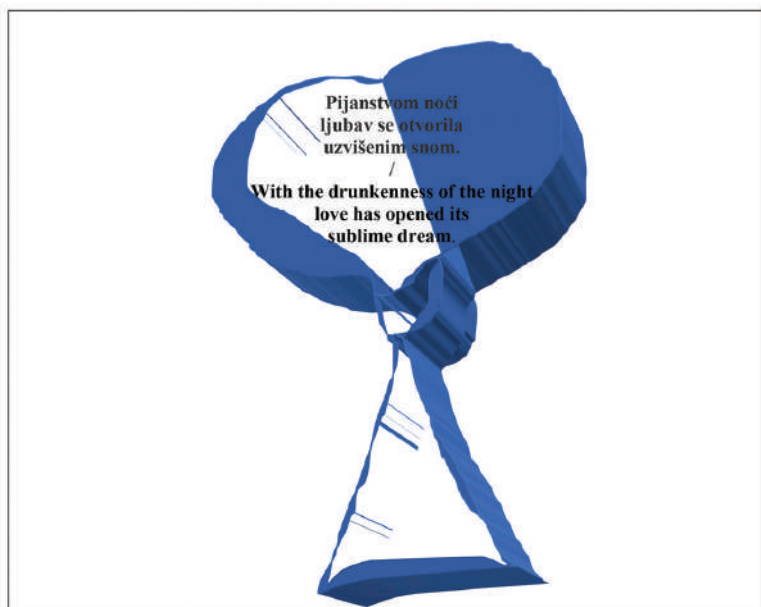
Najlepša dela ljubavne su pesme
Od bola satkane, napisane tajno
One reči koje niko čuti ne sme,
Sazvežđa na nebu koja gore sjajno.

Zato sada pišem da objasnim ti bar
Ljubav ovu što iz dana u dan gori
Da smislim jednu divnu i iskrenu stvar
koja dok je čitaš neće da izmori.

Reči što ti šapućem, tihe i tečne
Zauvek su naše, obećavam sebi
Neka na papiru one budu večne
Jer pesmu ovu sada posvećujem tebi.

СУМРАК

Мирис откоса, стопало жуља травке.
У косу запео чичак. Свице чекам, доћи ће,
нада нека куља као онај пали зрак преко стрџике,
за облак запео мак
и сав се свет у мање од трунке претворио.
Месец свиће. Лежим у обали, мислиш, чекам те.
Не, свице чекам. Ти да будеш као грана, ослонац,
на конач да окачим булке отровне
и црне перушке врана око руке,
пре ће кајсија да никне у кошпи,
пре ће оловне војнике некој госпи
на једној нози дечак донети
него ти тако неког волети.
Не љути се, не, не чекам тебе, свице чекам
као жаруље да оките мрачне кутке
и ћутке, сова кад ћукне у мраку борика
и месец кад букне изнад дединог шљивика,
чекам неког ко још није дошао, чију слику горе
међ звездама штрика ноћ на тренутке.
Видим знам да ће доћи, то су абери ноћи,
бакљаде које читам, доћи ће, са свицима,
уткан у сан стваран, опаран од наде
Знам да ће доћи и чекам. Чекам...

NE OKREĆEM OD PROŠLOG GLAVU

tati

Ne dam tvoje ime zaboravu,
ne okrećem od prošlog glavu,
uvek su sveža sećanja
iz kojih tvoj lik izranja.

Sve što si snažno voleo,
sve što si ostvario,
sve što te je okruživalo,
sve te to snažilo.

Puno si se brinuo,
empatičan u srca vinuo,
briga ti nije dala mira,
do kraja te nije ostavila.

Energija kad se utanjila
i borbenost je smanjila,
u neudoban položaj te stavila
i nepravedno napatila.

Zbog svih lepih vremena
zaboravu te neću dati,
stalno ću te u dobru pominjati,
dok sam živa – voleti.

9.4.2022.

Snežana Marko - Musinov

- Zagrejali smo se – za pogrešnu stvar.
- Svi smo naoružani – jezikom.
- Nema boljih predstava od konferencija za štampu. Tu je u stanju svako da svakom majku.
- Ni po babu, ni po stričevima. Po zaslugama.
- Proglašavamo vanredno stanje čim dete krene u skitanje.
- Nova otkrića bacaju debelu senku na stara saznanja.
- Žena u godinama = u struku sve deblja, u mozgu sve tanja.
- Nekima se život smučio jer ih je mučio.
- Kad grane sunce, ne razvedri se svakom.
- Prekalili smo se, a da gvožđe videli nismo.
- Nismo sve ispeglali... Još smo dužni.
- Više ni ljubav ne oročavamo na duže vreme, kamoli novac.
- Svaka vrdalama živi u zabludama.
- Srbima je more dostupno, usputno.
- Ko okleva, znači da odoleva.
- Život je pustolovina sa poznatim krajnjim ulovom.
- Banalno je posmatrati, a odgovorno svedočiti.
- Bez podsticaja, nema isticanja.
- Dok jedni halapljivo gutaju hranu, drugi – knjige.
- Otkrivanje čoveka po meri na visokoj je ceni.

У ЛОВИШТУ

Само је острво потпуно моје.

Када погнем главу у дубоко
утопим снагу у житу
са рукама до лаката
у земљиној кори
испирам вулкане
инатне нежности света

Сврха бескриља?
- Трчи брже од метка

Ако се окренем
- глава ће видети страх
и оборићу поглед

у мрак.

Трчи, трчи брже.

ШЕТЊА

Нашли смо се у паркићу, паде ми у загрљај,
осмехом је децембар пресвукла у рај,
ходали смо полагаано, гурајући године у крај,
док смо се присећали у очима тињао је сјај.

Враћали смо на тренутке онај стари плам,
бањске стазе одавно већ познате су нам,
шетали смо а под стопалима године јењавају,
гуркајући тајне додире што још увек спавају.

Призивали смо у мислима оно давно доба,
када побегли смо, а требало је да се проба,
ноћ се пришуњала, прекрила је дан,
речи су изостале, никад остварени сан.

Растали смо се у необичној тишини,
под окриљем ноћи и децембарској тмини.
Отишла је, поневши са собом тајну...
У свом оку сакрила је нашу звезду сјајну.

PITALICA ZA PSIHOTERAPEUTA

Toliko napora da se nešto dosegne!
Stare zapitanosti lijenom preciznošću imenuje navika.
Svijest o sebi – blaženo okamenjeno spokojstvo!
Zašto je problem raščistiti sto?
Staviti crticu na slovo T, tog imena?
Ako postoji plašt nevidljivosti,
Vrijeme i okolnosti potrudili su se izatkati ga za nju.
Možeš li biti psihoterapeut svijeta u kojem živimo?
Pripitomljen miš ispod slavluka ne gricka mir, nego sir.

Srđan Petrović

- * Volim razgovore koji posle razgovora nastave da razgovaraju u glavi.
- * U prirodi žene je da misli, a muškarca da to bude o njemu.
- * Našalio se da će je voditi mesec dana na selo umesto na more. Spakovala je stare patike i ništa nije rekla... Voleli su se. (Kratka izmišljena priča – zapisana da bi se obistinila)
- * Ti si poput uređenog vrta. Tvoje vode bi da teku ka moru. Ja sam divlja šuma. Vetar me umiva. Ruke su mi hladne, ali su misli letnje. I ko zna... Možda nam u naličju lica isto sunce sja.
- * Između odluke i greške može da se nađe i poneka laž, sve ostalo su strasti.
- * Solo sam po izboru... Ne svom izboru, moj izbor nije imao ukusa.
- * Kažu da planovi napravljeni na moru ne mogu da propadnu. Možda zbog vode, šta znam. A da li tonu?!? Treba valjda otići na more pa proveriti, ali taj plan mi je već unapred propao. Kada su planinski planovi u pitanju, e tu već svašta može da krene nizbrdo. Ali dobro je... Nizbrdo može da krene samo ono što je krenulo ka vrhu. Bitno je da se ti ne kotrljaš, jer onda si sigurno krenuo negde nizbrdo.
- * Protiv vrućine vredi se boriti samo još vrelijim mislima.
- * Odavno se ovamo više ne seje pšenica, ali uvek u ono vreme kada bi počela da zri, kao da se desetine zvezda spusti pravo sa neba i zasvetluca svuda okolo od tih malih čarobnih bića. Negde između vrelog radnog dana i tople letnje noći, negde gde se spajaju stvarnost i snovi...
- * Ako nije vredno sanjarenja, nije vredno ni truda.

ODLUKA

previše sam vremena i energije potrošila dokazujući da pripadam
mišljenju, odluci, pantalonama
previše vrednosti dala drugima u čijem svetu ne postojim
ne vredi da zapisujem mračne momente
jer to će samo okameniti reči
i dati im značaj koji ne zaslužuju

AUTORI - АУТОРИ

VIKTOR TIŠLER

Kada sam prvi put dobio batine za izvrljan zid, rešio sam da papir bude moj dobar drug. Pišem od kada sam savladao sva slova, pre toga sam bio naivni slikar. Nekad samo piskaram domaće zadatke a nekad ljubavna pisma. Sve što sam napisao neko je u nekoj drugoj formi rekao. Jedino inovativno su moje ideje i jedna reč koja samo meni ima smisla jer sam je ja skovao. Više živim u mislima nego na javi. O sebi dugo nisam pisao pa ne znam da li sam ostavio neki utisak. Zamislite bilo šta i tamo ću biti ja. Čekam vas.

TAMARA DRAGIĆ

Rođena je 1987. godine u Banjoj Luci. Prvu zbirku poezije SAM U GOMILI objavljuje u decembru 2016. godine. Roman BOŽIĆI U VREMENU objavljuje u septembru 2020. godine. Zbirka haiku poezije „Mjesečeva Kći” u pripremi. Spoljni je saradnik Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske. Učesnik mnogobrojnih književnih manifestacija, kao i voditelj književnih promocija. Piše i književne recenzije. Bavi se lekturom poezije. Objavljivana joj je i poezija za djecu. Radovi su joj zastupljeni u mnogim zbornicima i knjigama, kao i u *Balkanskoj antologiji*. Dobitnica je više književnih nagrada i priznanja. Najdraža nagrada prvo mjesto u konkurenciji više od 400 autora iz 12 država, za pjesmu NE BUDI USNULE SNOVE, na 10. međunarodnom natječaju za poeziju u organizaciji Pisci i Književnost – Gradovi od stihova: tišina pahulja, 2. dio.

СТЕФАН ВУЧЕВСКИ

Рођен је 22. октобра 1991. године у Вршцу. Објавио је збирку твитова „Вучевсковање“, роман „Плава се слаже са црвеном“,

роман „Распадање“ и комедију „Пресудан викенд“. Све четири књиге су у издању Креативне радионице Балкан. Од зборника, до сада је учествовао само у зборницима Креативне радионице Балкан: „Зборник успомена“ и „Зборник за незаборав“. Проглашен је за НАЈ аутора Зборника успомена и то је његова прва награда. Написао је све књижевне форме које је сматрао битним за свој циљ да буде комплетан писац: романе, драму, афоризме, флеш приче, приповетке, хаику песме, епску песму, лирско-епске песме и лирске песме (елегије, хумористичке, сатиричне, описне, мисаоне, љубавне, социјалне и родољубиве песме). Написао је све врсте хумора које могу бити у писаном облику: паметни хумор (игре речима), анегдотски, самопонижавајући, надреалистични, дечји, црни, плави (вулгарни), актуелни, посматрачки, иронични, агресивни... Као и онај који најмање воли – троловање.

TAMARA KUZMANOVIĆ - TAMKUZ

Рођена је у Београду једног 11. јула за који нисмо претпостављали да ће бити озлоглашен као datum. Од 1996. године радила је као новинарка репортер прво на *Радију Политика*, а потом и на истоименој телевизији. Недуго затим упоређо је почела да ради за Новинску агенцију *Beta* и прелази у писано новинарство. Од 1999. до 2006. изveštavala је из Женева из Уједињених нација за Агенцију *Beta*, јапанску агенцију *Kyodo News* и повремено лист *Politika* и *Danas*. Потом је била сарадник швајцарског листа *Gošebdo* (*Gauchebdo*) и сајта *B92*. У Београд се вратила 2011. Поčinje да пишем кратке приче на блогу tamkuz.wordpress.com и објављује их у бројним збиркама више аутора. Govori tečno engleski i francuski jezik, a služi se ruskim. Ponekad prevodi za *Međunarodni socijalni servis* из Женева. Завршила је Visoku струковnu школу тржишних комуникација у Београд.

SVETOZAR GUŽVIĆ

Rođen 29.12.1998. u Zvorniku (Republika Srpska). Student pete godine medicine na medicinskom fakultetu u Foči.

ДУШАН СТОЈКОВИЋ

Pođen je y Лесковцу. Живи y Грделици. Пише за њу и за све који осећају мирис поезије. Објавио је збирку поезије „Ниси проклета - на груди ушло, на груди изашло“. Заједно са Јеленом Сарић Цветковић оснивач је Удружења МУК (Млади Уметници Културе).

IVO N. TORBICA

Rođen je 1981. godine u Mostaru (Bosna i Hercegovina). Po obrazovanju je profesor razredne nastave i master – diplomirani inženjer menadžmenta. Član je Udruženja tehničara i inženjera Srbije od 2019. godine, Sveslovenskog književnog društva u Beogradu od 2021. godine, Međunarodnog udruženja književnika i umjetnika „Gorski vidici“ od 2022. godine. Njegove pesme su našle svoje mesto u nekoliko književnih zbornika, kao i u elektronskom časopisu „Slovošlovlje“. Redovno učestvuje na književnim večerima u Beogradu i šire. Trenutno živi i radi u Vladimirovcu.

IVANA STANKOVIĆ

Rođena je u Leskovcu 11.02.1997. godine. Tokom studiranja, počela da živi u Nišu. Završila je Osnovne akademske studije na Filozofskom fakultetu u Nišu, odsek za Pedagogiju i Master akademske studije u Novom Sadu. Studirajući pedagogiju, spoznala je sebe kao ličnost i dobila novu viziju i poglede na ljude oko sebe. Empatija, altruizam je ono što nas odlikuje. Najboljom verzijom sebe stvaramo osnovu za adekvatno vaspitanje i obrazovanje dece i omladima. Voli da putuje, voli drugačije i različite stvari. Voli edukaciju, voli strane jezike. Sve što je drugačije od nečega uobičajenog zaokupira njenu pažnju! Nedavno je počela da slika i crta, samouki je slikar. Uživam

u svemu što radi, jer to radi iz duše... Veliki je ljubitelj umetnosti, to je za nju šarena radost i širenje ljubavi, gde pronalazi svoj mir i uživa.

ДИНКО ОСМАНЧЕВИЋ

Писац кратких форми, афоризама, пјесама, сатиричних прича и пјесама, научно-фантастичних прича. Бави се енигматиком. Заступљен у двадесетак антологија. Објавио збирку афоризама Велики прасак (2019.) и Златне резерве (2021), обје у издању београдске Алме. Награђиван на конкурсима и фестивалима хумора и сатире: Прво мјесто на фестивалу *Смејада* 2013. Прво мјесто на конкурсима за најбољи афоризам часописа *Terra* и *Sci-Fi друштва* Београд (2010.), *Златни Афоризам* 2021. *Клуба умјетничких душа* (Мркоњић Град) и друге награде и похвале. Научно-фантастичне приче објављивао у часописима као и у многим збиркама прича. Награђен за најбољу домаћу SF причу објављену у Галаксији (2000.). Пјесме објавио у више дневних новина, часописа и зборника. Награђен Сребрном плакетом (друго мјесто) на конкурсима *Муса Ђазим Ђатић*, за најбољу пјесму у БиХ 2020. Бави се енигматиком. Уврштен у *Лексикон загонетача Босне и Херцеговине*. Дописник часописа *Шехер Бања Лука* који излази у Шведској. Пише колумне о актуелним дешавањима, за *Независне новине*. Живи и ради у родној Бањалуци.

DANIJELA GAČIĆ

Рођена је 18.11.1999. године у малој општини Лjubовија. До своје четрнаесте године живела је у селу Грачанца код Лjubовије. Основну школу је похађала у суседном селу – Узовница. Средњу школу завршила је у Шапцу, где се преселила заједно са родитељима и братом. Trenутно живи и студира у Новом Саду, на Филозофском факултету, одсек српска књижевност и језик. Писањем је почела да се бави још у школским данима, док је била дете. Тако први пут учествује 2013. године у пројекту „Сто младих талената – поезија“ у издању „Српска кућа“ – Пожаревац који је приредио Братислав Голић. Други пут учествује 2019. године на конкурсима *Griffon Culture* у зборнику „Наше песме“ у издању Горана Мижковића. Учествовала је и у два зборни-

ka *Kreativne radionice Balkan* „Zbornik uspomena“ 2021. godine i „Zbornik za nezaborav“ 2022. godine.

ЖЕЉКО МАРКОВИЋ

Рођен је 1961. године у Мазочу код Фоче. По образовању је дипломирани економиста. Пише афоризме. Објавио је три књиге афоризама: „Истина о нама“ (2011), „Народе, извини!“ (2016) и „Живот на овим просторима“ (2021). Живи у Чачку.

ЈЕЛИЦА МИРКОВИЋ

Рођена „давне“ 1998. године у свету у којем се сналази онако како мора. Живи ту и тамо, покушавајући да остави траг на овој планети пре него заувек оде. Своје време проводи у машти, углавном, па тако често измашта неке људе. Спас проналази у папиру и оловци, када речима осликава све оно што се дешава у њеној глави. Омиљена боја јој је љубичаста, какве су и корице њене прве књиге „В као Победник“ у издању *Креативне радионице Балкан*. Заљубљеник је у спорт, музику и пешачење, а посебну љубав гаји према књигама и читању, јер књиге су је често боље разумеле него људи.

SILVANA JOVANOVIĆ

Рођена у Зaječару (R Србија), данас живи у divној Bosни i Hercegovini у lijepом Крајишком мјесту Velикој Kладуши већ šest година. Kроз основну школу и дječјих игара створила се љубав за писањем. Pisала је разне саставе и приче које знају често на нас да личе. По завршетку средње школе посебно јој је рад у RTV Zaječар остао у srcу. У априлу је објавила прву збирку pjesама „Oблак испод ложе“ у издању *Visual marketing Bihаć*.

TAMARA SIMIĆ

Рођена 04.10.1999. године у Šаpcу као прво дете оца Zорана и мајке Dragice. Sвоје detinjstvo је провела у родном selу Jaloviku, а сада је student треће године, на Poljoprivредном fakultetu у Novом

Sadu, odsek voćarstvo i vinogradarstvo. Do sada je učestvovala: 2017. godine – Festival ljubavne poezije „Ivan Pangarić“ - Sombor; 2021. godine – „Zbornik uspomena“ u izdanju *Kreativne radionice Balkan*, 2022. godine – „Zbornik za nezaborav“; Zbornik poezije „Šraf 2022. br.6“; Zbornik poezije „Šraf 2022. br.7“; Zbornik poezije „Šraf 2022. br.8“. Na 11. međunarodnom konkursu poezije u organizaciji *Pisci i književnost* – „Poezija zlatnih stihova: Niti ranog proljeća“, 4. deo osvojila je 3. mesto. (Zagreb 2022). Ove godine je objavila svoju prvu knjigu „Život kroz stihove“ u izdanju biblioteke „Diša Atić“ Vladimirci, na šta je najviše ponosna.

ANA MILIVOJEVIĆ

Iz Donje Mutnice (selo kod Paraćina). Ima devetnaest godina. Pisanjem se bavi od prvog razreda osnovne škole. Objavila je svoju zbirku poezije i proze „Srce aprila“. Njena dela su bila mnogo puta nagrađena i objavljivana u raznim časopisima i zbornicima. Glavni motiv za pisanje joj je oduvek bila ljubav.

СТЕФАН ТРАЈКОВИЋ

Рођен у граду без лажи. Бави се писањем од 2014-те, а поезијом од 2017-те. Дипломирани англиста. Пише на матерњем и енглеском. Уметност су кругови пакла, а уметник је ту да буде Вергилије читаоцу, док читају о декаденцији цивилизације. Град Боре Станковића има своје будуће писце и песнике. Само наставља традицију сведочанства генерација.

АНЂЕЛА СТЕФАНОВИЋ

Рођена у Чачку, 2002. године. Завршила смер туристички техничар у школи у Чачку. Пише песме и кратке приче од петог разреда основне школе.

MIRJANA ĐAPO

Rođena 1950. u Smederevu Završila Filološki fakultet u Beogradu, grupa za srpsko-hrvatski jezik i književnost. Živi u Beogradu kao profesor u penziji. Objavljena dela: zbirke poezije „U bunilu”; „Tumaranje po egu”; „Grafiti po zastorima duše”; „Antigonin vrisak”; zbirke priča „Klupa za tihu raj”; „Uzdizanje vlastitog neba”; romani „Elysion”; „Sećanje – nasleđe prošlosti”; „Lady i Aziz-aga”; priče za decu „Put u središte bajke”; „Lepe i ružne reči”; „Cipele koje same hodaju”: knjige aforizama „Talasanje po suvom”; „I vi ste tu”; „Otvori oči – zaudara”; knjiga dramskih tekstova – „Možda i nije baš sve tako crno”; knjiga prikaza „U potrazi za lepotom i smislom pisane reči”; romaneskna monografija „Čuvar vatre”. Dobila više prestižnih nagrada i priznanja; Zastupljena u antologijama i zajedničkim zbirkama; Prevođena na više jezika; Nosilac Zlatne značke Kulturno prosvetne zajednice Srbije; Član Udruženja književnika Srbije; Član Matice srpske. Književnica godine - 2017. Izdavačke kuće ARTE.

INDIRA OMERHODŽIĆ BAKOVIĆ

Rođena je 24.03.1964 godine u Brčkom gdje je i odrasla i veoma mlada započela zajednički život sa izabranikom srca svoga. Po zanimanju krojač, dugo godina se bavila tim poslom dobivši i etiketu - „majstor svog zanata,“ Druga velika ljubav joj je umjetnost, uopšte. Veliki zaljubljenik je u folklor. Dobar dio života provela je u istom, a sada je već predsjednica jednog KUD-a iz Brčkog. Od prvih školskih dana knjiga i čitanje su joj omiljeni hobi, a papir i olovka najbolji prijatelj. Njeni radovi već krase neke antologije. Kao i većina onih koji se bave pisanjem, trudi se da iza sebe ostavi trag da je bila prisutna na ovoj planeti.

JASMINA MIŠELJIĆ

Po vokaciji dizajner, po senzibilitetu slikar, naizmenično kreira vrednosne i zaštićene papire na poslu, a u slobodno vreme stvara slike. Slikarstvom se bavi još od ranog detinjstva, i nosilac je više nagrada sa takmičenja tokom perioda školovanja. Učestvovala je na preko 50 grupnih žiriranih izložbi u zemlji i inostranstvu, na koji-

ma je dobila više priznanja i pohvala, iza sebe ima četiri samostalne izložbe i više likovnih kolonija i radionica. Njeni radovi se nalaze u mnogim kolekcijama u zemlji i inostranstvu. Rođena je 10.10.1961. godine u Paraćinu. Završila je srednju umetničku Školu za dizajn, diplomirala je na Višoj školi likovnih i primenjenih umetnosti, u klasi Momčila Mome Antonovića, akademskog slikara, profesora i dekan Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu. Apsolvirala je Istoriju umetnosti na Beogradskom Univerzitetu. Svoj rad usavršavala je u ateljeu Zdravka Vajagića, akademskog slikara i profesora Akademije za umetnost i konzervaciju, kao i Više škole za likovnu i primenjenu umetnost. Od 1989. godine zaposlena je u Zavodu za izradu novčanica i kovanog novca – Topčider, Narodne banke Srbije, na poziciji Dizajner vrednosnih i zaštićenih papira. Dobitnik je značajnih priznanja na međunarodnim sajmovima grafičke industrije i dizajna – Grafima. Živi i radi u Beogradu.

MARINA RAIČEVIĆ

Rođena je u Pirotu 11. V 1968. godine. Osnovnu i dve godine srednje škole pohađala je u Boru. Pripremni stepen Pedagoške akademije završila je u rodnom gradu. Studirala je anglistiku na Filozofskom fakultetu u Nišu gde je stekla diplomu profesora engleskog jezika i književnosti. Predaje engleski u Osnovnoj školi „Vuk Karadžić“ u Boru od 1994. godine. U svoje slobodno vreme bavi se pisanjem i enigmatikom. Radove objavljuje u štampanim i elektronskim časopisima, zbornicima poezije i zbirkama kratkih satiričnih priča. Tekstove o stanju u prosveti povremeno objavljuje u dnevnom listu „Danas“. Zastupljena je u knjigama *Žena i aforizam; Jedan za sve; Žensko pismo i Smehom protiv korone*. Samostalno je objavila četiri knjige - *Aforizmi i još ponešto* (2014); *Spomenar jedne učiteljice* (2015) - zbirka pesama za decu; *Lalilint* (2018) - knjiga aforizama, i *Osmeh nam lepo stoji* (2020) – igrokazi za školske priredbe. Aforizme, pesme i priče objavila je u Zbornicima *Kreativne Radionice Balkan* – počev od „Zbornika radova KR Balkan 2017“ do „Zbornika za nezaborav“.

GORAN PODUNAVAC

Rođen u Zagrebu, davne 1985. Nikada svršeni student Pravnog fakulteta u Beogradu. Tviteraš sa podugačkim stažom i velikim brojem napisanih tvitova. Autor knjige pesama NITI SRCA, koja je izašla ove godine. Tekstopisac u pokušaju, koji se nada da će se jednoga dana njegova pesma zapevati u kafani.

JELENA JEKA KOČOVIĆ

Rođena je 26.08.1984 u Kragujevcu. Pohađala je osnovnu školu „Sveti Sava“ u Kragujevcu, koju je završila 1999. godine za vreme NATO bombardovanja. 2003.godine, završila je srednju ekonomsku školu, takođe u svom rodnom gradu. Godinu dana nakon školovanja zaposlila se u firmi u kojoj i dan danas radi. Pesme (tada su bile pesmice) počela je da piše od svoje 10-te godine. Sada piše poeziju i kratke priče. Njeni radovi zastupljeni su u zbornicima *Kreativne radionice Balkan*, Beograd, u zbornicima *Klub umetničkih duša*, Mrkonjić grad. Radove objavljuje i na portalu „Avlija.me“ Rožaje. Njena prva objavljena knjiga je „Sasvim obična priča“ (2020.), u izdanju *Kreativne radionice Balkan*. Sa svojim suprugom živi u skladnom braku. Imaju dvoje dece, sina Milana i ćerku Kristinu. Živi i radi u svom rodnom gradu Kragujevcu.

MARIJANA LAZAREVIĆ

Živi u Kusadku selu pored Smederevske Palanke. Završila je srednju prehrambenu i višu poljoprivrednu školu. Piše iz hobija, želja joj je da objavi svoju zbirku pesama. Učestvovala je na više konkursa uključujući i „Zbornik čuvara tradicije“ kao i „Zbornik čuvara prirode“ *Kreativne radionice Balkan*.

PETAR JOVANOVIĆ

Rođen je 1950. godine, psiholog i pedagog. Školovao se u Jagodini i Sarajevu. Objavljivao je aforizme, karikature, pesme, priče i stručno-naučne radove. Dobitnik je II nagrade za poeziju lista *Spektar*, Sarajevo, 1972., I nagrade Radio Beograda za kratku priču 1973., više nagrada Radio Sarajeva za aforizme (emisija „Cik-cak“) 1985-

1992., III nagrade za najbolju priču u regionu za 2016. godinu, Rožaje, Crna Gora., Specijalne nagrade „Miodrag Stojanović Dunđer“ za aforizam na 2. festivalu humora i satire „SLEM“, Leskovac, 2017., Književne nagrade na XVII konkursu ljubavne „Pjesme nad pjesmama“ u kategoriji Afirmisani pesnici, Mrkonjić grad, 2018., Diplome za osvojeni platinasti aforizam na XVII javnom konkursu humora i satire, Mrkonjić grad, 2018., Diplome za najčitanijeg autora časopisa za humor i satiru „Šipak“, Beograd, maj 2018., Pohvale za aforizme na međunarodnom književnom konkursu „Laza Kostić“, Beč, Austrija, 2018., Diplome za aforizme na 28. Međunarodnom festivalu humora i satire „Zlatna kaciga 2020“, Kruševac., itd. Zastupljen je u zbornicima, atologijama, leksikonima književnih radova i katalozima karikatura. Objavio je knjige: *Kako vaspitavati dijete* (Sarajevo, 1988.), *Da direktore* (Aforizmi-Sarajevo, 1989.), *Malo caka naših đaka* (Aforizmi-Sarajevo, 1990.), *Kako učiti* (Sarajevo, 1991.), *Roditelji i dete* (Pančevo, 1995., 1996., 1997. i 1998.), *Da pukneš od smeha* (Aforizmi-Novi Sad, 2002.), *Saveti psihologa* (Beograd, 2006.), *Bonton za đake* (E-izd., Fioka, 2019.), *Pesme* (E-izd., Fioka, 2019). Prevođen je na Rumunski jezik. Živi u Beogradu - Srbija.

SOFIJA ĐOKIĆ SOFKE

Rođena 21.05.1970. godine u Ogulinu, R. Hrvatska. Piše poeziju i prozu za decu i odrasle.

ЈОВАН БАЈЦ

Рођен је 13. јула 1976 год. у Аранђеловцу. У родном граду завршио је основну, а у Младеновцу Техничку школу. Од ране младости бави се писањем поезије, коју и објављује по школским и локалним књижевним часописима. Осликавајући реалну слику Србије кроз сва времена, ствара поетски роман *Ватрено оружје* (2003), чиме је доказао да поседује изузетан таленат за приповедање. Савременим романом *Распеће* (2005) потврђује своје књижевне способности, што му отвара многа врата у свету културе и уметности. Активно учествује на књижевној манифестацији *Инспирација Дунав*, презентујући своје литерарно

стваралаштво по европским destinacijama. По многобројним зборницима објављене су његове одабране песме, приче и афоризми. Из штампе излазе и збирке афоризама *Лет беле вроне* (2014) и *Земља шарених лажа* (2017), где се истиче бритким, сатиричним хумором. Наступа на многим књижевним манифестацијама, презентацијама књига и књижевним вечерима, укључујући и гостовања по иностранству. Добитник је дипломе на Фестивалу сатире у Мркоњић-граду (2014), златног одличја на Фестивалу љубавне поезије у Барајеву (2014) и златног одличја на Фестивалу *Поетска харфа* у Скопљу (2015), као и дипломе на Фестивалу љубавне поезије у Мркоњић-граду (2015) и (2016), те диплома похвала на два Фестивала љубавне поезије у Београду (2015) и друго. Константно је присутан у свим антологијским зборницима *Креативне радионице Балкан*, те тако најбоље презентује своје стваралаштво у земљи и иностранству. Уважени је члан књижевног клуба *Аранђеловац* у истоименом граду, где иначе живи и ствара.

JASMINKA NIKOLIĆ

Jasminka Nikolić ex Brdarević, рођена је 1959. у Тузли. Завршила је гимназију у Тузли. Студирала Вишу туристичку школу. Године 1993. током рата у Босни, сели се у Алексинац са породицом. Ту и данас живи. Поезијом и прозом се бави већ дуго година. Учествовала је на разним конкурсима и добијала награде. Њене pjesme и кратке приче су штампане у *Zborniku чуvara традиције*, *Пишем srcem*, *Zborniku чуvara природе*, *Zborniku за nezaborav*. Добила је награду од *Креативног писања* за прозу и поезију. Учествовала је на многим конкурсима и добијала награде. Пише прозу, кратке приче, eseje. Поезија јој је љубавна, религиозна и родољубива. Мајка је успешне деце, sina и ћерке, и бака својим unucima. Писање је njen живот и strast. Radost живота добија кроз писање.

ЈАРОСЛАВ КОМБИЉ

Рођен: 24.04.1944. у Старој Дубрави, БиХ, (Република Српска). Пензионер, по струци дипл.инг.техн. (мастер). Спорадично пише песме и кратке приче и повремено објављује по књижевним часописима и разним порталима на интернету. Претежно се бави преводилаштвом. Преводи са украјинског и руског на српски и са српског на украјински. До сада објављени преводи пет романа, једна монографија, по једну збирку песама, есеја, драмских текстова и апокрифа. По разним часописима објављени су преводи преко 400 песама. Иностранци је члан Националног удружења украјинских писаца.

СОФИЈА ВЕЉКОВИЋ

Рођена је 13.04.1946. године у Рујевици општина Сокобања. Радни век је провела у просвети-наставник ликовне културе у Босни и Херцеговини и Србији. Радови сокобањских, њених, ђака налазе се у Србији, Словенији, Чешкој, Кини, Јапану, Египту, Индији и САД. Музеј дечје уметности из Њујорка је послао шест радова њених ученика на велику светску изложбу у Вашингтон која је била посвећена стваралаштву деце света на крају II и почетком III миленијума на планети Земљи. У Њу Делхију, од 57 хиљада радова, из 130 земаља света, њен ученик је освојио сребрну медаљу. Сарађивала је у стварању објављених Хроника сокобањских села и Монографије „Природне особине сокобањске котлине” припремљене за штампу. Илустровала је штампане збирке песама и заступљена је поезијом и илустрацијама у зборницима Књижевног клуба „Соколово перо” од 2017-2021. године. Писала је и осврт на стваралаштва у зборнику „Из пера аматера“ Бечеј, промотивне осврте на сликарска дела са изложби, као и промотивни осврт о књизи „Благоверна Јелена Лазарева Балшић“, научно-истраживачког рада филозофкиње Марије Маје Д. Недељковић. Стваралаштвом је заступљена у три зборника *Креативне радионице Балкан*, 2020. и 2021. године, као и у Међународним сусретима песника „Између два света“, 2020 и 2021. године, Ниш и Зборнику „Златне нити по-

родичне“, 2021. година, Бечеј. Тренутно се бави стваралачким радом као члан Књижевног клуба „Соколово перо“.

MILETA STAMATOVIĆ

Рођен у марту 1964. године у Плаву, поред бистре воде Плавског језера. Више од 37 година живи и ради у Београду. Природа, реке, језера, односи међу људима, љубав, су му песничка опsesија. На броду и пловидби се осећа најбоље и најлепше. Све оно што мисли о људима, природи, рекaма, односу људи према околини у којој живимо сажето је у римaма које из пера ниже најчешће пловeћи на свом броду. Најсрећнији је када читалац каже да је у неком стиху, или целој песми пронашао себе. Прву збирку поезије објавио 2014. године под насловом DA SE ČOVEK PITA, јер верује да би све било боље и лепше када би се „човек“ питао. У многим зборницима и књижевним часописима се вијоре риме нанизане Милетиним пером.

МАРИЦА ЛУКИЋ

Рођена је 17.12.1966. године у мјесту Грбавци, село на благим обронцима планине Мајевице, општина Зворник. После завршене основне школе у мјесту Ораховац уписује и завршава средњу медицинску школу у Зворнику. После положеног матурског испита почиње да студира медицину у Тузли. Побједник је престижног фестивала *Булка* у Црвенки као изабраник од свих млађих песника као најбољи песник (избор Пере Зупца, Душка Трифуновића, Добрице Ерића...). Њена поезија је уврштена у антологију српског пјесништва „Кад срце засвјетлуца“ аутора Пере Зупца. До сада је објавила једанаест књига, од тога два роман, „У недоумици срца“ и „Викенд“, двије књиге пјесама за децу, „Поглед кроз прозор“ и „Шумска продавница“ и једна књига лирске прозе и поезије, „Љепота спознаје“. Остало су књиге поезије. Рецензенти и уредници књига писца Марице Лукић су: Душко Трифуновић, Перо Зубац, Добрица Ерић, Мома Димић, Обрен Јовић Савин... У свом списатељском раду Марица Лукић је била рецензент и уредник књига песника Драгана Јовановића Гогија. За његовог живота била је рецензент књиге „Позне

зоре“, а постхумно уредник књиге „Отисак срца у паклу јаве“. Осамнаест година је члан Удружења књижевника Републике Српске. У оквиру активности општинског одбора за културу радила је на организацији манифестације *Зворничко културно лето*. Њена поезија и проза уврштена је у многе заједничке зборнике. Први је био Алманах књижевника Републике Српске. Добитник је многих награда и признања. За своје стваралаштво награђивана је од стране војног гарнизона, а као главни организатор културних манифестација, попут Зворничког културног лета, добитник је многобројних захвалница и признања. Живи и ради у Зворнику.

NADA MATOVIĆ

Рођена је 27.01.1996. godine у Beranama. Osnovnu školu завршила је на Polici kod Berana, а потом Srednju stručnu školu „Vukadin Vukadinović“ у Beranama. Od 2016. godine počinje да се све интензивније интересује за књижевност, поезију и прозу. Pjesme су јој објављиване на страници „Public figure“. 2018. godine објављује збирку поезије „Oda mojoj radosti“. 2021. godine објављује другу збирку поезије „Sunčani život“. 2020 објављује и трећу збирку: „Između dva glasa“. Student је Правног факултета у Podgorici. Dobitnica је признања „Pjesnik –Svetionik“ Међународног удружења књижевних стваралаца и умјетника „Nekazano“ у Baru. Članica је и удружења књижевника и умјетника „Zenit“ Podgorica. Такође је добитница признања од BPU за квалитет pjesničke kreacije iskazan у pjesmi „Ključ“. Učesnik је Festivala kratke književne forme „Zaton“. Pjesme су јој објављиване у časopisu за културу и умјетност „Nekazano“. Njene pjesme објављиване су и у rubrici „Ćirilica“ dnevnih novina „Dan“, а zastupljena је и у Zborniku поезије Beogradskog centra за културу и књижевност и на mnogim drugim portalima. Članica је mnogih književnih удружења. Rad јој је уврšten у „Zbornik čuvara prirode“. Učesnik је više književnih olimpijada и добитник više prvih mjesta. Zastupljena је и у časopisu „Glasnik“ Podgoričke biblioteke „Radosav Ljumović“. 2022 објављује збирку „Na krilima поезије“.

MILAN MILUTINOVIĆ

Milan (Vojislava) Milutinović rođen je 4.12.1966. godine u Beogradu, gde i danas živi i stvara. Diplomirao je na Filološkom fakultetu u Beogradu, na Katedri za opštu književnost i teoriju književnosti. Član je književnih klubova: „Miodrag V. Šidaković“ (1988.) i „Jesenjin“ (1996.), Udruženja književnika Srbije (2003.), Književnog društva „Libero Markoni“ (2005.), „SKOR-a“ (2011.) i Udruženja pisaca „Poeta“ (2013.). Društva „Rade i prijatelji od (2020). Godine 2017. osvojio je prvu nagradu na konkursu „Pesničko proleće Čukarice“ za pesmu „Undina“. Godine 2011. dobio je diplomu na desetom javnom konkursu povodom Dana zaljubljenih na temu „Ljubav je pesma najlepša“ u organizaciji „Kluba umetničkih duša“ za pesmu „Madam Jagoda“. Godine 2010. osvojio je treću nagradu na pedesetim Majskim susretima u organizaciji književnog kluba „Đuro Salaj“ za pesmu „Na zidinama Troje“. Godine 2009. osvojio je drugu pesničku nagradu književnog kluba „Branko Miljković“ iz Knjaževca za pesmu „Tuga“.

ВЕРИЦА МИЛОСАВЉЕВИЋ

Верица Милосављевић (Спасић) рођена је 14. 06.1950. у Смедереву. Као београдски студент на Вишој школи за спољну трговину активно је својим појављивањем узимала учешће на књижевним вечерима. Радни век провела је на пословима грађевинске и економске струке. Мада више деценија живи у свету поезије и књижевности, оглашавајући се својом поезијом у зборницима и антологијама, до сада има две објављене књиге поезије: „Београдске зоре“ и „Путања до сјаја“. У припреми је и збирка краћих прозних текстова. За поезију је добила престижна признања и ван Србије и била је учесник више песничких манифестација.

AMER SOFTIĆ

Рођен је 21.02.1973. године, одрастао и живи на Илџи, све школе завршио од Илџе до Сарајева, дијете радника, романо пјесник, љубитељ пјесме и путовања.

DUŠAN PEJAKOVIĆ

Rođen je 1991. godine. Mladi je književni autor, nastanjen u Podgorici. Magistrand Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, volonter, socijalni preduzetnik, novinar dopisnik i književni autor. Osim na jezicima balkanskog jezičkog područja, stvara i na engleskom, italijanskom i španskom jeziku. Dobitnik je mnoštva nagrada i priznanja za svoje literarno stvaralaštvo, mahom regionalnog i internacionalnog profila. U julu 2020. godine, izdao je knjigu poezije „Unrest of lucidity“, izvorno pisane na engleskom jeziku, što dodatno predstavlja rijedak oblik publicistike na geografskom području ovog dijela Evrope. Njegova druga knjiga poezije „Silueta nedosanjanog sna“ u izdanju „Obodskog slova“, objavljena je u novembru 2020. godine. Februara 2021. godine, objavljuje i svoju treću knjigu, unikatno trojezično poetsko djelo pod nazivom - „Polyphony of life“. Njegova četvrta knjiga „Poetry of the microcosm“ zvanično je izašla iz štampe novembra 2021. godine. Osim poezije i proze, ovaj autor se takođe bavi pisanjem esejistike i analitičkih tekstova iz domena struke. Trenutno radi i na ostvarenju zbirke kratkih priča i novela, kao i zbirke eseja iz domena humanističkih nauka.

ALEKSANDRA VUKIĆ

Rođena je 2001 u Nišu. Student je srbistike na Filozofskom fakultetu u Nišu. Iza sebe imam osvojeno drugo mesto na Republičkom takmičenju iz srpskog jezika i književnosti 2019. godine, kao i druga priznanja koja se tiču ove umetnosti. Vodi svoju instagram stranicu sa tekstovima (poezija, proza) duže od 3 godine. Članica je književnog kluba svog fakulteta, dopisnik fakultetskog časopisa *Bez limita*, dopisnik neafirmisane redakcije *7 Umetnosti*, jedan od urednika i aktivnih članova društva umetnika *Klišé*, član književnog kluba *Olovče*, kao i stalni član udruženja *Mladih umetnika kulture*. U slobodno vreme voli da čita gubeći se u rečima velikih i večnih pisaca, kao i pronalazeći smisao u istima. Obožava književnost, fotografiju i samu umetnost. Piše duži niz godina, stvarajući u svojim rečima za sebe neki drugi i bolji svet, sa ciljem da ostavim tragove iza sebe, svoja osećanja prenosi na papir i olakšava emocije drugima.

SNEŽANA MEDAN

Rođena je 1966. godine, kratke priče piše od 2013. godine i objavljuje na blogu „Hrast, Dobro Drvo“. Penzionerka, po zanimanju inženjer elektrotehnike. Pisac iz potrebe da svojim nasljednicima ostavi poneku zabeležku o životu.

SNEŽANA RAKOVIĆ

Rođena je 12.12.1977. godine u Bosanskoj Dubici. U rodnom mjestu završava osnovnu školu i Gimnaziju, a Filozofski fakultet, u Banjaluci, gdje živi i radi. Udata je i majka je jednog djeteta. Iz hobija se amaterski bavi pisanjem i šalje svoje priče i pjesme na razne konkurse u zemlji i inostranstvu. Na 14. međunarodnom natječaju za kratku priču, odlomke iz neobjavljenih romana i misaone tekstove pohvaljen joj je tekst „Tugu treba zaskočiti“ u februaru 2022. godine. Na portalu „Lola“ objavljena je njena pjesma „Ona“ u martu 2022. godine. Dobitnik je nagrade za najduhovitiju satiričnu priču na konkursu „Povuci-potegni“ koju dodjeljuje „Klub umjetničkih duša“ Mrkonjić Grad u aprilu 2022. godine.

ANA STOJANOVIĆ

Rođena je 1979. godine u Prokuplju. Diplomirani je profesor engleskog jezika i književnosti. Radi kao nastavnik engleskog jezika u osnovnoj i srednjoj školi u Blacu. Majka je dva dečaka, koji je inspirišu da stvara. Piše poeziju za decu i odrasle. Njene pesme objavljuvane su u zbornicima radova *Kreativne radionice Balkan*, „Zbornik uspomena“ i „Zbornik za nezaborav“ kao i u časopisu „No limit“, Filozofskog fakulteta u Nišu. U pripremi joj je zbirka pesama za decu.

МАРИЈА МИЉУШ

Рођена је у Книну 22.12.1992. године. Из родног Срба дошла је у Утриновце где завршава основну школу. После завршене основне школе и Гимназије у Чачку, завршила је српски језик и књижевност на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу и мастер студије из књижевности. Ради као наставник срп-

ског језика у једној основној школи у Чачку. Поезију пише више од десет година, учествовала је на средњошколским конкурсима поезије и освојила треће место на такмичењу љубавне поезије у Сомбору, као и друго место на 47. *Дисовом пролећу* у Чачку 2010. године. Писала је песме и чланке за средњошколске листове „Домац” и „Гимназион”, а сада песме објављује виртуелно на својој инстаграм страници. Била је члан књижевног клуба „Драгослав Грбић” у Чачку у оквиру којег је објављен зборник „Чачански песнички хоризонти” где се налазе и њене песме. Тренутно је члан Удружења МУК (Млади Уметници Културе). Волела би да једног дана објави своју збирку песама.

DUŠKA KONTIĆ

Рођена је 1958. године у Zenici. Osnovnu i srednju školu завршила је у Nikšiću. Diplomirala је на филозофском факултету у Nikšićу на одсјеку за српскохрватски језик и југословенску књижевност. Писањем се бави још од дјетинства. Члан је Књижевне заједнице „Mirko Banjević”, из Nikšićа у оквиру које је издала збирку поезије „Nemirni smiraj”. Такође је члан Међународног удружења књижевних стваралаца и умјетника „Nekazano” из Бара и удружења књижевника и умјетника „Zenit“ из Podgorice са којима има успешну синергију. Сарађивала је у зборницима и часописима у оквиру којих су заступљене њене pjesme. Pjesme су јој објављиване у антологијама шиrom svijeta.

VALENTINA VUKOVIĆ

Рођена је у Priboju 2001. године. Student је Medicinskog Fakulteta Univerziteta у Beogradu. Pisanje и slikanje су јој hobbiji и споредна zanimanja. Komunikativna, otvorena за saradnje и organizaciju, inspirisana životom, ljubavlju и ljudima. Tragač за srećom.

ЈЕЛЕНА САРИЋ ЦВЕТКОВИЋ

Рођена је 01.01.1992. године, у Власотинцу. Још од раних школских дана јавља се љубав према лепој писаној речи. Показује свој таленат на многим рецитаторским такмичењима и

литерарним конкурсима. Школовање наставља у Лесковцу у средњој Медицинској школи која доприноси мало другачијем сагледавању на свет, а које се одражава на њен стил писања. 2009. године објављује своју збирку поезије „Сунчеве бројанице“ под окриљем „Фондације даровитих Христифор Црниловић – Кица“ из Власотинца. Вођена љубављу према књижевности и матерњем језику, уписује Филолошки факултет у Београду, смер – српски језик и књижевност. Посвећује се свом позиву, али у слободно време не заборавља своју прву љубав – поезију. Песме су јој објављиване у часописима и зборницима поезије како у Србији, тако и у региону. Добитник је многих награда на књижевним конкурсима и наставља да пише како би себи обезбедила место под уметничким небом. Од 1. априла 2021. године постаје један од оснивача и председник удружења *Младих Уметника Културе* (скр. МУК).

VESNA ĐUKANOVIĆ

Рођена је 16.02.1963. године. По професији је учитељ. У слободном времену се бави писањем поезије, прозе и осликавањем свиле. Објавила је две књиге кратких прича: „Радост жуте лубенице“ за коју је добила награду Чуčkова књига коју додељује *Nародна библиотека Branko Čučak* из Хан Пијеска Република Српска (за 2016) и „Одсјаж свилених нити“ (2018). „Можда безгрешан“ збирка песама штампана је као дар *Kреативне радонице Balkan NAJ* аутору *Zbornika deci s ljubavlju*. Радове је објављивала у више зbornика.

IRENA VUČKOVIĆ

Рођена је 1968. године у Бору. Живи и ствара на Борском језеру. Члан је УИУ „Vане Зивадиновић“, Пohaђала је школу сликања, ликовне радонице, изуčавала технике сликања и вајања. Учесник је многих изложби у земљи и иностранству, излаже од 1987. године па до данас. Имала је три самосталне изложбе две у Београду и Бору. Redовно излаже са удружењем за „Majски и Oktobarski salon“ у Бору, међународним изложбама у Majданпеку, Argentini, Bangladešu, Peruu, Poljskoj, Italiji itd. Njena dela su poslužila kao ilustracija za

više knjiga autora iz Beograda. Iskusan je slikar portreta, mrtve prirode i pejzaža, u tehnici pastel i olovka. Svoju ljubav i talenat prema slikarstvu je ispoljila još u detinjstvu. Uživa u svakom novom danu stvarajući umetnička dela. Svaka slika nosi određenu dozu emocije, duha, lepote i privrženosti. Mnoge domove krase njene slike u Srbiji i inostranstvu. I mnoge pesničke knjige krase njene ilustracije.

ЂУРЂИЈА ПЕРУНИЧИЋ

Рођена је 1993. године, пише поезију, прозу, песме за децу и прозаиде. Заступљена у многим часописима и зборницима. Добитница више награда. Живи и ствара у Пожеги.

ДР ЖАКЛИНА МАНЧИЋ

Рођена је у Алексинцу, дуго живела у Житковцу, а сада ради и живи у Нишу. Аутор је једног љубавног романа и једне збирке песама која се састоји од само награђених песама у протеклих неколико година. Организатор је Конкурса „Молитве и причешће“, манифестација је организована у Светиникољској цркви у Нишу 2021. Заступљена је на интернет порталима и многим зборницима. Пише родољубиву, љубавну, поезију на дијалекту, духовну, песме за децу, кратке приче и романе. У припреми је нова збирка поезије.

RAMIZ ŠAĆIROVIĆ

Rođen 11. VII 1949. god. u selu Ruđa (opština Tutin). Po zanimanju je profesor jezika i književnosti u OŠ „25. maj“ Melaje. Pored redovnog posla bavi se i etnologijom, etno genezom, historijskom prošlošću, kao i pisanjem kratkih formi, a naročito pisanjem dječijih kratkih priča i poezije. Objavljuje po raznim časopisima i književnim publikacijama. Zastupljen je i u školskim sadržajima na bosanskom jeziku. Objavljivao u desetine književnih časopisa i publikacija širom Srbije, Crne Gore, Hrvatske i drugih. Ramiz živi, radi i stvara u selu Melaje na Koštampolju, obronku Pešteri. Izdao sedam knjiga: dvije zbirke ljubavnih pjesama, četiri knjige proze i dječiju ilustrova-

nu priču: „Zečija dolina”, 2005. g. Sandžački intelektualni krug (SIK); „Plavetnilo u poznom svitanju”, 2011. g.; „Kletva”, 2012. g. *Beoknjiga*, „Ispiću nebo u svitanju“, 2013. g. *IP Jovan* Beograd: roman „Krvavi trag“ 2015. godine. *Kreativna radionica Balkan* i NB „dr Ejup Mušović”, Tutin; zbirka pripovjedaka „Vasika i druge priče Koštampolja” 2017. g. *KR Balkan*, NB „dr Ejup Mušović”, Tutin; „Šaljanske legende i druge priče”, 2017. g. *KR Balkan*, NB „dr Ejup Mušović”, Tutin. Drugo izdanje pripovjedaka „Kletva” *KR Balkan*, Bg i NB „dr Ejup Mušović” Tutin, 2020. Zbirka pjesama „Slast čekanja“ 2021. *KR Balkan* i Bošnjačko nacionalno vijeće u Srbiji.

SLAVICA AGIĆ

Rođena Vlasisavljević, je rođena 29.03.1958. godine u Bačkoj Palanci. Piše poeziju, prozu, aforizme, satiru i pesme i priče za decu. Objavila je pesme, priče i aforizme u više desetina zbornika i časopisa. Višestruko je nagrađivana i pohvaljivana u zemlji i inostranstvu. Pesme su joj prevedene na strane jezike. Objavila je zbirku poezije „Bašta života“ i knjigu aforizama „Cvet bez mirisa“. Član je *Udruženja književnika u otadžbini i rasejanju* (USKOR) Beograd, *Saveza književnika u otadžbini i rasejanju* (SKOR) Novi Sad, Književnog kluba „DIS“ Bačka Palanka, *Kreativne radionice Balkan* Beograd i Književnog kluba „Zlatno pero“ Knjaževac. Živi i stvara u Bačkoj Palanci.

ЗОРАНА ГАВРИЛОВИЋ

Рођена је 07.07.1967. године, по занимању је дипломирани правник. Живи у Лесковцу, Република Србија. Објављене књиге: „Кестенова фуга“ у издању Издавачке куће *Алма* 2009. године; Електронске књиге: „Бадњи дан“ и „Дипломци“ у издању *ИА Нова поетика* 2013. године; електронска књига „Судбине двојице Јована“ у издању *ИА Нова поетика* и *Аргус букс магазинес* 2014. године; електронска књига „Стабло“ у издању *ИА Нова поетика* и *Аргус букс магазинес* 2015. године. Електронске књиге се могу бесплатно прочитати путем интернета. Радови су јој заступљени у бројним зборницима и на интернет порталима.

ЛАЗАР Ђ. СТАНОЈЕВИЋ

Рођен је у Новом Саду 1954. године. Дипломирани инжењер технологије у пензији. Писањем почео да се бави 2014-15. године, да би 2018. објавио прву збирку песама под насловом „Тајна – Записи о љубави“. Уследиле су збирке: „Као вино – Записи о љубави 2“ (2019), „Успомене бирам – Записи о љубави 3“ (2020) и „Неке ствари се не могу рећи – Записи о љубави 4“ (2021). Објављивао песме у више зборника поезије. Тренутно је у току припрема материјала за нове збирке. Поред љубавне поезије, повремено из „песничке радионице“ изађе нека песма инспирисана унучићима и веома ретко нека родољубива... Члан је књижевних клубова „Грађана Земуна“ и „Иво Андрић“ из Земуна.

АТИФА РАШАНБЕГОВИЋ

Рођена је 14.07.1974. у Livnu. По занимању је наставник редне наставе, у инвалидској пензији. Авторича је збирке pjesama *Đindarije moje mašte*, из које је и pjesma „Kad kažem ljubav“.

ЈАСМИНА КОКОТ

Рођена је 26.05.1964.god, у Nišu. По занимању је професор физике, хемије, информатике и основа технике. Ради као наставник у основној школи. Носи звање педагошки саветник. Поред стручних радова, бави се поезијом. Свет посматра кроз осећаје које после претаче у стихове. Омилјене песме за изражавање емпатије су љубавне. Свој поглед на свет уткала је у стихове. Велики број njenih pesama објављен је у зборницима, а многе песме су награђене и проглашене најбољима.

ДУШАНКА КОТУР УГРИЦА,

Рођена је 22. децембра 1970. године у Badenu у Austriji. Дјетинство је провела у Kozarskoj Dubici, гдје је завршила основну и средњу школу. Од 1992. године живи у Швајцарској, гдје наставља даље школовање у смеру медицине. Njena велика љубав је писање и чита-

nje literature. Uživa da piše priče o istinitim događajima. Do sada je objavila tri knjige: KAO MELEM NA RANU, ZAGONETNA SOBA i SUZA TRAŽI ZAGRLJAJ koje su prevedene i na njemački jezik. Član je udruženja pisaca: *Zlatno pero* – Knjaževac; *Kreativne radionice Balkan* – Beograd; SKOR-a – Novi Sad; Kluba pisaca *Vukovo pero* – Loznica; Kluba ljubitelja knjige *Majdan* – Požarevac; Međunarodnog udruženja književnih stvaralaca *Nekazano* – Bar; *Udruženja srpsko-bugarskog prijateljstva* – Novi Sad; Udruženja književnika i umjetnika *Zenit* – Podgorica i Udruženja za kulturu Nova svjetlost – Sarajevo. Potpredsjednik je i sekretar Literarnog kruga *Zlatno pero* u Švajcarskoj.

BIBA MUJAČIĆ

Bosanskohercegovačka pjesnikinja, rođena u Brčkom gdje završava gimnaziju, a 1982. u Beogradu, na Jugoslovenskom institutu za novinarstvo, završava Visoku školu za obrazovanje i usavršavanje novinara. Radila je kao novinar i glavni urednik. Primljena je u Udruženje novinara BiH, čiji je i danas član. *Objavljena djela*: zbirka priča: „Neke davne priče“; zbirke poezije: „Moje pjesme, moji snovi“ i „Bježim u snove“. Njena poezija i proza našle su mjesto u više zbornika i prestižnih časopisa, a za poeziju je dobila više prestižnih priznanja.

ISMETA MUJAČIĆ

Savremena BH književnica. Rođena je 24.3.1946. Ekonomsku školu završila je u Brčkom i započela studije na Višoj ekonomskoj školi. Bila je zaposlena kao administrativni radnik sve do penzije. U književne vode uplovila je relativno kasno, ali je do sada napisala i objavila nekoliko knjiga: „Brčko u srcu“; „Iz Isetine sehare“ i „Eh, da mi u san dođeš“. Njene priče i pesme nalaze se u više antologija.

VALENTINA BERIĆ

Rođena je 1985. godine u Kninu, u Hrvatskoj. Dio osnove škole završila u Đevrskama pokraj Knina, a ostali dio u Valjevu gdje je završila i srednju školu. Studirala je na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu; 2012. godine je diplomirala i stekla zvanje diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo. Talenat za pisanje je otkrila u školskim danima kada je počela da piše poeziju i prozu. Nakon završenog fakulteta pisala je stručni rad na temu „Ekološka poljoprivreda” za Pučko otvoreno učilište Libar. Objavljuje priče u časopisu za književnost i kulturu „Ljudi govore“ i u časopisu „Diskurs. Priča od šest riječi „Poklanjam život, neproživljen, sa istrošenim koracima” objavljena u časopisu „Enheduana” i nagrađena sertifikatom. Mnoge njene priče objavljene su u zbirkama kratkih priča i zbornicima. Radi na romanu koji bi trebao ugledati svijetlost dana. Radila je kao lektor i kolektor na zavičajnoj knjizi pjesama „U srcima gori plamen” u kojoj je prisutna i kao autor. Učestvovala je na međunarodnoj konferenciji „INAKU“ instituta posvećenoj kratkim književnim formama gdje je njena priča nagrađena sertifikatom. Zastupljena u Antologiji „Suvremeno tvoreštvo za deca i mladi”. Voli fotografiju i bavi se njom.

JOVANA BJELANOVIĆ

Pisanje nije njen beg od realnosti, već realnost kojoj pribegava kad poželi da u nju doda malo mašte. To je razlog zbog kog piše. Član je Udruženja MUK - Mladi Umetnici Kulture, a njeni radovi, zajedno sa radovima još 16 mladih autora, nalaze se između korica Zbornika poezije „Vreme je za MUK“.

ANA JOVANOVIĆ

Rođena je 1979. u Negotinu. Autor je bloga „Poštena vLajna”. Početkom 2020. objavila je zbirku pesama i priča „Žena u četiri zida” (iz koje je odabrana pesma *Alisa iz zemlje Kroulija*). Godinu dana kasnije objavljuje drugo izdanje romana „Vera je gola” za *Kreativnu radionicu Balkan*.

ДР НАТАША ДИМИТРИЈЕВИЋ

Рођена је 16. марта 1979. године у Лесковцу, где је завршила осмогодишње и гимназијско образовање. Дипломирала је на Економском факултету у Нишу 2004. године. На истом факултету 2010. године одбранила је магистарску тезу под називом „Значај друштвене одговорности предузећа у савременим условима пословања“. Докторат економских наука стекла је одбраном докторске дисертације 2016. године на тему „Пословна етика, друштвена одговорност и конкурентска предност предузећа“, на Факултету за финансије, банкарство и ревизију, Универзитета Браћа Карић у Београду. Др Наташа Димитријевић тренутно је шеф рачуноводства у Прекршајном суду у Лесковцу. Од 2005. године ради у ОШ „Коста Стаменковић“ у Лесковцу на рачуноводственим пословима. Након тога, запошљава се 2006. године у средњој Трговинско-туристичкој школи у Лесковцу, где обавља послове професора економске групе предмета. Од 2008. године ради у Регионалном гаранцијском фонду за јужну Србију где обавља функцију в.д. директора. Од 2009. године обавља послове сарадника директора за економска питања у Агенцији за локално економски развој у Лесковцу. Похађала је 2010. Универзитет социјалдемократије (УНИСД), у организацији Центара за студије социјалне демократије и Фондације Friedrich Ebert Stiftung. Током 2012. године учествовала је у образовном програму „Управљање пројектним циклусом у пројектима финансираним од стране ЕУ“, Београдске отворене школе. Теме са ових студија су уско повезане са етиком и друштвено одговорним пословањем. Ангажована је у оквиру УСА-ИД пројекта за реформу судства као члан радне групе за Приступ суду. У оквиру овог пројекта учествовала је на студијском путовању у Америци на тему управљања судском администрацијом. Такође, учесница је студијског путовања у Брижу (Белгији) у оквиру пројекта Speak European – Канцеларије за европске интеграције, при чему је три недеље похађала наставу о Европској Унији на Европском Колеџу. Пише приче и афоризме које од 2020. године објављује у електронским новинама Медија центар Лесковац. Тркач – рекреативац. Удата је и мајка двоје деце.

МИЛКА СТЕФАНОВИЋ МИМИ

Рођена је 1956 године у Врановини код Новог Пазара. Радила у Градском Заводу за Хитну медицинску помоћ у Београду. Објавила је пет Збирки поезије. Пише и Хаику, мање прозу, и рецензије. Последњу Збирку Голијска река наградно је објавио Центар за културу, образовање и информисање „Градац“ Рашка. У Зборнику са научног скупа са међународним учешћем, у Црној Бари 2018 и 2019 године објавила два Књижевна рада на тему Песме и обичаји укупног народа србског, записивача Милоша С. Милојевића, а 2020 године у Русији у Зборнику међународних научних радова, на тему националних идентичности словенских народа од XIX до XXI века. Више пута награђивана за своје стваралаштво, а 2021 године добила више првих песничких награда у Србији. Живи у Београду. Члан је УКС од 2003 год.

БОЈАНА МАРКОВИЋ

Рођена је 14.06.2003. године у Зворнику. Основну школу „Вук Караџић“ и Средњу школу „Милорад Влачић“ завршила је у Власеници. Написала је двије збирке пјесама: „Правда за животиње“ у издању Културно издавачког центра „Српска кућа“ из Пожаревца и „Аморова стријела“ у издању Независног издаваштва „Пресинг“ из Младеновца.

SANDRA BOGDAN

Vizualna je umjetnica, рођена у Osijeku 1964. год., gdje je завршила основну школу и гимназију. Бави се сликарством, слика у апстрактном стилу на платну и лезониту, користи акрилне боје, угљен и темперу. voli kombinirati апстракцију и фигурацију. Njena прва самостална изложба сликарских радова под називом „Šetnja kroz tajni vrt“, одржана је у listopadu 2021. у галеријском простору Gradske и свеучилишне књижнице у Osijeku. Sa svojim сликарским радовима судјеловала је и на Drugoj virtualnoj изложби Radio Falša под називом „Šareni luna-park“. Bavi се и digitalnom умјетношћу и фотографijом, судјеловала је на четири skupне фото изложбе у галеријском простору Osječke tvornice

ideja, Vodenici na Dravi u Osijeku, Kući Reichsmann u Đakovu, i Gradskoj knjižnici i čitaonici u Đakovu. U pripremi je i njena prva samostalna izložba fotografija koja će se održati tijekom mjeseca rujna u galerijskom prostoru grada Osijeka. Piše i poeziju koju objavljuje u brojnim književnim časopisima, međunarodnim zbornicima, i portalima za književnost i kulturu. Njen poetski rad pod nazivom „Noćni kupaći“ odabran je od strane stručnog žirija na prvom Međunarodnom festivalu kratkih književnih formi u organizaciji Izdavačke kuće Feniks, Fondacije za kulturnu i naučnu afirmaciju i prezentaciju „Makedonija prezent“ i Instituta za nauku, alternativu, kulturu i umjetnost – INAKU iz Skoplja, i objavljen je u Antologiji suvremene književne forme 2021. godine.

ИВАНА ЗДРАВКОВИЋ

Rođena je 04.10.1990. godine, u Нишу. Завршила је економију, иако ни сама не зна зашто, јер се одувек више проналазила у писању и фотографији, којима се бави из хобија. Воли јесен, октобар, сунцокрете и Њујорк, што се из њеног блога, који пише у слободно време, може и закључити. Пише, јер људи не умеју да слушају. Делић њеног замишљеног света налази се на страници: bromazepamblog.wordpress.co

ТАТЈАНА СУМРАН

Rođena je u Beogradu 24.12.1978. istoričar umetnosti po vokaciji, učestvovala je sa brojnim pričama na srpskim i regionalnim konkursima. Među objavljenim radovima su priče u multimedijalnoj zbirci „Noć“ u izdanju *Ammonite Books*, kao i zbirkama priča i kratkih priča izdavača „Alma“. Piše i poeziju na srpskom i engleskom jeziku.

DRAGAN TRIFUNOVIĆ

Rođen 1971. u Beogradu, gde je završio osnovnu i srednju elektrotehničku školu. Od malih nogu pored svog oca zavoleo fotografiju i tokom školovanja učestvovao na mnogobrojnim republičkim i sa-

veznim takmičenjima u staroj SFRJ. Nakon završene srednje škole odlazi u vojsku i tokom te godine kreće raspad Jugoslavije i ratovi. Početak '90. godina kao i većina provodi u raznim „preživljavanjima i snalaženjima”. 1995. počinje da radi na BK televiziji prvo kao vozač, zatim planer, kasnije video montažer i 3D animator. 2000. prelazi na YU info kanal na kojem radi iste poslove video montaže i 3D animacije. Od 2002. do 2012. radi na Pink televiziji kao montažer, animator i fotograf. 2004. otkriva svet stock fotografije i uz redovan posao kreće sa time aktivno da se bavi. Zahvaljujući sve bržem internetu sadržaji počinju polako da se menjaju i stock video postaje sve traženiji sadržaj u stock bazama. To je pokrenulo ideju da se oproma u snimanju iz vazduha tzv. dronovima koji su tada bili tek u ranom povelju. 2010. osniva firmu „Helivideo”. Uz ozbiljna ulaganja u opremu i znanje, posao sa dronovima i snimanjima iz vazduha se veoma brzo širi i to Draganu donosi veliki broj zanimljivih projekata i snimanja širom sveta, saradnju sa mnogobrojnim svetskim i domaćim produkcijama i pravo uživanje u poslu.

ДУШКО Р. НЕДОВИЋ

Рођен у Брњацима код Светог Самограда 02.03.1967. гоине. Пише и слика од како зна за себе. Награђиван више пута. Објављиван у разним часописима културе и антологијама. Преживљава поклоњене дане.

ПЕТАР ОРОЗОВИЋ

Завршио је Факултет организационих наука - ФОН у Београду и дипломирао и на Физичком факултету у Београду. Пише од 2014 године и има једну објављену збирку поезије „Пукотина љуштуре“. Осим мудрих мисли пише и дечије песме, Бисерне дечије приче, афоризме и има преко 10 објављених песама у Зборницима поезије преко расписаних Конкурса региона. Једна му је песма и у ХИПЕР ПОЕМИ - Канадско издање.

ТЕОДОРА СТАНКОВИЋ

Студент Фармацеутског факултета у Скопљу, рођена 15.11.1996. године у Сурдулици. Основну школу завршила у Владичином Хану, где и живи, док је Средњу медицинску школу „Др Изабел Емсли Хатон“, завршила у Врању. Бележењем мисли и тренутних осећаја се бави у слободно време.

ZORICA JAKOVLJEVIĆ

Rođena u Kačarevu, opština Pančevo 1964. godine. Srednju medicinsku školu završila u Beogradu. Udajom postala Bajinobaštanika. Supruga, majka dvoje dece i baka dva unučeta Luke i Ivone. Zaposlena u laboratoriji doma zdravlja u Bajinoj Bašti. Svoju prvu zbirku pesama objavila je 2020. godine, pod nazivom VILA TUŽNIH OČIJU.

VANJA LEMINSKI

Autor velikog broja kratkih priča i tekstova na internet portalima. Priča „Tajna“ napisana na temu književnog konkursa magazina *Optimist*, štampana je u knjizi, zbirci priča različitih autora „Imam nešto da ti kažem“ 2017-te godine. Priča „Povratak“ bila je u najužem izboru na šestom književnom konkursu za najlepše pesme i priče o zavičaju 2018-te. Priča „Dan“ objavljena je u knjizi „Kratke priče 357“ 2020-te u ediciji *Savremene pripovetke* biblioteke *Vertikale*. Na XX Konkursu za najkraću priču *Alma* 2021., priča „Tužne sudbine“ ušla je u zbornik radova. Na I Konkursu kratka priča *Alma* 2021., priča „Veruj mi, ovo je“ ušla je u zbornik radova. Priča „Mlečni put“ ušla je u zbornik Književnog konkursa „Banatsko pero“ 2021-e godine. Na Bookmate Konkursu u kreativnom pisanju „Tvoja reč“ 2021-e, zbirka priča „I?“ ušla je u finale i sa još 20 radova drugih autora, odabrana za štampu u digitalnom formatu. Priča „U pauzama“ ušla je u zbornik radova „Zavrti točak V“ na konkursu za kratku priču 2022.

НАДА ХАЦИ - ПЕРИЋ

Нада Хаџи- Перић је рођена 1959 год у Призрену. По струци је дипл. правник, ради као судија Апелационог суда у Београду. Аутор је шест збирки песама и Монографије Запис из Призрена, са извора у издању Института за српску културу Приштина-Лепосавић. Њене песме и путописи заступљени су у више Зборника разних издавача. Члан је УКС- а и Друштва књижевника Косова и Метохије. Живи и ствара у Београду.

DRAGANA MILIĆEVIĆ ĐORĐEVIĆ

Rođena u Zaječaru 1980. Piše pesme, priče, novinske članke. Radovi su joj zastupljeni u zbornicima i na internet portalima u zemlji i inostranstvu. Kad piše – diše.

МАРТИН МАРЕК

Рођен је 22.09.1966.у Јаношику (Банат). Завршио је Математичку гимназију у Београду и летњу новинарску школу на Палићу. До сада је објавио пет својих збирака песама. Песме су му објављиване у многим зборницима. Члан је *Креативне радионице Балкан*, Удружења писаца ПОЕТА, Песничког друштва РАДЕ И ПРИЈАТЕЉИ, Удружења писаца ДУНАВСКИ ВЕНАЦ и Међународне асоцијације књижевника Бугарске-Русије-Србије. Ожењен је, отац је двоје деце и деда свом првом унуку. Живи у Београду.

СЛАВИЦА ЈОВАНОВИЋ

Рођена у Шапцу 15.9.1969. године, новинар и књижевник. Аутор осам објављених књига: „Алилуја“, „Албатрос“, „И уби дрво човека“, „Небом лете Церски самораста“, „Косовски црни косови“, „Подсмевач“, „Златовез муња“, „Не клечи пред злотвором“. У рукопису још пет књига. Добитник више књижевних награда и признања. Живи у Мачванском Прњавору.

СУЗАНА ТАСИЋ

Рођена 16.01.1965. године у Нишу, Србија. Завршила текстилну школу „Филип Кљајић“ четврти степен у Нишу где и сада живи и ствара своје стихове. Поезију воли од детињства. То је „лек“ за све болести и велика љубав, активно пише од јуна месеца 2020. године. Прва збирка песама ШТА МЕ ЈЕ САЧУВАЛО БУДНОМ (песме из доба Короне) изашла из штампе 2021. године. Друга књига песама под насловом ВАНВРЕМЕНА изашла из штампе 2022. године у издању НОВЕ ПОЕТИКЕ из Београда.

ABDURAHMAN HALILOVIĆ - АНИЛ

Рођен је 1958. у Корāju, општина Lopare (R.S) Bosna i Hercegovina. Афоризми су му објављивани и објављују се у многим тисканим и електроничким часописима у Србији, Хрватској, БиХ и Македонији. Сарадник је емисије *Oblak u bermudama* Radio Beograda Studija 202, Radio *Splita* и Radio *Gorski kotar* у Фуџинама. 2009. У Плјевљима у Црној Гори био је учесник фестивала хумора и сатире „Вуко Безаревић“. Сарадник је књижевног часописа „Књижевно перо“ Хрватског књижевног друштва, чији је члан. Заступљен је у више антологија и збирки афоризама, са ових простора. Добитник је прве награде за афоризме 2011. године електронског magazina „Maxminus“ (члан редакције), гдје му је објављена и е-књига „Grozница афористика“. Добитник је друге награде за афоризме на расписаном конкурс у „Milovan Ilić Minimax“ 2012. 2013. на овом је фестивалу освојио прву награду за афоризме. До сада је издао три штампане књиге „Умор на мозгу“ 2014, „Главом кроз зид“ 2016. и „Лижепа наша, све је њихово“ 2019. која је проглашена књигом године испред Удруге Хрватских афористичара и хумориста. У августу мјесecu 2015. у Чаетини (Западна Србија) за најбољег афористичара добио је другу награду на тему ЈУ-ГОНОСТАЛГИЈА. 2015 на расписаном натјечају МИЛОВАН ИЛИЋ - МИНИМАКС добио је другу награду за афоризме. Више пута награђиван у Мркоњић граду. 2015 од удружења SATIRA BOR добио је награду SATIRIЧНО ПЕРО за освојено треће мјесто. Четири пута (2014. 2015. 2016 и 2017.) учествовао је на фестивалу хумора и сатире

u Bijeljini, učestvovao je na *Smejadi* u Banja Luci. U Banja Luci je 2015. ispred elektronskog časopisa NOSOROG dobio počasnu nagradu za humor i satiru. Krajem 2017. na raspisanom natječaju „Miloš Crnjanski“, u Beču osvojio je treću nagradu za aforizme. Dobitnik je još mnogih nagrada i priznanja.

NUR SADIA

Rođena 1971 godine. Dugi niz godina duša njena progovara kroz poeziju i prozu, učestvuje aktivno na raznim Bosanskim web portalima, piše kolumne i književne prikaze, učesnik u književnim manifestacijama KNS-a, uvrštena u zbirku *Duhovna konekcija* u izdanju *Književnog društva* Novo Sarajevo, učesnik u zbirki pjesma *Rožnata dlan* posvećena ženama oboljelim od raka dojke, pod pokroviteljstvom Slovenskog ministarstva kulture, Onkološkog instituta Ljubljana i Slovenskog literarnog portala *Pesem si*, učesnik u zbirki *Smjer ljubavi*, u izdanju *Webstilus* iz Zagreba. Uvrštena u Zbirku *Izvan dometa* u izdanju KNS-a. Objavila knjigu na njemačkom jeziku pod nazivom *Integration und doppelte Moral* (Integracija i dvostruki moral). Knjiga *Izgubljene mahale* 2012. objavljena u izdanju KNS Sarajevo. Uvrštena u međunarodnu zbirku ljubavne poezije *Tebi pjesmom za Valentinovo* u izdanju *Kultura Snova* Zagreb 2015. Izabrana pjesma i uvrštena u elektronski zbornik *Urlik* Subotica za izložbu *Slikanje rečima* 2015. Uvrštena u međunarodnu Zbirku Sarajevskih književnih susreta *Mostovi svjetlosti* 2015. Izabrana pjesma u Zborniku *Garavi Sokak* Srbija. Pjesma uvrštena u *Zbornik Poezije Stopama Alekse Šantića*, Beograd 2015. Pjesma uvrštena u Zbornik poezije *Musa Ćazim Ćatić* 2016. Uvrštene pjesme u Zbornik *Paralelni svjetovi* KNS Sarajevo 2017. Pjesme izabrane za balkansku pjesničku uniju 2020. Knjiga *Oni koji hodaju bosi* objavljena 2021.

PETAR MIHAILOVIĆ

Rođen je u Beogradu 1985. godine. Diplomirao je na katedri za istoriju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Hobi - pisanje.

SLAĐANA JOVANOVIĆ

Rođena je 18.01.1965 u Požarevcu, gde je završila osnovnu i srednju školu, smer kuvar. Piše od rane mladosti, pesme su joj objavljivane u više zajedničkih zbornika, dobitnik je više (Diploma, Zahvalnica, Sertifikata.) Piše ljubavnu poeziju, dečiju poeziju, rodoljubive i duhovne pesme. Stalni je član Kluba ljubitelja knjige „Majdan“ iz Kostolca. Živi i stvara u Beogradu.

ВЕЉКО МАРКОВИЋ

Poђen je 02.12.1957. године у Олову. Дјетињство је провео у селу Крижевићи, гдје су и настали његови први стихови. Пјесме које пише најчешће су шаљиве природе. Неке од њих објављене су у тадашњим школским новинама, али никада није имао прилику да објави своју самосталну књигу.

VLADAN STEVANOVIĆ

Rođen je 23.08.1967. u Beogradu. U mladosti se uspešno bavio šahom (prvak stare Jugoslavije do 15 godina). Po struci je inženjer poštanskog saobraćaja i diplomirani ekonomista. Do sada je objavio zbirku pesama „Jedna obična priča“ 2008. godine, zbirku tekstova pesama „U luci svemira“ 2017. godine i zbirku priča, misli i pesama „Radosti i tuge iz svaštare“ 2019. godine. Njegove pesme i priče su objavljene u mnogim Zbornicima. Živi u Beogradu.

МАРИНА МАТИЋ

Poђена је 2000. године у Шапцу. Тренутно студира Фитомедицину на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду. Редовни је учесник културно – историјских манифестација, међу којима издваја „Церски марш“, као једну од најзначајнијих. Бави се хуманитарним радом и воли да помаже. У раном детињству је спознала чари читања и лепоте писања, а тренутно ради и на писању своје прве књиге. Два пута је награђивана дипломом од стране *Клуба умјетнич-*

ких душа из Мркоњић Града, а међу објављиваним радовима издваја: *Бој на Мишару*, *Божихна песма*, *Најтежа времена изнедре највеће људе*. Члан је Међународног удружења књижевника и уметника *Горски видици* из Даниловграда. Њене радове редовно објављује часопис *Словословље*.

МИРОСЛАВА МИРА ДИНИЋ

Рођена је 1945. године у Кожељу, општина Књажевац. По образовању је магистар математике (дипломирала и магистрирала на Природно-математичком факултету у Београду), а по вокацији сликар. Живи и ствара у Бору. Од 2015. члан је Удружења ликовних уметника „Ване Живадиновић Бор“. Уметност је одувек била предмет њеног интересовања, прво фотографија, затим цртеж и графика, да би 2012. почео њен уметнички израз кроз сликарство. Похађала је радионицу за ликовне таленте код професорке Јадранке Вукојичић у Бору. За своје ликовно изражавање Мирослава - Мира користи цртеж, графику - лиснорез и сликање у техници акрилика којима представља мртве природе, портрете и пределе и амбијенте који су је лепотом или емоционално инспирисали да постану мотиви њеног ликовног изражавања. Поред потребе да путем композиција различитих предмета дочара разноликост градивних елемената од којих су израђени (текстил, стакло, керамика, воће), упушта се у врло захтевну и лако проверљиву успешност сликања портрета. Имала је две самосталне изложбе слика 2015. и 2019. године у Бору. И више групних изложби. Са УЛУ „Ване Живадиновић Бор“ излаже на традиционалним изложбама: Мајском ликовном салону и Октобарској изложби у Музеју рударства и металургије 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021. и на Мајском ликовном салону 2022. године. Излагала је и на XIX Међународној изложби „Жене сликари“ 2021. године у Мајданпеку. Њене слике лепе многе домове, како у земљи, тако и у иностранству.

ADNAN SIJARIĆ

Rođen je 26. oktobra 1969. godine u Brčkom, piše poeziju i prozu još od srednjoškolskih dana. Na raznim poetskim susretima je nagrađivan, a radovi su mu objavljeni u više domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika. Počasni je član Kulturnog udruženja „Musa Čazim Čatić“ iz Odžaka i aktivan sudionik „Balkanske pjesničke uniije“, u čijim zbornicima je redovno zastupljen. Radove objavljuje i na drugim portalima (Avlija...). Objavio je romane *Tišine korajske*, *Korajski raj*, *Gdje ni ptice ne zalaze* (nagrađen od Fondacije za izdavaštvo BiH), *Talja batalja* i *Paučina*. Zbirku poezije nije objavio, iako je odavno spremna. Trenutno je nastanjen u Vražićima (opština Čelić), gdje se kao izbjeglica obreo 1992. godine. Oženjen, otac dvoje djece.

МЛАДОМИР КНЕЖЕВИЋ

Piše poeziju y aforizme. Objavljuje u domaćim y meђunarodnim časopisima za književnost. Zastupljen y zajedničkim knjigama, domaćim y meђunarodnim zbornicima kao y više antologija, almanaħa y leksikona. Poezija Mladomira Kneževića je prevođena na maqedonski, arapski, romski, španjski y engleski jezik. Objavio dvanaest knjiga poezije.

GORDANA RADOVANOVIĆ

Rođena je 23. avgusta 1963. godine u Mariboru. Gimnaziju i studije je završila u Banjaluci. Piše pesme, haiku i kratke priče. Zastupljena je u većem broju zbornika i časopisa. Više puta je nagrađivana na konkursima za poeziju i kratku prozu. Pojedini haikui su joj objavljivani na engleskom, italijanskom, rumunskom, japanskom, nemačkom i kineskom jeziku, a pojedine pesme na engleskom i bugarskom jeziku. Autor je devet samostalnih knjiga: „Dok pevaju kapi svetlosti“; - zbirka poezije; „Pet koprena sna“ - priče; „Brodeći za maglinama“ - pesme; „Lile u noći“ - zbirka haiku poezije; „Kremen“ - pesme; „Anđeli i oni drugi“ - priče; „Mađioničar“ - pesme; „Miholjske vatre“ - zbirka haiku poezije; „Pesme za poletarce i malo veću decu“ - zbirka poezije za decu. Po obrazovanju je diplomirani

inženjer mašinstva, profesor informatike, profesor engleskog jezika i književnosti, te diplomirani komunikolog. Živi u Banjaluci.

АЛ ДЕ ЉУТА

Аутор живи и ствара у Београду. Дипломирани је филолог – оријенталиста а завршио је и Правни факултет Београдског Универзитета на којем је и магистрирао. У каријери се опробао у различитим областима. Аутор је једног документарног филма и једне ТВ драме емитована на ТВ Београд. Из области мнемотехнике објавио је више стручних чланака у разним часописима. Објавио је књиге из области психологије учења: „ментална бележница“, „психологија успеха“, „полиглотско учење језика“, „програмирање мозга за спремање испита“, „филозофија живота“. Аутор је романа „Митрова воденица“ (2004), и романа „Ледина“ (2005.). Кратке приче објављује у разним књижевни часописима и порталима у региону и у земљи.

SELMA SALIHOVIĆ

Рођена је 10. децембра 2002. године у Тузли, Босна и Херцеговина. Послије завршене основне школе у Грачаници, upisala се у Мјеšovиту средњу школу Живинице, smjер medicinska сестра – техничар, коју завршава 2022.g.

ДРАГИЦА БЕКА САВИЋ

Рођена је 1958.године у банатском месту Сечањ, где је завршила Основну школу и Гимназију. Дипломирала је на Правном факултету Универзитета у Београду. По занимању је дипломирани правник, а по вокацији песникиња. Као аутор је заступљена у више десетина Зборника поезије у Србији и региону. Објавила је две збирке песама. Добитник је више похвала и награда. Члан је „Савеза књижевника у отаџбини и расејању“ Нови Сад, Међународног удружења књижевника и умјетника „Горски видици“ из Црне Горе те удружења књижевника „Уметнички хоризонт“ Крагујевац. Живи и ствара у Бачкој Паланци.

СЛАВИЦА МАКСИЋ

Рођена 1957, психолог, запослена као научни саветник у Институту за педагошка истраживања у Београду. Има објављене приче, афоризме, путописе и песме у новинама, часописима и збиркама у земљи и окружењу. Објавила књигу афоризама „Од лука до стреле“, 2020, Алма, Београд.

DR KATARINA KUKURUZOVIĆ

Po obrazovanju je doktor medicine, a po zanimanju pisac i administrator sadržaja web stranica. Rođena je u Zemunu 1976-te godine, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Već u osnovnoj školi ispoljila je talent i interesovanje za literarno stvaralaštvo, a u gimnaziji je učestvovala i osvajala nagrade na konkursima za kratke priče, poeziju i zbirku pesama gimnazijalaca Srbije. Završila je Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu. Učestvovala je na više književnih manifestacija, radionica i pesničkih kampova. Kao novinar saradnik objavljuje tekstove u časopisu „PC Press“. Povremeno objavljuje u zbornicima i zajedničkim zbirka pesama i kratkih priča. Nagrađivana je i pohvaljivana na literarnim konkursima. Član je Mense i međunarodnog udruženja „Poetas Del Mundo“. Piše na srpskom i engleskom jeziku. Napomena: Priča „Sandžama“ objavljena je u Zborniku književnog kluba „Mala ptica“ (Književni klub „Mala ptica“, Beograd, 2016.), u kome su odabrani radovi sa Trećeg međunarodnog konkursa „Večiti nesmirajnik“ 2016.

RENATA CEKOVIĆ

Rožena Tešić 07.09.1965. Do 1993. živela je u Beogradu, a tada se seli u Prag gde živi do sada. U mlađim danima više ju je zanimalo literarno stvaralaštvo. Kolaže je počela da pravi 2011. godine, u jednoj zahtevnoj životnoj fazi koja joj je nametala niz pitanja, a onda su kroz stvaralaštvo počeli da dolaze odgovori. U izradi koristi klasičnu tehniku, seci-lepi, tragajući po svim dostupnim štampanim materijalima za inspirativnim motivima i detaljima. Odmah 2011 godine imala je prvu samostalnu izložbu pod pokroviteljstvom *Društva Sveti Sava* i grada Praga. U narednim godinama sledi još jedna samo-

stalna i jedna kolektivna izložba pod njihovim pokroviteljstvom, samostalna izložba pod pokroviteljstvom udruženja *Lastavica*, učesće na tri kolektivne izložbe stvaralaca pod pokroviteljstvom *Praga 8*, pod nazivom „Salon umetnika“. Uz kolaž raste i njeno interesovanje za fotografiju, u cilju sticanja fleksibilnijeg sopstvenog materijala. Kolaž postaje način shvatanja života, pogleda na svet, postavljanja pitanja i traženja odgovora. Dva rada kojim se predstavlja u „Zborniku mašte“ su nastala kao delovi dve nezavisne serije, jedne koja je inspirisana Pragom i bazirana na starim crno-belim fotografijama, i druge inspirisane Modrijanijem i nedostatkom stvarnih boja duše u današnjem svetu. A kako bi izgledala njena biografija iz srca: *Rado ću napisati svoju biografiju, čim saznam ko sam. Za sada povremeno naslutim šta sam. Ja sam boja. Oslikam se na platnu prostim otiskom, u prolazu, malo iz obesti, malo iz čežnje. Ja sam pokret, uhvaćen u reč objektivom, na mili sekundu pri buđenju iz svoje jave u san. Ja sam ponosna vlasnica jedne šarene anonimnosti. Niko i Ništa u moru Faktora. Bogata veleposednica imanja koje nekad iz milošte zovem „moj život“. Previrem, izvirem, ponirem u svoje džepove, uveravajući se da nisam putem izgubila ni delić sebe.*

Pitate me da li sam umetnik. Ništa manje i ništa više nego svi vi, koji otiskujete svoje duše na platna postojanja.

DRAGANA POPOVIĆ

Rođena je 1982. god. u Vranju. Piše poeziju od najranijih srednjoškolskih dana. Sarađivala je sa mnogim domaćim i inostranim medijskim kućama, od kojih posebno izdvaja novinsko - izdavačku kompaniju „Novosti“. Kao autor pesama i priča, učestvuje na međunarodnim festivalima gde osvaja istaknuta priznanja. Danas boravi u svetu knjiga, zaposlena u okviru jednog renomiranog lanca knjižara.

ТОДЕ РИСТО БЛАЖЕВСКИ

Карикатурист, хуморист, јесеист и аниматор, рођен је 06.05.1948 године у Скопљу. Дипломирао је на правном факултету Универзитета „Св. Кирила и Методија“ у Скопљу. Уметничким радом почео се бавити 1965/66 године. Црта карикатуре,

цртеже и стрипове, пише хумористичке приче, афоризме и јесеје за карикатуру, израђује анимиране и цртане филмове и слика слике. Његове хумористичке приче, афоризме, и јесеје за хумор и карикатуру и карикатуре су објављиване у: зборницима *Најкраће приче* (Београд), *Дивка* - (Београд), *Остен* и *Македонски Остен*, (Скопје), електронских магазина: *Етна* и *Шипак*, (Београд), *Носорог* (Бања Лука), *Фенамизах* (Истанбул), *Санат-Дернеги* (Ексишехир), *Велика енциклопедија карикатуре* (Big Encyclopedia of Carikature), затим у новинама: *Студентски збор*, *Остен*, *Македонски Остен*, *Млад борец*, *Нова Македонија*, *Вечер*, *Бирлик*, *Република*, *Комунист*, *Трудбеник*, *Просветен работник*, *Металург* итд., *Зборник деци с љубављу*, *Зборник за незаборав*, *Зборник успомена*, (Београд) као и часописима: *Мит*, *МК ревија*, *Корени*, *Разгледи*, *Тренд*, *Огледало*, *Современост*, *Свет*, *Стожер*, *Стремеж*, *Житие*, *Виц...* у Македонији, *Џубокс* (Београд), *Стршел* (Софија), итд. Објавио је следеће књиге: *Нула Вавилонска* (1995), албум карикатура, *Хомо балканикус ептен занесеникус* (1999), албум политичких карикатура, *Јас сум виновен за сè* (2008), збирка хумористичких прича и афоризма, *Аспекти на карикатурата* (2014), јесеји за хумор и карикатуру, *Воинственото перце* (2015) албум антиратних карикатура, и *Ја не сум виновен за ништо* (2018) збирка хумористичких прича, афоризма и карикатура. Године 2014 година збирка *Јас сум виновен за сè* је објављена и на француском језику, под називом *Mea culpa*, Године 2019, збирка *Јас не сум виновен за ништо* је преведена је и на руском језику под називом *Я ни в чем не виноват*. Његова дела са македонског, су преведена на енглеском, бугарски, српски, турски, француски и руски језик. Добитник је шест специјалних награда за карикатуру и шест за цртани филм.

JOVAN MIŠIĆ

Rođen 1985 u Beogradu. Živi i radi u Beogradu. Bavi se pisanjem, slikanjem i fotografijom. Voli sve sto vole mladi, pa i malo više.

ЕЛЕНА ФИЛИПОВИЋ

Ученица шестог разреда основне школе „Павле Савић“ из Београда. Воли поезију, неке њене песме су штампане у зборницима.

JOVANA JOVOVIĆ

Рођена 28.1.1983. у Војводини, у srcу Баčke. Професор српске књижевности и језика, са занимањем у marketingу и PR-у. Ниједан објављени рад, али озбилјно искуство у писању. Потписује преко 200 песама, текстова, блогова, PR текстова, електронских књига, сценарија за видео и радио рекламе, слогана, продајних текстова (copy-ја), итд. Комуникација је њена страст. А писање је њен животни стил, када пише осећа се суверено и супериорно, она је писач из нехата! Који ће donети и своју књигу у скорijем животу.

PETRA RADOVIĆ

Рођена је у Никшићу у Crној Gори. Основне и специјалистичке студије политикологије завршила на Факултету политичких наука у Podgorici. Живи и ради у Splitу. Члан је Udружење MUK.

ANKICA PALIĆ

Рођена је 25.5.1993. године у Kрушевцу, Србија. Основно и средњешколско образовање завршила у својој родној земљи, а затим га наставила у Nемаčkoј, где данас живи и ради. Govори: српски, немачки и шпански језик. У слободно време, инспирисана животом и људима које среће, пише прозу и афоризме, који су у више наврата објављивани на различитим порталима, а посебна част јој је учињена када је позвана да будем члан удружења „Mлади Uметници Kulture“, основане управо у Србији. Velико интересовање и пањњу на друштвеним мрежама изазвали су афоризми које пише.

JELENA BOŽOVIĆ

Rođena je 11.11.1989. godine u Podgorici. Diplomirana pravica zaposlena u struci. Bavi se pisanjem poezije, proze i drugim oblicima književnog stvaralaštva. Autorka je zbirke pjesama za djecu „Kada mjesec namiguje“. Član Udruženja MUK.

KRISTINA BABIĆ

Rođena je u Beranama, Crna Gora, 19. 5. 1994. godine. Osnovnu školu je završila u Andrijevići, a gimnaziju u Beranama. Studira medicinu u Podgorici. Prve stihove koji su bili nagrađivani pisala je još kao osnovka. Njena poezija objavljuje se u okviru kulturnih dodataka crnogorskih dnevnih novina, kao i na mnogobrojnim sajtovim za poeziju. Zastupljena je u nekoliko antologija i njeni stihovi prevedeni su na mađarski i engleski jezik. Poetskim radom i dalje se aktivno bavi i objavljuje poeziju na online *art & literary* magazinu Insp. u Srbiji. Trenutno živi u Podgorici, a iza sebe ima objavljenu zbirku pjesama „Laku noć tvojim očima“ (2012). U pripremi je i druga zbirka pjesama koju će nazvati „Da si ti neko moj“.

МИЛИЦА ЈЕФТИЋ

Рођена је 2001. године у Сремској Митровици. Живи у Руми. Студент је друге године више педагошке школе у Сремској Митровици. У слободно време пише поезију и у будућности планира своју прву збирку поезије. Стални је члан Удружења МУК (Млади Уметници Културе) у чијем првом зборнику су заступљене њене три песме.

LJUBINKA LJUPKA DIMITRIJEVIĆ

Pesnik i prevodilac domaćih autora, Branislava Nušića, Radoja Domanovića, Sterije Popovića... na vlaški jezik. Ima tri objavljene samostalne zbirke pesama: *Ispovesti nedostajanju*, *Poezija duše* i *Šapat usana*. Dobitnik je nagrada i diploma u zemlji i inostranstvu, Makedoniji, Rumunija, Rusiji... Zastupljena je u domaćim i međunarodnim Zbornicima i pesme su joj prevedene na engleski, makedonski,

rumunski... Voli muziku, poeziju, cveće i naravno svoju decu. Njen moto je: „Bog mi je dao priliku i ja ostavih trag!”

АНА КНЕЖЕВИЋ

Рођена 6.12.2000. у Александровцу. Средњу школу „Свети Трифун“ завршила у родном месту и стекла звање прехранбеног техничара. 2019. уписује Факултет политичких наука у Београду. Њена интересовања усмерена су ка образовању, усавршавању и уметности. Колегијална је и увек спремна за сарадњу. Поред глуме, пише поезију, бавила се рукометом и учествовала на разним такмичењима, која су је научила да је важно у себи имати тимски дух и стрпљење.

МИЛЕНКО МИХАЈЛОВИЋ

Рођен је 1953. године у Београду, где је завршио Факултет ликовних уметности у класи Мирјане Михаћ. Магистрирао је 1987. године се изложбом из циклуса „Локвањи“. Сликарски опус сврстава у циклусе – самосталне изложбе: 1985 – *Босна*; 1987 – *Локвањи*; 1989 – *Београдски кровови ноћу*; 1990 – *Сопоћани*; 1990 – *Магија Београда*; 1991 – *Птице*; 1991 – *Жртва*; 1992 – *Коже*; 1993 – *О реци*; 1993 – *Картони*; 1995 – *Хиландар*; 1997 – *Ходочашће*; 2000 – *Окамењено море*; 2002 – *Црно-бели свет*; 2003 – *Цез и блуз портрети*; 2004 – *Београд од кафане до кафане*; 2007 – *Метеори*; 2010 – *Београд (у малом) кога више нема*; 2011 – *Служба*; 2012 – *Нешто с анђелима*; 2013 – *Београдски круг оловком – цртежи*; 2014 – *Савамала – туш, четка*; 2015 – *Сећања, снови, привиђења (триптих Шиндик, Бока, Миленко)*; 2018 – *Већ виђено*; 2018 – *Воденице*; 2019 – *Дивљи Београд (цртежи комбиована техника)*; 2019 – *Трпеза*. Члан је УЛУС-а и УЛУПУДС-а. Има статус истакнутог уметника. Живи и ради као слободан уметник у Београду.

ЈАСМИНА ИСАЈЛОВ

Рођена је 1958. гпдоне. Пензионерка, живи у Црепаји са породицом. До сада објавила: „Писма из Баната“ Чикаго (2014.) две традиционалне приче. На конкурсима „Ковачичког мозаика“ освојила је награде: 2009. 2012. 2013. 2014. 2015. и 2020. године за прозу. Добитница је две прве награде „Златне медаље“ (2017. и 2018.) за приче Михајло И. Пупин, научник, родољуб и хуманиста. Другу награду „Сребрну медаљу“ освојила је за причу „Михајло И. Пупин научник и наслеђе“, за уметничку креацију(2019). Кратке приче је објавила са другим ауторима у књизи „Песме и приче из банатске равнице“ (2017.) Аутор је књиге „Јоца“ (2018.). Песме и приче су јој 6 пута објављене у зборницима „Златно перо“ Књажевац. Учесник је у 5 зборника „Креативне радионице Балкан“ Београд. Са поезијом је учествовала у два зборника „Шраф“ Београд (2021.) и једном у „Вртлогу времена“ (2020.). Учесник је у Зборнику кратких прича „Дрински књижевни сусрети“ „АСоглас“ Зворник и у Антологији „Спас Планете“ - Рада Лотина (2021.). Са прозом учествовала је у Удружењу српских писаца Швајцарске (2020. и 2021.) и у зборнику КК „Прота Васа Живковић“ Панчево (2020.), као и у Зборнику „Причам ти причу о кући наред друма“ у издању „Савеза књижевника у отаџбини и расејању“ Нови Сад (2022.). Од 2019. год. члан је групе „Банатске Петице“ - поезија и проза која је освојила Златну плакету - највећу награду за културу у СО Ковачица за 2021. годину.

LJUBICA KOŠULJANDIĆ

Рођена је 1978. године у Sremskoj Mitrovici. Uдата i мајка двоје деце. Zaljubljenik u поезију. Ljubav prema knjigama i писаној речи neguje од детинства. Nјене прве песме датирају још из школских дана. Životni moto - „ ...i, svaki put kad budeš komadić себе dao, ličićе svet na тебе више nego на друге...“ – Mika Antić.

МАРИЦА ВУЛЕТИЋ НАУМОВИЋ

Рођена у Земуну 1962. године, када је снег био до крова куће и кроз тунел у снегу се пролазило до кућних врата. Добила је име по жељи старијег брата, који је највише волео бајку „Ивица и Марица“. Ивица је умро са 8 месеци, а Марица остала да се кроз живот бори са „вештицом“. По професији дипломирани драмски уметник – глумица; дипломирани позоришни и радио редитељ; редовни професор сценског покрета; ванредни професор позоришне и радио режије; домаћица, куvariца, чистачица, по потреби молер, кројачица, сценограф, драматург, новинар, социјални радник, антрополог... У души филантроп и хуманиста. Воли живот, људе, уметност, путовања, море, облаке, цвеће и нова сазнања. Члан неколико професионалних и стручних удружења. Осим у Београду, учила, живела и радила у Паризу, Цириху, Кардифу, Холстebroу, Венецији, Бања Луци, Требињу, Новом Саду... Гостовала на многим домаћим и међународним позоришним, филмским и студенстким фестивалима. Видела свет и радила са добрим и сјајним ствараоцима. Бивши студенти јој пишу из разних земаља и она се радује њиховим успесима. У браку већ 30. година са добрим и лепим човеком, једним од најцењенијих и најбољих антрополога на овим просторима. Мајка два принца који обећавају. Пријатељ деце, добрих људи и несрећних душа, увек спремна да саслуша и помогне. Преживела камен у бубрегу, трн у оку, менингитис, два порођаја, пет карцинома, болове у души, а и даље воли живот и људе, и даје све од себе да се бори за доброту. Среће се, дружи и ствара са људима из различитих социјалних миљеа, различитих професија и дели са њима животна и професионална искуства.

SVETLANA STRINIĆ

Poezija joj je bijeg u maštu i oblake gdje je najljepše. Pjesme šalje na natječaje /konkurse u Hrvatskoj gdje živi, u Srbiji gdje je rođena i u Bosnu i Hercegovinu gdje je odrasla i školovala se. Od 1990. živi i radi u Hrvatskoj. Ona je „Juga“ u malom pakiranju! Ponosna je na taj spoj svih onih vrlina i vrijednosti koje danas izumiru. Kaže: „Dok

dišem, pišem! Dok pišem, dišem!“ Pjesme su joj do sada objavljene u: *Almanahu 3 Magija reči, Almanahu 4 Žamor reči, Almanahu 5 Forum reči, Gentle word, Topla reč, Lahor stihova, Snovi sjećanja, Snovi sjećanja 2, Dubrovnik na dlanu, Poezija zlatnih stihova 2, Poezija zlatnih stihova 3, Poezija ispod školjke, Zbornik savremene poezije, Snježna oluja stihova, Povezani stihom, Gradovi od stihova 2 - Tišina pahulja, Sanjati 3. dio priče, odlomci i misaoni tekstovi, Niti ranog proljeća 4. dio. Majka je troje djece i predaje engleski jezik u srednjoj školi.*

МИРЈАНА ВАСИЋ

Рођена је 18.8.2000. године у Смедеревској Паланци. Живи у месту Голобок, општина Смедеревска Паланка. Завршила је Пољопривредно-ветеринарску школу са домом ученика „Свилајнац“ у Свилајнцу, смер ветеринарски техничар. Студент је треће године Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду. Члан је новоформираног Књижевног клуба „Оловче“ са седиштем у Свилајнцу, као и удружења „МУК“. Активно пише прозу и поезију. Аутор је књиге: „Кад љубав закуца на врата“ (2019) у издању Пољопривредно-ветеринарске школе са домом ученика „Свилајнац“.

BOŠKO SAVKOVIĆ

Рођен 1962. у Београду, где је завршио основну и средњу школу, смер новинар сарадник. Уписао је права, а по повратку из војске 1982. радио је као новинар у радио-емисији Index 202. Објављивао је текстове у политичком магазину „Интервју“, а у лето 1996. постаје један од оснивача сатиричног листа „Наша крмача“. Каже да је у исто време био главни и одговорни уредник листа и „човек задужен да добија батине од DB-а“. Када је Слободан Милошевић пао са власти, закључио је да је „све исто, само њега нема“, па је основао NVO Nekompromitovani интелектуалци београдски. Пре више година режирао је филм о Мирославлјевом јеванђелју „У почетку беše реč“. Касније је основао агенцију *Alternativa*. У копродукцији са TV Politikом као сценариста и коаутор снимио је филмове „На крају света“, „Ко то тамо лепи“, „Београд

noću“... Kao osnivač i producent pokrenuo je 2009. SILA FEST, prvi domaći festival turističkog i ekološkog filma u Velikom Gradištu. Objavio pet knjiga. 2011. Kratki film „Plodovi zime“ reditelja Boška Savkovića osvojio je Gran pri za najbolji eko-turistički film na svetu u 2011. godini. 2013. Za film „Posle bombi“ Bošku Savkoviću u Beču je uručen Gran pri CIFFT-a, što je nagrada za najbolji turistički film u svetu za 2013. Za oba filma dobio je i najviše nagrade na Kanskom festivalu (zlatnog i srebrnog delfina) čije je replike poklonio gradu Beogradu i simbolično osnovao „delfinarijum“ u Gradskoj skupštini našeg glavnog grada. Teško da može da prebroji sve nagrade koje je dobio na mnogobrojnim festivalima kratkog filma širom sveta, uglavnom sve su bile „prve“ ili neznatno ispod „prve“.

JELENA JOVANOVIĆ

Rođena je 25.12.1998. u Požarevcu. Poeziju je počela da piše još kao devojčica. Svesku u kojoj je rimovala svoje prve stihove na najrazličitije teme nazvala je *Moja prva pesnička zbirka*. Prošlo je dosta vremena od tada i u međuvremenu je sazrela, a sa njom je sazreo i njen stil pisanja, te su nastale pesme koje će ovaj put zaista činiti prvu pravu pesničku zbirku. „Karta za večnost“, pesma po kojoj je zbirka dobila ime i kojom zatvara zbirku, možda najbolje progovara o glavnom motivu svih njenih pesama – ljubavi. Sve prethodne pesme govore o ljubavi na svoj način i pripremaju nas za tu najvažniju kartu, koja može da pobeđi čak i smrt: *Ako želiš da prevariš smrt / Zasluži mesto u nečijem srcu*. Ljubav je vodi kroz život i otuda toliko ljubavi u njenim pesmama. Diplomirani je profesor srpskog jezika i književnosti i student master studija srbistike na Katedri za srpski jezik sa južnoslovenskim jezicima na Filološkom fakultetu Univerzitetu u Beogradu, smer: Srpska filologija. Nedavno je počela da radi kao lektor za srpski jezik u kompaniji *LINKgroup*.

НИНА ИЛИЋ

Рођена је 2008. године, у Зајечару. О свом списатељском раду, каже: „кад кренеш да пишеш, све ти креће на боље, и нема више тешке главобоље“.

МАЈА ШОЛЕВИЋ

Рођена 2. новембра 1993. године у Београду. У истом граду завршила је основну и средњу Грађевинску школу са одличним успехом. Мастер рад одбранила је 2018. године на Факултету политичких наука. Говори, пише и чита енглески језик, служи се шпанским и италијанским језиком. Ради као новинар, а професионални каријерни пут одвео је у медијске и остале куће, где је обављала и друге послове поред примарног новинарства. Љубав према истини и речи чува писајући разне књижевне форме. Уврштена је у зборницима *Креативне радионице Балкан*: „Зборник успомена“ и „Зборник за незаборав“.

АДРИЈАН РАДЕНКОВИЋ

Рођен је 2008. године. Ученик је седмог разреда. Воли родољубиву поезију. Поред писања учесник је многих републичких такмичења и успешно се бави пливањем. Обожава да комбинује слободан и везани стих.

МИЊА НИКОЛИЋ

Рођена је 9.10.2009. године, у Параћину. Ученица је шестог разреда. Воли да пише љубавне песме, најчешће тужног тона. Љубитељ је слободног стиха.

DR MIRJANA MILAČIĆ VAJIĆ

Rođena u Beogradu 1945 gde i stalno živi. Po obrazovanju specijalista oralne hirurgije, magistar medicinskih nauka na katedri za ORL i lekar akupunkturolog, u penziji. Piše поезију и прозу. Objavila 2 knjige поезије, уčeće u oko 60 zajedničkih izdanja. U pripremi joj je knjiga - *Romansirane autobiografske priče*, 2 knjige satirične i druge priče kao i rukopisa za knjigu поезије: Duhovne, običajne i povesnice. Osvojila više značajnih književnih nagrada. Osim pisanjem bavi se multimedijalnom i umetničkom fotografijom, kompjuterskom grafikom i oblikovanjem minijatura i nakita od keramike i

drugih prirodnih materijala. Izlagala na više samostalnih i kolektivnih izložbi.

МАЈА РАДОВАНОВИЋ

Рођена је 1988. у Зајечару. По занимању је мастер професор српског језика и књижевности. Ради као наставник српског језика у Бољевцу. Аутор је збирке песама *У себи далеко* у издању „Нове поетике“. Највише ужива у поезији за децу, у припреми је песничка збирка *Дисциплинска* у којој жели да одржи лекцију одраслима који су заборавили како је бити дете.

БЛАГИЦА СТАНОЕСКА

Рођена пре 70 година, у пензији. Присутна у збиркама поезије и прозе у Северној Македонији, Хрватској, Србији, Босни и Херцеговини, Бугарској, Русији, Индији, Аргентини и Филипинима. Њену прву књигу поезије „Светла Милокрвност“ издао је *Нови Вавилон* Битољ, Северна Македонија.

DARIJA MARKOVIĆ

Рођена је 4.4.1976. године у Котор-Варошу, БиХ. По званју је дипломирани правник за безбједност и заштиту. Живи у Banja Luci. Заступљена је у бројним зборницима кратких прича, као и поезије, различитих издавачких кућа на подручју Босне и Херцеговине, Р. Србије и Р. Хрватске („Alma“ Београд, „Šumadijske metafore“ Младеновац, „Nova svjetlost“ Сарајево, „Redak“ Split...). У електронским медијима објављена на више портала за књижевност и културу (*Hyperbo-rea*, *Radioaktivni Komarac*, *Insp.* ...). Као и у књижевним часописима („Kult“ Нови Сад, „Kvaka“ Велика Горика, „Zvezdani kolodvor“ Београд...) и електронским зборницима. Освојила је трећу награду за пјесму на *UrBan Festu* у Убу 2015. године, другу награду за причу на portalу „Lola“ и награду за најљепшу љубавну пјесму на XVI konkursу Kluba umjetničkih duša iz Mrkonjić Grada 2017. године. Уврштена је у ужи избор за награду за најbolju kratku причу, на konkursу часописа „Књижевне вертикале“ Београд, 2018. године. Као и у

uži izbor za pjesničko priznanje na manifestaciji „Sremskokarlovački pesnički brodovi” 2019. godine, na kojoj je Pero Zubac bio predsjednik žirija. Učestvovala je u stvaranju *Zbornika najljepših pjesama* na konkursu portala „Očaravanje” (Rijeka) kao jedan od članova žirija i jedan od lektora, 2019. godine.

DIJANA PAUNOVIĆ

Rođena je 1988. godine u Zaječaru, živi u Boru sa porodicom. Do sada nije objavljivala iako piše od detinjstva. Poeziju voli i živi. Poezija je nešto što nedostaje ljudima da bi bili potpuni.

LELA VUČKOVIĆ

Rođena je 1973. godine u Koprivnici, Republika Hrvatska, gdje i sad živi i radi. Srednju školu upravno pravnog smjera završava u Koprivnici, a studij nastavlja na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima, gdje je diplomirala 1995. godine. Agronom po struci. Majka dvoje već odrasle djece. Piše od najranije mladosti ali se pisanju više posvećuje zadnjih nekoliko godina i u tom kratkom periodu pjesme i kratke priče izašle su joj u više od 20 različitih zbornika i zajedničkih zbirki, među njima i u nekoliko zbornika *Kreativne radionice Balkan*. Priprema prvu samostalnu zbirku poezije i zavičajne proze.

МАША СМІЉКОВИЋ

Рођена је 2008. године, ученица је седмог разреда. О свом писању каже: „Често не забележим инспирацију која ми падне на памет и због тога немам много литерарних радова који нису обавезни за редовне часове. На даље ћу да се потрудим да искористим прилику да ту инспирацију што пре обликујем, да ми не побегне, као што сам урадила са овом песмом.“

ИЛИНКА МАРКОВИЋ

Рођена је у Куршумлији 1955. године. Живи и ради у Београду. Поезију пише од научених првих слова, коју објављује у књижевним часописима све до 2014. када је објавила прву самосталну збирку песама „Између јуче и данас”. Након тога: „Право на живот“ - 2016. године и „Са свитањем“ – 2018. године; Издавач *Књижевна омладина Србије*. Воли људе са свим врлинама и манама, а стих се сам ствара из сатканих видокруга. Добитник је више награда, и заступљена у више зборника. „Ко зна циљ, пут ће наћи“.

TEREZA KALE

Rođena je u Valjevu, gde je završila osnovnu školu i Valjevsku gimnaziju. Diplomirala je Menadžment u kulturi na Fakultetu za kulturu i medije u Beogradu. Učestvuje na literarnim konkursima, objavljuje pesme i kratke priče u književnim zbornicima i elektronskim časopisima. Živi i radi u Valjevu.

АЛЕКСАНДАР В. ПАВЛОВИЋ

Александар, син јединац, мајке Данице Рикало и оца Властимира Павловића, рођен је у Бечеју 2. јануара 1957.године. Основно и средње образовање завршава у родном граду, а диплому Економског факултета у Приштини стиче 1983.године. Радни век проводи у струци радећи често на одговорним руководећим местима. Таленат за писање показао се још у узрасту основца када су освојене три *Змајеве дипломе* за школске литерарне радове. Отац је женског детета и деда двоје унучади.

ЈОВАНА ГЛИЦИЋ

Завршила је 6. разред ОШ „Стефан Немања“ у Нишу. Још као ђак првак издвојила се својим талентом. Њена љубав су писање и читање. До сада је освојила преко 90 награда на разним књижевним конкурсима широм Србије и региона (*Маишта*

и снови, На крилима детињства, Деца међу нарцисима, Краљевство бијелих рада, Међународни фестивал дјеце пјесника). Њене песме и приче нашле су се у многим зборницима и дечјим часописима. Такође, Јована је ове године била најмлађи добитник Светосавске награде за постигнуте изузетне резултате у области литерарног стваралаштва.

МАЈА МИЛОЈКОВИЋ

Рођена је 1975 у Зaječару, Србија а живи и ради у Данској. Она је особа којој као лаборанту од ране младости кроз крв кола констатација Леонарда да Винчија „Сликарство је поезија која се види, а поезија је сликарство које се може чути“. Зато се отада и латила пера и киста и њима почела да открива свет и себе. Као песник заступљена је у бројним домаћим и страним књижевним новинама, зборницима и електронским медијима, а неке песме јој се као видео записи налазе и на YouTubu. Многе песме су јој преведене на енглески, мађарски, бенгалски и бугарски језик за потребе страних читалаца. „Дрвеће жељја“ јој је друга збирка песама у припреми, којој предходи књига песама „Месечев круг“. Члан је Међународног друштва књижевника и умјетника „Горски видци“ у Црној Гори и члан је Поетског клуба „Area Felix“ у Србији.

КЕМО СЕЛАК

Рођен, живи и, изгледа, умријеће у Сарајеву. Ради новца ради доста тога, али из љубави само једно: писање стихова. Воли најслађе створење у космосу, а и оно воли њега. Дакле, десило ми се чудо, па свој живот може оцијенити као lijep и vrijedan живljenja.

ДИМИТРИЈЕ БАЛАШЕВИЋ

Рођен је 2010. године у Бољевцу. Песме пише од првог разреда. Осим што пише на задате теме на редовним часовима и учествује на школским конкурсима, воли да пише увек и свуда.

МАРИЈА АЛЕКСИЋ

Рођена је 1981. у Јагодини где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала је 2006. на Филозофском факултету Универзитета у Београду на групи за историју. Запослена је у основној школи где ради као наставник историје. Љубав према књижевности је развила још у основној школи. Највише воли историју 19. века и посебну пажњу посвећује историји свог родног места. Сматра да као наставник мора стално да се усавршава и ради на себи. Објавила је две збирке песама: „Сингидунум сага“ у издању *Нове Поетике* и „Кад ми дођу лутке“ у издању *Поетикум стваралаштва*. Њена приповетка „Газда Ранђелова кафана“ је штампана у *Порталибрисовом* зборнику „Велики српски 19. Век“. Часопис *Суштина поетике* је објавила две њене песме „Сингидунум сага“ и „Ми“. Портал *синхро.рс* је објавио њену причу „Прабаба Јулка и хотел Бристол“. На конкурс за кратку ауторску причу коју је објавио ИНАКУ (Институт за књижевност, науку и алтернативу) из Скопља њена прича „Улица краља Петра“ је уврштена у зборник кратких ауторских прича. Портал *Најлепша поезија* објављује њене песме, као и забрбачки часопис *Квака*. Удата је и има двоје деце.

LARA MATICKI

Рођена у Београду. Studentkinja Italijanistike на Filološkom fakultetu у Београду. Поčела да crта и пре него што је postала svesна себе. Učestvovalа на више групних изложби. Nada се да će се професионално остварити у комбинацији италијанског језика и сликарства.

DUŠICA MATICKI

Рођена у Београду. Diplomirани професор српског језика и књижевности. Svoju велику љубав – pисање pretočila је у професију. Već 25 godina професионално се бави новинарством у дневном listу „Politika“, „Radio и TV reviji“, Међународном радију Србија (бивша Radio Jugoslavija), „Zadužbina“. Пише поезију, кратке приче и афоризме.

DRAGAN MITIĆ

Rođen je u Nišu, gde je počeo da objavljuje literarne tekstove krajem 2019.: u dvojezičkom zborniku *Biće bolje-Bože*, pobedničku kratku priču na temu vremena, na konkursu za najbolju kratku priču na srpskom jeziku za nagradu „Milovan Vidaković“, osvojio je treće mesto. Na međunarodnom konkursu za književnu nagradu „Musa Ćazim Ćatić“ za najbolju pesmu 2020. godine je delio četvrto mesto i bio nagrađen plaketom. Na XX međunarodnom konkursu „Pjesme nad pjesmama“ dobio nagradu „Najlepši diptih ljubavnih pjesama“. Na tradicionalnom konkursu *Pišem ti pismo natječaj za naj pismo* 2021. je osvojio četvrto nagradu. Na konkursu Slavističnoga društva Dolenjske i Bele krajine je nagrađena njegova priča. Na konkursu „Dani satire – Pavle Tončić“ je dobio nagradu koju dodeljuje porodica Pavla Tončića. Njegova priča „Bez suvišnih riječi“, prevedena na hrvatski, je osvojila drugu nagradu „Stjepko Težak“ na Natječaju „Moje drago serce“ u sklopu Godine čitanja 2021. u organizaciji Gradske knjižnice Ozalj i Ogranka Matice hrvatske u Ozlju 2021. Na Međunarodnom festivalu poezije „Olovko ne čuti“ Centra za kulturu Barajevo - Beograd 2021. je nagrađena pohvalom ljubavna pesma i takođe pohvalom pesma za decu. Njegova kratka priča „Za mene ćeš ostati uvek isti“ je na međunarodnom konkursu biblioteke „Srboljub Mitić“ Malo Crniće dobila pohvalu. Njegova pesma je nagrađena diplomom za treće mesto u kategoriji ljubavnih pesama na konkursu „Pesničko proleće Čukarice 2021.“, Dobitnik srebrne povelje za kvalitet poetske kreacije na velikom međunarodnom konkursu pesnika „Poezija godine 2021.“ i zastupljen u „Antologiji savremene balkanske poezije 2021.“, Sarajevo, 2021. Za svoja literarna dela objavljena u više od sto knjiga u čitavom regionu, a neka prevedena na slovenački, makedonski, bugarski, ruski i engleski jezik je u dve godine 2020-2022. dobio veći broj pohvala i diploma.

ЈАНА МИЛОШЕВИЋ

Pođena je 2010. godine. Piše od prvog razreda i osvojila je неколико награда на школским литерарним конкурсима. Јанин

деда је био писац од кога је Јана наследила љубав према писању и таленат.

ПЕТРА ЈОВИЋ

Рођена је 20.6.2008. у Параћину, ученица осмог разреда. Воли да пише јер писање отвара врата живота и суочавање са реалношћу. Када пише, труди се да остави у песми велику и снажну поруку, али можда и неку тајну.

SOFIJA DAMČEVIĆ

Rođena je 1988. godine u Beogradu. Završila je Filološku gimnaziju, studirala je na Filološkom fakultetu u Beogradu. Piše поезију и прозу, објављује песме и приче у песничким зборницима, прозним зборницима и књижевним часописима у земљи и региону.

ЈОВАНА ЂИРКОВИЋ

Основну школу је завршила у Блацу, као и Гимназију. Завршила је Факултет политичких наука у Београду. Дипломирали је новинар и комуниколог, као и мастер новинарства који је, такође, завршила на Факултету политичких наука. Током своје професионалне каријере радила је у више дневних новина и на порталима. Поред писања и новинарства бави се и маркетингом и ПР-ом. Хоби су јој писање, историја, археологија и генерално уметност.

DŽENANA GLAVINIĆ

Rođena je 1988. godine u Tuzli, BiH. Titulu magistrice pravnih nauka stekla je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, gdje danas živi i radi. Fotografkinja je i grafička dizajnerica koja svoje emocije stavlja na papir. Njena knjiga, prvijenac „Veliko nevidljivo pero“, je pred izdavanjem. Do sada nije objavljivala, a smatra da je pisanjem iznjedrila jednu novu sebe.

DRAGAN KRSTIĆ

Rođen je 1976. godine u Ljuboviji (Republika Srbija), piše poeziju i zastupljen je u antologiji savremenih pesnika 21. veka „James Joyce na Mediteranu-Ljubav i muzika”. Dobitnik je brojnih zahvalnica, plaketa i povelja kao i Džojsovog KNJIGOSLOVA za pesmu *Pogled njen* i *Akrostih*. Zastupljen je u zbornicima poezije „Zbornik uspomena”, „Bila je jedna jesenja noć”, „Ljubavi od stakla”, „ŠRAF 2020”, „Delić raja”, kao i u brojnim elektronskim zbornicima, dobitnik je priznanja za poeziju autora čijim je učešćem u projektu „Mili Dueli” omogućena međunarodna saradnja autora iz Srbije sa autorima balkanskih zemalja, autorima iz dijaspore i stranim autorima poezije. Pesme Dragana Krstića predstavljaju poeziju koja se slobodno može svrstati u pojam književne avangarde. Ono što čini Krstića predstavnikom avangarde su životne teme koje bira kao i jezik kojim se koristi u opisu svojih stihova. Stihovi su pisani slobodnim stilom, taman dovoljno da se ne naruši ironična poenta pesama. Pesniku se ne može osporiti pravo da napravi raskorak u razmišljanjima koje prenosi na papir, a sve zbog poruka koje želi preneti konzumentu njegovih pesama jer kvalitet poezije je u nedorečenosti. Napor Dragana Krstića da svoj poetski svet, svoj poetarijum, prenese na širi prostor, među mase, takođe, predstavlja avangardni čin. Pesnikove metafore svedoče o njegovoj težnji da se napusti puka pesnička tradicija i krene u neke nove, začarane krugove nepoznatog. Dragan Krstić se tako lako poigrava rečima da spada u grupu veoma nadarenih pesnika.

JOSIP MATEJ BILIĆ

Hercegovac s razlogom. Na lice Zemlje pao 18. listopada i do danas ostao zbunjen okolinom. Djetinjstvo proveo u Čakovcu. Bio je veoma osjetljivo dijete, koje sve pamti i zbog svega pati. S vremenom postao mrzovoljan, antipatičan i, nadasve, genijalan... U Čakovcu pohađao osnovnu i srednju školu. Školovanje nastavio u Osijeku, Zagrebu i Mostaru. Od malih nogu zaljubljen u glazbu, književnost i Pamelu Anderson. Piše poeziju u formi soneta; svira klavijature, pomalo sklada, vrišti na mikrofoni i nervira „komšiluk“. Velika mu

želja, jednoga dana biti laureatom književne nagrade „Tin Ujević“. O Nobelovoj nagradi još ne razmišlja. Kada poraste, želi biti Charles Baudelaire ili Richard Clayderman. Krajnje oprezan, promišljen, izbirljiv i dosljedan. Poradi intelektualne higijene, pažljivo bira književne suradnje. Književna biografija mu je skromna i tek ju je započeo pisati. Pojavio se na jubilarnom XX. međunarodnom susretu pjesnika „Garavi sokak“, 12. rujna 2009. godine u Indiji. Sve ostalo je povijest... Članarinu - doduše, neredovno - uplaćuje Književnom klubu „Miroslav Mika Antić“ iz Indije, kao i Udruženju Nezavisnih Pisaca iz Beograda. Pridruženi je član Hrvatskog društva skladatelja (HDS-ZAMP). Zastupljen u četiri antologije i 73 književna zbornika. Nagrađivan. I - dakako - relativno nepoznat u relativno poznatim književnim krugovima...

JOVANA OBRADOVIĆ

Rođena je 20.7.1999. godine u Prokuplju. Osnovnu školu završila je u Maloj Plani, a zatim srednju medicinsku u Prokuplju. Dalje obrazovanje nastavila je na Filozofskom fakultetu u Nišu, smer Komuniciranje i odnosi s javnošću. Ljubav prema medijima i pisanju odlučila je da neguje i kroz posao, zbog čega i počinje da radi kao novinarka na televiziji *Mostnet*. Počela je da piše sa osamnaest godina. Njeni radovi zastupljeni su u *Zborniku uspomena* i *Zborniku za nezaborav*, a objavila je i dve zbirke poetsko – proznih zapisa „*Večnost nam se smešila*“ i „*Smejatica na desnom obrazu*“ u izdanju *Kreativne radionice Balkan*. Inspiracija i tema svih njenih pesama i priča je ljubav.

МАРИЈА ЈАЊЕВИЋ

Девојачко Ђокић рођена је 11. октобра 1987. године у Прокупљу. Основну школу и Гимназију завршила је у Прокупљу, а Учитељски факултет у Врању 2010. године. Ради у основној школи у Прокупљу као учитељица. Ужива у трагању, откривању природе људске душе и духовности. Тежи друштву добронамерних, емпатичних и љубазних људи - природном окружењу, чистоти помисли, што јој је основни циљ у саморазвоју. Прву

збирку песама, под називом „Жар у кавезу“, издала је 2020. године, у својој 33. години, а другу „Конак у позадини“, 2021. године, у истој години живота.

GALINA TUVALJEVIĆ

Рођена 1995. у Сарајеву, тренутно живи у Брчко Дистрикту са сином Вуком и ћерком Аном. Упоређо са Гимназијом је похађала четворогодишњу школу Иконописа „Небеска Карика“, бавила се плесом, фолклором, Реалним Аикидом, писањем и као сви балканци хумором. Када се све то споји у једну особу добијете расплесаног писца и смијешног сликара са пар Стieven Seagal poteza у рукаву али док се није удебљао. Слика има хиљаду ријечи зато би јој било лакше биографију осликати улјем на платну али се боји да би је протумачили другачије. Освојила је прво и друго мјесто у такмичењу у Аикидо-у и пар награда за цртеже, такође имала изложбе на којим су купљене слике које сада кресе нада се зидове кућа а не ладике ормара. Осим по кафанама излазила и по новинама и репортажама дневника и емисијама као спортиста и сликарка. На свим језицима можете наручити слике иако говори три (српски, нјемачки и енглески) а ускоро завршава и први роман.

MINJA PETROVIĆ

Рођена 21.8.1997. године у Зренјанину, ауторка „tankog pera“ и још танјих живака. Студира енглески језик и књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду. Воли да пише кратке и шалјиве песмице, али понекад се уозбилји и напише нешто вредно читања.

МАРИНА НИКОЛИЋ

Рођена у Ваљевоу 1989. године, завршила Ваљевоску гимназију, дипломирала на Филолошком факултету Универзитета у Београду. По професији мастер професор енглеског језика и књижевности, ради у Шапцу као наставник енглеског језика. Пише поезију, од ове године објављује. Освојила неколико награда и њене песме уврштене су у неколико зборника поезије.

SNEŽANA MARKO – MUSINOV

Rođena je u Banatu krajem 1958. godine. Od 2013. godine prozne i poetske radove objavljuje u brojnim časopisima od kojih su neki: „Avlija”, „Književne vertikale”, „Kreativni magazin”, „Hlas ludu”, „Buktinja”, „Zvezdani kolodvor”, „Voštanice”, „Književni pregleđ”, „Svitak”, „Afirmator”, „Kulturni mozaik”, „Slovošlovlje”, „Kutija ljubavi”, „Tragovi”, „Kult”, „Šipak”, „Suština poetike”, „Čupava kelera-ba”, „Akt”, „Poezija SRB”, „Pokazivač”, „Bašta Balkana”, „Zeleni konj”, „Sedma sila”, „ZP magazin”, „Satirgora”, „Satiraskop”, „Nekazano”... i u zbornicima u zemlji i regionu. Obraća se kratkim pričama, pesmama za decu i odrasle, haikuom, haigom, aforizmima, esejima i kritičkim osvrtima. Pohvaljivana je i nagrađivana (diplome, pove-lje, plakete, specijalne nagrade, priznanja za lepotu i kvalitet poezije, najlepší stih, pesmu konkursa za decu, zlatni satirični triptihon pe-sama u akrostihu, za promociju i razvoj kulturno umetničkih vred-nosti, knjige, statueta carica Teodora, Mala paprika...) u Beogradu, Rožajama, Mrkonjić gradu, Titelu, Sokobanji, Knjaževcu, Kruševcu, Leću-Italija (za foto poeziju), Gornjem Milanovcu, Mladenovcu, Su-botici, Nišu, Velikoj Ivanči, Podgorici, Grockoj, Kragujevcu i Pože-gi. Članica je nekolicine književnih klubova i stalna saradnica beo-gradskog časopisa *Zvezdani kolodvor*. Poetska knjiga *Zaustavljen tok*, objavljena kod *Književne omladine Srbije*, u Beogradu, 2018.god. u tiražu od tri stotine primeraka bila je konkurenciji za nagradu *Pegaz*.

VERONIKA MALBAŠA

Rođena je 1998. godine u Pančevu, gde je završila osnovnu i srednju školu. Odrasla je u Jabuci, sa bakom. Student je Pravnog fa-kulteta u Beogradu. Poeziju piše oduvek, ali nije objavljivala. Ljubi-telj je mačaka, slane karamele, italijanskog jezika i poezije Ivana V. Lalića. Socijalno anksiozna i često brzlopleta. Finalista je konkursa za nagradu „Timočka lira“ 2022.

НЕМАЊА СТЕВИЋ

Рођен је у Приштини, 1991. године. Најлепше године свог детињства проводи у Лапљем Селу, одакле се сели за Врњачку

Бању, услед ратних дешавања. Писањем почиње да се бави након судбоносног сусрета са једном црнокосом девојком 2010. године и та љубав је изродила три објављене књиге. „Опрости немоћ речима”, збирку љубавне поезије, у издању „Никанор-а” из Грачанице. „Била једном једна љубав”, збирка љубавних прича у издању „Креативне радионице Балкан”. „Девојка која је опседала снове”, роман, такође у издању „Креативне радионице Балкан”. Живи, ради, сањари и ствара у Врњачкој Бањи.

TATJANA TOMIĆ

Diplomirana komparativistica i bibliotekar, рођена је 1966. године у Градаћу, Босна и Херцеговина, гдје је и запослена као библиотекар. Заступљена у више од сто педесет међународних зbornika и антологија поезије и кратке приче. Пјесме су јој преводене на енглески, француски, мкедонски, грчки и ромски језик. Објавила је самосталну збирку поезије „Lako je biti Rebeka“. Судјоника је бројних регионалних и међународних пјесничких фестивала, за свој пјеснички рад добила је бројне награде и признања, споменимо само неке: Трећа награда на Међународном пјесничком конкурсима „Osvjetljavanje 2013“ (Ниш), Трећа награда на пјесничком конкурсима „Mesopotamija 2014“ (Београд) „за најбољу песму песника из EX YU без Србије“, Треће награде на међународном конкурсима „Velimir Rajić“ (Алексинац); Треће награде за хаику циклус на међународном конкурсима „Pesnik i zemljotres“ (Београд, 2017); Награде за најбољег страног учесника Међународне манифестације „Охридски poetski biser“ (Охрид, 2019), Друге награде на Међународном пјесничком фестивалу „Mesopotamija 2019“ (Београд, 2019), Прве награде за хаику на Међународној литерарној манифестацији „Literatopija 2020“ (Скопље, 2020), Прве награде за поезију у категорији: страни аутори на Трећој међународној литерарној, музичкој и ликовној манифестацији „Planetopija 2021“ (Штип, 2021)... Објављује поезију, кратке приче и књижевну критику у бројним часописима за културу и умјетност.

SRĐAN PETROVIĆ

Rođen je u gradu Zaječaru. Nakon završene gimnazije upisuje rudarsko tehnički Fakultet u Boru. Jedan je od autora u *Zborniku uspomena* i *Zborniku za nezaborav* u izdanju „Kreativne radionice Balkan“. Svoje misli, šale i aforizme za sada objavljuje na društvenoj mreži Tviter (pod nikom - Lepo smo ti govorili) i na Instagramu.

МАЈА ТОМИЋ

Rođena je 1961. godine u Beogradu. Grafički dizajner. Štampar velikih formata. Zastupljena u zbornicima kratkih priča.

ЧИКА ПЕЦА

Чика Пеца, љубимац деце - слушалаца Студија Б, пријатељ најпознатијих спортиста и стваралаца у области културе, човек непознатог лика, а препознатљивог гласа. Пеца Петровић-Марш је један од оснивача Студија Б. Осим познате дечје емисије „Пеца и деца“ уређивао је и водио емисију из области културе „ОГЛЕ-ДАЛО“, као и врло слушани недељни спортски програм „СОС - СВЕ О СПОРТУ“, у којима су гости били наши најеминентнији ствараоци и домаћи и светски асови у скоро свим спортовима... Написао је велики број песама за децу, које је пуних 5 година свакога јутра „саопштавао“ слушаоцима Студија Б. 1979. НИГП „Јеж“ му је штампао књигу песама „Слатка азбука“ и ангажовао га као уредника едиције „РЗР - Романи за радознале“ 1997. уређивао је месечни илустровани часопис за децу „Хоћу – Нећу“. 2000. године композитор Данило Даниловић Данилушка на Пецине текстове о словима наше азбуке компонује мјузикл „Музичка азбука“, а 2008. заједнички реализују пројекте навијачке химне „Напред, Србија!“ и прелепе баладе „Заљубљен у Србију“. По његовом сценарију, аниматор Влада Маринковић урадио је цртани филм „Чудна шума“ и петнаест епизода „Соскових чаролија“ за ТВ „СОС канал“. 2007. освојио је престижну књижевну награду „Доситејево перо“ за књигу песама „Срећна Нова година“. 2016. угледала је светлост дана његова збирка песама о зубима „Зубологија“ у издању предузећа „Керама плус“. 2017.

Године у издању КР Балкан објављује књигу ПЕЦИЛИН а 2019. књигу ШКОЛАРКЕ. У тренутку док припремамо Зборник Чика Пеца на свом „фејсбук“ профилу преко 230 недеља пише „Београде, лаку ноћ!“ Винаверовски наставак некадашњих јутарњих жаока непревазиђеног Душка Радовића – вечерњим инекцијама „Пецилина“ - лека против лошег расположења његовог СтудиоБеовског саборца Пеце Петровића (ППМ-а) у писаној форми. Члан је *Креативног тима Креативне радионице Балкан*. Рођен је у Крагујевцу 1940., тренутно живи и ствара у Београду, и путује белим светом уз помоћ интернета.

САДРЖАЈ – SADRŽAJ

Предговор: МАШТАЊЕ О МАШТИ или МАШТОВАНСТВО – ДУХОВНО БАШТОВАНСТВО – Čika Peca	5
МАШТАРИЈЕ – Čika Peca.....	9
ČOVEK IZ MAŠTE – Viktor Tišler	10
NE BUDI USNULE SNOVE – Tamara Dragić	11
ТВИТОВИ – Стефан Вучевски	12
ЧАРОЛИЈА ЗА ДУХОВИТОСТ – Стефан Вучевски.....	13
PRIJATELJSKI RAZGOVOR POSEBNE VRSTE – Tamara Kuzmanović – Tamkuz.....	14
OBRED – Svetozar Gužvić.....	15
НЕБО У ПРАХУ – Душан Стојковић.....	16
KAD POŽELIŠ – Ivo N. Torbica	17
PRIZNAJEM – Ivo N. Torbica	18
VOLIM TE – Ivo N. Torbica	19
NE DOPUSTI – Ivo N. Torbica.....	20
SLIKE – Ivana Stanković	21
AFORIZMI – Dinko Osmančević.....	22
GDE SMO? – Danijela Gačić	23
NEDOSTAJANJE – Danijela Gačić	24
NIBANA – Danijela Gačić	26
АФОРИЗМИ – Жељко Марковић.....	27
ПОСЛЕДЊИ КОРАК – Јелица Мирковић.....	29
LET LJUBAVI – Silvana Jovanović	31

SLATKO PONESI – Silvana Jovanović.....	32
ONA, TA ŽENA – Silvana Jovanović.....	33
KAP – Tamara Simić.....	34
POGLED UZ REČI – Tamara Simić.....	35
IZ TRAVE – Ana Milivojević.....	36
HEMUŠТИ JEЗИК – Стефан Трајковић.....	37
ПЛАВО – Анђела Стефановић.....	38
SAMORAZGOVOR – Mirjana Đapo.....	39
I PAD JE LET – Indira Omerhodžić Baković.....	40
SLIKE – Jasmina Mišeljić.....	41
ŽELJE I SNOVI – Marina Raičević.....	42
KRILA OD MAŠTE – Marina Raičević.....	43
U STIHOVE – Goran Podunavac.....	44
PRST SUDBINE – Jelena Jeka Kočović.....	45
МАЈКА – Marijana Lazarević.....	47
SPASI NAS BOŽE – Petar Jovanović.....	48
ВАЈКА – Sofija Đokić - Sofke.....	49
PASTIR VETROVA – Sofija Đokić - Sofke.....	50
ДЕЦА РАЈСКОГ ВРТА – Јован Бајц.....	51
СПИРАЛНА СТАЗА – Јован Бајц.....	52
МАŠТА – Jasminka Nikolić.....	53
DA MI JE – Jasminka Nikolić.....	54
БРАТЕРСЬКА ЛЮБОВ – Ярослав Комбіль.....	55
БРАТСКА ЛЬУБАВ – Ярослав Комбіль.....	56
СЛИКЕ – Софија Вељковић.....	57
ИГРЕ СИЛУЕТА – Софија Вељковић.....	58
МАŠТА – Mileta Stamatović.....	59
ZAKASNELA LJUBAV – Mileta Stamatović.....	60
ИДИ – Марица Лукић.....	61
ЕХ – Марица Лукић.....	62

СЈЕЋАЊА – Марица Лукић	63
СВЕ ЈЕ ПРОЛАЗНО МОЈ ДРУЖЕ – Марица Лукић.....	64
НАЂИ ЋЕШ МЕ – Нада Матовић.....	65
UNDINA – Milan Milutinović.....	66
НЕСТВАРНА НОЋ – Верица Милосављевић	67
PROBUDI ME – Amer Softić.....	68
SMISAO – Dušan Pejaković	69
ЇЕКАЌУ ТЕ – Aleksandra Vukić	70
ZNAK – Snežana Medan.....	71
SMRT JE NIŠTA NASPRAM PRAVE LJUBAVI ili PRIČA O LJUBAVI KOJA ZASLUŽUJE DA OSTANE ZABILJEŽENA – Snežana Raković	72
MUK – Ana Stojanović.....	73
ДВЕ ПТИЦЕ – Марија Миљуш	74
MAGIČNA МЈЕСЕЧИНА – Duška Kontić.....	75
RASTANAK – Valentina Vuković.....	76
БОРАЦ – Јелена Сарић Цветковић.....	77
ВАЈКА О GALEBU – Vesna Đukanović.....	78
SLIKE – Irena Vučković.....	80
ЛЕПТИР КОГА ПРИЗИВАШ – Ђурђија Перуничић.....	82
ОСАНА – Др Жаклина Манчић.....	83
ТАЈАНСТВЕНА РУКА – Ramiz Šaćirović.....	84
ZAVEJANI SNOVI – Slavica Agić	86
LEGENDA O SUZANI – Zorana Gavrilović.....	87
КАД НЕСТАНУ СУЗЕ – Лазар Ћ. Станојевић.....	88
KAD KAŽEM LJUBAV – Atifa Pašanbegović.....	89
UMEŠ – Jasmina Kokot.....	90
NEBO I MOLITVA – Dušanka Kotur Ugrica	91
SRCE ILI RAZUM? – Biba Mujačić.....	92
VOLJELA SAM I JOŠ UVIJEK VOLIM – Ismeta Mujačić.....	93
IZGUBLJENE GODINE – Valentina Berić	94

ĆUTANJE – Jovana Bjelanović.....	95
ALISA U ZEMLJI KROULIJA – Ana Jovanović	96
HELP ME MAKE IT THROUGH THE NIGHT – Др Наташа Димитријевић.....	98
ЗЕМАЉСКИ НЕМИР – Милка Стефановић Мими.....	100
НЕ ДАЈ СЕ – Бојана Марковић	101
SLIKE – Sandra Bogdan	102
ДЕТЕ ОКТОБРА – Ивана Здравковић	103
USAMLJENOST – Tatjana Sumrah.....	104
СРЦЕ ТУГЕ – Душко Р. Недовић	105
МИСЛИ – Петар Орозовић.....	106
МИ – Теодора Станковић.....	107
DECA SU UKRAS SVETA – Zorica Jakovljević	108
OD LEPOTE STVORENA – Zorica Jakovljević	109
LEPI MOJ – Vanja Leminski.....	110
ПРИЗРЕНСКА СВАДБА НАШИХ ДАНА – Нада Хаџи – Перић	111
ŠAPNI – Dragana Milićević Đorđević	119
DOMČEK Z TEKVICI – Martin Marek.....	120
КУЋИЦА ОД БУНДЕВЕ – Мартин Марек	121
МОЈА СТАДА У ЏЕМПЕРУ ТВОМЕ – Славица Јовановић	122
БЕЛИНЕ – Сузана Тасић	123
AFORIZMI – TO JE DA TI PAMET STANE – Abdurahman Halilović - Ahil.....	124
POŽELI DUŠA MOJA BEZAZLENA – Nur Sadia.....	126
PATULJASTA PRIČA – Petar Mihailović.....	127
ČEKANJE – Slađana Jovanović	128
АКО ОПЕТ ОДЕШ ОД МЕНЕ – Слађана Јовановић.....	130
ТЕБЕ ЧЕКАМ – Вељко Марковић.....	131
SNOVI NA ŠTAKAMA – Vladan Stevanović	132

ЈЕДНОЈ ВЕЧНОЈ ГЕНЕРАЦИЈИ – Марина Матић	133
СЛИКЕ – Мирослава Мира Динић.....	134
ALABINA – Adnan Sijarić.....	136
ИЗАЗОВНА – Младомир Кнежевић	137
ПЕСМА – Младомир Кнежевић.....	138
НАКУ – Gordana Radovanović	139
РЕЋ, МАЋ I РЕРЕО – Gordana Radovanović.....	140
САН СТОГОДИШЊАКА – Ал Де Љута	146
СОБА РАКЛА – Selma Salihović	147
КАД УТИХНЕ ЗУЈ – Драгица Бека Савић	148
ЉУБИ БЛИЖЊЕГА СВОГ – Славица Максић.....	149
SANDŽAMA – Dr Katarina Kukuruzović	150
KOLAŽI – Renata Seković	151
GRČKA NIMFA – Dragana Popović.....	152
MOST DO SNOVA – Dragana Popović.....	153
MISAO – Dragana Popović.....	154
КАРИКАТУРЕ – Тоде Ристо Блажевски.....	155
ОВДЕ НИШТА НЕ ВАЉА – Тоде Ристо Блажевски.....	156
ЕНО – Jovan Mišić.....	157
ДОСЛОВЦЕ – Елена Филиповић.....	158
РАМЕТНИСА – Jovana Jovović.....	159
VODA UVIJEK NAĐE SVOJ PUT – Petra Radović	160
ŠTA VIDIŠ KAD GLEDAŠ? – Ankica Palić	161
AFORIZMI – Ankica Palić	162
DOK GRAD SPAVA – Jelena Božović.....	163
NJEŽNOST – Kristina Babić	164
СЛОБОДА – Милица Јефтић	165
UZALUD – Ljubinka Ljupka Dimitrijević	166
PORUŠENI DEČIJI SNOVI – Ana Knežević	167
СЛИКЕ – Миленко Михајловић.....	168

АФОРИЗМИ – Јасмина Исајлов	170
КАПИЈА РАЈА – Јасмина Исајлов	171
ODLAZAK – Ljubica Košuljandić	172
НЕКА NOVA PROLEĆA – Ljubica Košuljandić.....	173
„ЛИЦЕ“ ЋУТИ – Марица Вулетић Наумовић	174
GDJE JE ISTINA – Svetlana Strinić	175
UMORNA – Svetlana Strinić	176
ЗА БЛУД, Е – Мирјана Васић	177
КАКО SE VOLI – Jelena Jovanović	178
DUBOKO U НАМА – Jelena Jovanović.....	179
САМО МЕ ЗАГРЛИ ЈАКО – Нина Илић.....	180
СРЦЕ – Маја Шолевић	181
ШУТЊА – Маја Шолевић	182
ЈУНАЦИ – Адријан Раденковић.....	183
И НЕБО ЈЕ ПЛАКАЛО – Миња Николић.....	184
УМЕТНИЧКЕ GRAFIKE – Dr Mirjana Milačić Bajić	185
POSEJDONU U РОНОДЕ – Dr Mirjana Milačić Bajić.....	187
ФЕЊЕРЦИЈА – Маја Радовановић	188
РЕГЕНЕРАТИВНО – Благоица Станоеска	189
КАМЕНЋИЋ – Darija Marković.....	191
SREĆNI PESNIK – Dijana Paunović.....	193
УТОРИЈА – Lela Vučković	194
ПЛАКАТИ УОПШТЕ НИЈЕ СРАМОТА – Маша Смиљковић.....	195
КАО ГОДОВИ СЕ НИЖУ – Илинка Марковић	196
МЕЛЕМ – Tereza Kale.....	198
ШКОЛСКИ ТОК – Александар В. Павловић.....	199
ЈЕДНА РЕКА У МОМ КРАЈУ – Јована Глицић	200
KUĆA I TI – Маја Milojković.....	201
USPAVANKA – Kemo Selak.....	202
ЗИМСКА НОЋ – Димитрије Балашевић	203

SAMA – Marija Aleksiћ.....	204
CRTEŽ –Lara Matiscki.....	205
NISAM BOGATA – Dušica Maticki.....	206
HAIKU – Dragan Mitić.....	207
LEPA „KORONA“ - U MAŠTI – Dragan Mitić.....	208
SVA VREMENA OVOG SVETA – Dragan Mitić.....	209
НЕГДЕ ДАЛЕКО – Јана Милошевић.....	210
ЈОШ САМО ГОДИНУ ДАНА – Петра Јовић.....	211
KRALJ JE PROSЈAK – Sofija Damčević.....	212
МИМИНА БРЕЗА – Јована Ђирковић.....	213
НЕЋЕШ ВИШЕ НИКАД – Dženana Glavinić.....	215
O RANAMA – Dženana Glavinić.....	217
O VREMENU – Dženana Glavinić.....	219
NEIZGOVORENO – Dženana Glavinić.....	221
BEG U SAMOĆU – Dragan Krstić.....	223
DALEKA ZVIJEZDA – Josip Matej Bilić.....	224
REČI – Jovana Obradović.....	225
ЛЕТО ДВЕ ХИЉАДЕ И НЕКЕ – Марија Јањевић.....	226
CRTEŽI – Galina Tuvaljević.....	227
TEBI – Minja Petrović.....	228
СУМПАК – Марина Николић.....	229
FOTO HAIKU – Snežana Marko – Musinov.....	230
NE OKREĆEM OD PROŠLOG GLAVU – Snežana Marko – Musinov.....	231
AFORIZMI – Snežana Marko - Musinov.....	232
У ЛОВИШТУ – Вероника Малбаша.....	233
ШЕТЊА – Немања Стевић.....	234
PITALICA ZA PSIHOTERAPEUTA – Tatjana Tomić.....	235
TVITOVИ – Srđan Petrović.....	236
ODLUKA – Маја Tomić.....	237

SADRŽAJ QR CODA

OVO JE KR BALKAN... – Snežana Petrović

PAPUA NEW GUINEA – Dragan Trifunović

SNOVI NA ŠTAKAMA – Vladan Stevanović

INSPEKTOR BLAŽA NA TAJLANDU – Boško Savković

MAG i JA / O CRNOJ VLAŠKOJ MAGIJI (I i II deo) Milina Trišić
i Dušan Vojvodić

SADRŽAJ AUTORA – САДРЖАЈ АУТОРА

Abdurahman Halilović – Ahil	124, 269
Adnan Sijarić.....	136, 273
Адријан Раденковић	183, 285
Ал Де Љута.....	146, 274
Александар В. Павловић.....	199, 288
Aleksandra Vukić	70, 254
Amer Softić.....	68, 253
Ana Jovanović	96, 262
Ана Кнежевић	167, 280
Ана Milivojević.....	36, 244
Ана Stojanović.....	73, 255
Анђела Стефановић.....	38, 244
Ankica Palić	161, 162, 278
Atifa Pašanbegović	89, 260
Viba Mujačić.....	92, 261
Благица Станоеска	189, 286
Бојана Марковић	101, 264
Boško Savković	283, 306
Valentina Berić.....	94, 262
Valentina Vuković	76, 256
Vanja Leminski	110, 267
Вељко Марковић.....	131, 271
Верица Милосављевић.....	67, 253
Veronika Malbaša	233, 296
Vesna Đukanović.....	78, 257

Vladan Stevanović.....	132, 271
Viktor Tišler	10, 239
Galina Tuvaljević	227, 295
Goran Podunavac	44, 247
Gordana Radovanović	139, 140, 273
Danijela Gačić.....	23, 24, 26, 242
Darija Marković.....	191, 286
Dijana Paunović.....	193, 287
Димитрије Балашевић.....	203, 289
Динко Османчевић	22, 242
Dragan Krstić.....	223, 293
Dragan Mitić	207, 208, 209, 291
Dragan Trifunović.....	265, 306
Dragana Milićević Đorđević	119, 268
Dragana Popović	152, 153, 154, 276
Драгица Бека Савић.....	148, 274
Dušan Vojvodić	306
Dušan Rejaković	69, 254
Душан Стојковић.....	16, 241
Dušanka Kotur Ugrica.....	91, 260
Dušica Maticki.....	206, 290
Duška Kontić.....	75, 256
Душко Р. Недовић.....	105, 266
Ђурђија Перуничих	82, 258
Зорана Гавриловић.....	87, 259
Zorica Jakovljević	108, 109, 267
Жаклина Манчић	83, 258
Жељко Марковић	27, 243
Ивана Здравковић.....	103, 256
Ivana Stanković.....	21, 241

Ivo N. Torbica	17, 18, 19, 20, 241
Илинка Марковић.....	196, 288
Indira Omerhodžić Baković.....	40, 245
Irena Vučković	80, 81, 257
Ismeta Mujačić.....	93, 261
Јана Милошевић.....	210, 291
Јарослав Комбиљ.....	56, 250
Јасмина Исајлов	170, 171, 281
Jasmina Kokot.....	90, 260
Jasmina Mišeljčić.....	41, 245
Jasminka Nikolić.....	53, 54, 249
Jelena Vožović	163, 279
Jelena Jeka Kočović.....	45, 247
Jelena Јovanović.....	178, 179, 284
Јелена Сарић Цветковић	77, 256
Јелица Мирковић.....	29, 243
Јован Бајц	51, 52, 248
Јован Мишић.....	157, 277
Јована Вјелановић.....	95, 262
Јована Глицић.....	200, 288
Јована Јововић	159, 278
Јована Obradović	225, 294
Јована Ђирковић	213, 292
Josip Matej Bilić.....	224, 293
Katarina Kukuruzović.....	150, 275
Kemo Selak.....	202, 289
Kristina Babić.....	164, 279
Лазар Ђ. Станојевић	88, 260
Lara Maticki	205, 290
Lela Vučković	194, 287

Ljubinka Ljupka Dimitrijević.....	166, 279
Ljubica Košuljandić.....	172, 173, 281
Maја Milojković.....	201, 289
Maја Радовановић.....	188, 286
Maја Томић.....	237, 298
Maја Шолевић.....	181, 182, 285
Марија Алексић.....	204, 290
Марија Јањевић.....	226, 294
Марија Миљуш.....	774, 255
Marijana Lazarević.....	47, 247
Марина Матић.....	133, 271
Марина Николић.....	229, 295
Marina Raičević.....	42, 43, 246
Марица Вулетић Наумовић.....	174, 282
Марица Лукић.....	61, 62, 63, 64, 251
Мартин Марек.....	121, 268
Маша Смиљковић.....	195, 287
Milan Milutinović.....	66, 253
Миленко Михајловић.....	168, 169, 280
Mileta Stamatović.....	59, 60, 251
Milina Trišić.....	306
Милица Јефтић.....	165, 279
Милка Стефановић Мими.....	100, 264
Миња Николић.....	184, 285
Minja Petrović.....	228, 295
Мирјана Васић.....	177, 283
Mirjana Đaro.....	39, 245
Mirjana Mišić Vajić.....	185, 186, 187, 285
Мирослава Мира Динић.....	134, 135, 272
Младомир Кнежевић.....	137, 138, 273

Nada Matović.....	65, 252
Нада Хаџи - Перић.....	111, 268
Наташа Димитријевић.....	98, 263
Немања Стевић.....	234, 296
Нина Илић.....	180, 284
Nur Sadia.....	126, 270
Petar Jovanović.....	48, 247
Petar Mihailović.....	127, 270
Petra Radović.....	160, 278
Петра Јовић.....	211, 292
Петар Орозовић.....	106, 266
Ramiz Šaćirović.....	84, 258
Renata Seković.....	1151, 275
Sandra Bogdan.....	102, 264
Svetlana Strinić.....	175, 176, 282
Svetozar Gužvić.....	15, 241
Selma Salihović.....	147, 274
Silvana Jovanović.....	31, 32, 33, 243
Slavica Agić.....	86, 259
Славица Јовановић.....	122, 268
Slađana Jovanović.....	128, 130, 271
Snežana Marko - Musinov.....	230, 231, 232, 296
Snežana Medan.....	71, 255
Snežana Raković.....	72, 255
Софија Вељковић.....	57, 58, 250
Sofija Damčević.....	212, 292
Sofija Đokić – Sofke.....	49, 50, 248
Srđan Petrović.....	236, 298
Стефан Вучевски.....	12, 13, 239
Стефан Трајковић.....	37, 244

Сузана Тасић.....	123, 269
Tamara Dragić	11, 239
Tamara Kuzmanović – Tamkuz.....	14, 240
Tamara Simić	34, 35, 243
Tatjana Sumrah.....	104, 265
Tatjana Tomić.....	235, 297
Теодора Станковић	107, 267
Tereza Kale	198, 288
Тоде Ристо Блажевски.....	155, 156, 276
Čika Песа	5, 9, 298
Dženana Glavinić	215, 217, 219, 221, 292

ПРЕНУМЕРАНТИ – DONATORI

Marina Raičević, Bor, Srbija – 1 primerak
Ivo Torbica, Vladimirovac, Srbija – 3 primerka
Jasminka Nikolić, Aleksinac, Srbija – 1 primerak
Марица Лукић, Зворник, РС – 3 примерка
Sofija Đokić – Sofke, Banatsko Veliko Selo, Srbija – 1 primerak
Јован Бајц, Аранђеловац, Србија – 1 примерак
Mileta Stamatović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Sofija Veljković, Sokobanja, Srbija – 2 primerka
Vesna Đukanović, Kikinda, Srbija – 1 primerak
Mirjana Đapo, Beograd, Srbija – 5 primeraka
Лазар Ђ. Станојевић, Земун, Србија – 1 примерак
Dr Nataša Dimitrijević, Leskovac, Srbija – 1 primerak
Aleksandra Vukić, Niš, Srbija – 1 primerak
Silvana Jovanović, Velika Kladuša, BiH – 2 primerka
Zorica Jakovljević, Bajina Bašta, Srbija – 1 primerak
Martin Marek, Beograd, Srbija – 1 primerak
Vladan Stevanović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Slavica Agić, Bačka Palanka, Srbija – 1 primerak
Suzana Tasić, Niš, Srbija – 1 primerak
Јелица Мирковић, Моравац, Србија – 1 примерак
Dragana Popović, Beograd, Srbija – 2 primerka
Младомир Кнежевић, Пожега, Србија – 1 примерак
Slađana Jovanović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Мирослава Мира Динић, Бор, Србија – 1 примерак

Milica Jeftić, Ruma, Srbija – 1 primerak
Марина Матић, Поцерски Метковић, Србија – 1 примерак
Марица Вулетић Наумовић, Београд, Србија – 1 примерак
Ljubica Košuljandić, Šid, Srbija – 1 primerak
Јасмина Исајлов, Црепаја, Србија – 1 примерак
Irena Vučković, Bor, Srbija – 1 primerak
Gordana Radovanović, Banjaluka, RS – 5 primeraka
Маја Шолевић, Београд, Србија – 1 примерак
Нада Хаџи Перић, Београд, Србија – 6 примерака
Анђела Стефановић, Заблаће, Србија – 1 примерак
Tamara Simić, Jalovik, Srbija – 1 primerak
Ilinka Marković, Beograd, Srbija – 1 primerak
Ankica Palić, Štuttgart, Nemačka – 1 primerak
Danijela Gačić, Šabac, Srbija – 2 primerka
Jelena Jovanović, Požarevac, Srbija – 1 primerak
Јована Ђирковић, Блаце, Србија - 1 примерак
Svetlana Strinić, Vikovci, Hrvatska – 1 primerak
Dr Mirjana Milačić Bajić, Beograd, Srbija – 2 primerka
Dženana Glavinić, Sarajevo, BiH – 5 primeraka
Snežana Marko Musinov, Zemun, Srbija – 2 primerka
Dijana Paunović, Bor, Srbija – 1 primerak
Minja Petrović, Klek, Srbija – 1 primerak
Dragan Krstić, Beograd, Srbija – 1 primerak
Dragan Mitić, Niš, Srbija - 2 primerka
Марина Николић, Шабац, Србија – 1 примерак

Ukoliko nemate instaliran **QR code reader** na svom telefonu možete ga besplatno preuzeti sa:

Google play, Windows Phone store или App store.

Klikom na QR code reader možete pogledati video materijal koji je do sada postavljen, čime se ova knjiga sem čitanja može slušati i gledati.

Zahvaljujući QR kodu i naši slepi i slabovidni prijatelji moći će da čuju ovu knjigu.

